

SÉANCES DU JEUDI 25 MARS 1999
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 25 MAART 1999

MATIN

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 7423.

PROJETS DE LOI, PROJET DE LOI SPÉCIALE ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion) :

Projet de loi modifiant la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier.

Proposition de loi modifiant l'article 45 de la loi du 27 décembre 1984 portant des dispositions fiscales.

Discussion générale. — *Orateurs*: **M. Coene, Mme Delcourt-Pêtre, M. Santkin, Mme Dardenne**, p. 7423.

Discussion des articles, p. 7425.

Projet de loi relative à l'éventuelle cession par la Société fédérale de participations de ses actions de l'Office central de crédit hypothécaire (Évocation).

Renvoi en commission. — *Orateur*: **M. Weyts**, rapporteur, p. 7427.

Projet de loi relative au plan d'action belge pour l'emploi 1998 et portant des dispositions diverses (Évocation).

Proposition de loi modifiant l'article 45 de la loi du 27 décembre 1984 portant des dispositions fiscales.

Discussion générale. — *Orateur*: **M. Coene**, corapporteur, p. 7428.

Projet de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements, en ce qui concerne les amendes administratives pouvant être infligées par la commission disciplinaire de marché et les autorités de marché.

Discussion générale, p. 7430.

Discussion des articles, p. 7430.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 7423.

WETSONTWERPEN, ONTWERP VAN BIJZONDERE WET EN WETSVOORSTELLEN (Bespreking) :

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 45 van de wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **de heer Coene, mevrouw Delcourt-Pêtre, de heer Santkin, mevrouw Dardenne**, blz. 7423.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7425.

Wetsontwerp betreffende de mogelijke overdracht door de Federale Participatiemaatschappij van haar aandelen van het Centraal Bureau voor hypothecair krediet (Evocatie).

Verwijzing naar de commissie. — *Spreker*: **de heer Weyts**, rapporteur, blz. 7427.

Wetsontwerp betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen (Evocatie).

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 45 van de wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **de heer Coene**, corapporteur, blz. 7428.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en de beleggingsadviseurs, wat betreft de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd door de tuchtcommissie van de markt en de marktautoriteiten.

Algemene bespreking, blz. 7430.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7430.

Projet de loi modifiant la loi du 10 juillet 1997 relative aux dates de valeur des opérations bancaires.

Ajournement, p. 7431.

Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (Évocation).

Ajournement, p. 7431.

Proposition de loi modifiant la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics.

Discussion générale. — *Orateur*: **M. D'Hooghe**, p. 7431.

Discussion des articles, p. 7432.

Projet de loi spéciale visant à limiter le cumul du mandat de membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale avec d'autres fonctions.

Projet de loi limitant le cumul du mandat de parlementaire fédéral et de parlementaire européen avec d'autres fonctions.

Projet de loi visant à limiter le cumul de la fonction de député permanent avec d'autres fonctions et à harmoniser le statut financier et fiscal des députés permanents.

Projet de loi relative à la responsabilité civile et pénale des bourgmestres, échevins et membres de la députation permanente.

Projet de loi visant à améliorer les congés politiques en faveur des conseillers provinciaux et communaux, membres du conseil de l'aide sociale, bourgmestres, échevins et présidents du conseil de l'aide sociale dans le secteur public et privé.

Projet de loi visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux.

Projet de loi limitant le cumul du mandat de bourgmestre et d'échevin avec d'autres fonctions.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Jeanmoye**, corapporteuse, **M. Boutmans**, **M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 7433.

Discussion des articles — Projet de loi (doc. n° 1-984), p. 7435.

Discussion des articles — Projet de loi (doc. n° 1-985), p. 7436.

Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel.

Projet de loi portant assentiment de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Région wallonne relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel.

Discussion générale. — *Orateurs*: **Mme Merchiers**, rapporteuse, **M. Van Parys**, ministre de la Justice, p. 7438.

Discussion des articles — Projet de loi (doc. n° 1-1166), p. 7439.

Discussion des articles — Projet de loi (doc. n° 1-1230), p. 7439.

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 10 juli 1997 betreffende de valutadatum van bankverrichtingen.

Verdaging, blz. 7431.

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (Evocatie).

Verdaging, blz. 7431.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidssdiensten.

Algemene bespreking. — *Spreker*: **de heer D'Hooghe**, blz. 7431.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7432.

Ontwerp van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad met andere ambten.

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van federaal parlementslid en Europees parlementslid met andere ambten.

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het ambt van bestendig afgevaardigde met andere ambten en tot harmonisering van het financieel en fiscaal statuut van de bestendig afgevaardigde.

Wetsontwerp betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid en de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van burgemeesters, schepenen en leden van de bestendige deputatie.

Wetsontwerp tot verbetering van het stelsel van politiek verlof voor provincie- en gemeenteraadsleden, leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, burgemeesters, schepenen en voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn in de openbare en de particuliere sector.

Wetsontwerp tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen.

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van burgemeester en schepenen met andere ambten.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Jeanmoye**, corapporteur, **de heer Boutmans**, **de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 7433.

Artikelsgewijze bespreking — Wetsontwerp (Gedr. St. nr. 1-984), blz. 7435.

Artikelsgewijze bespreking — Wetsontwerp (Gedr. St. nr. 1-985), blz. 7436.

Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

Wetsontwerp houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: **mevrouw Merchiers**, rapporteur, **de heer Van Parys**, minister van Justitie, blz. 7438.

Artikelsgewijze bespreking — Wetsontwerp (Gedr. St. nr. 1-1166), blz. 7439.

Artikelsgewijze bespreking — Wetsontwerp (Gedr. St. nr. 1-1230), blz. 7439.

Proposition de loi modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, en ce qui concerne le Conseil scientifique institué auprès du Service des soins de santé.

Discussion générale. — *Orateurs* : **Mme Nelis-Van Liedekerke**, rapporteuse, **M. D'Hooghe**, p. 7440.

Discussion des articles, p. 7441.

ORDRE DES TRAVAUX :

Pages 7427 et 7431.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion) :

Demande d'explications de M. Boutmans au ministre de la Justice sur «le tribunal unique ou le guichet unique».

Orateurs : **M. Boutmans**, **M. Van Parys**, ministre de la Justice, p. 7443.

Demande d'explications de Mme de Bethune au ministre de la Justice sur «l'implication possible d'une firme belge dans la préparation d'un coup d'État au Congo-Brazzaville».

Orateurs : **Mme de Bethune**, **M. Van Parys**, ministre de la Justice, p. 7445.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 7449.

MESSAGES :

Page 7449.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS :

Page 7449.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Conseil central de l'économie.

NON-ÉVOCATIONS :

Page 7451.

COMPOSITION DE COMMISSIONS :

Page 7452.

PROPOSITION DE DÉCLARATION DE RÉVISION DE LA CONSTITUTION (Dépôt) :

Page 7452.

M. Verreycken. — Proposition de déclaration de révision de la Constitution.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de Wetenschappelijke Raad bij de Dienst voor geneeskundige verzorging betreft.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : **mevrouw Nelis-Van Liedekerke**, rapporteur, **de heer D'Hooghe**, blz. 7440.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7441.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Bladzijden 7427 en 7431.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking) :

Vraag om uitleg van de heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de eenheidsrechtbank of eenheidsloket».

Sprekers : **de heer Boutmans**, **de heer Van Parys**, minister van Justitie, blz. 7443.

Vraag om uitleg van mevrouw de Bethune aan de minister van Justitie over «de mogelijke betrokkenheid van een Belgische firma bij de voorbereiding van een coup in Congo-Brazzaville».

Sprekers : **mevrouw de Bethune**, **de heer Van Parys**, minister van Justitie, blz. 7445.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 7449.

BOODSCHAPPEN :

Bladzijde 7449.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 7449.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Centrale Raad voor het bedrijfsleven.

NON-EVOCATIES :

Bladzijde 7451.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES :

Bladzijde 7452.

VOORSTEL VAN VERKLARING TOT HERZIENING VAN DE GRONDWET (Indiening) :

Bladzijde 7452.

De heer Verreycken. — Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet.

DEMANDE D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 7452.

M. Hostekint au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la collaboration universitaire avec les pays en voie de développement».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 7452 et 7480.

M. Nothomb et consorts. — Proposition de loi modifiant la loi du 21 juin 1985 concernant l'enseignement et la loi du 4 août 1986 réglant la mise à la retraite des membres du personnel enseignant et de l'enseignement universitaire et modifiant d'autres dispositions de la législation de l'enseignement.

M. Bock et consorts. — Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants.

Mme Willame-Boonen et M. Nothomb. — Proposition de déclaration de révision de la Constitution.

ORDRE DES TRAVAUX:

Pages 7452 et 7462.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Verreycken au ministre de la Justice sur «les rafles effectuées par la police d'Anvers dans le milieu de la drogue».

Orateurs: M. Verreycken, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7452.

Question orale de M. Hostekint au ministre de la Justice sur «la demande d'extradition du major Bernard Ntuyahaga adressée par la Belgique à la Tanzanie».

Orateurs: M. Hostekint, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 7453.

Question orale de M. Loones au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «le secteur de la mode et les soldes».

Orateurs: M. Loones, M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, p. 7454.

Question orale de Mme Delcourt-Pêtre au ministre de la Fonction publique sur «le manque de personnel à l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés».

Oratrices: Mme Delcourt-Pêtre, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 7455.

Question orale de M. Olivier au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la dénomination 'Vlaamse Raad' dans les instructions pour les élections du 13 juin prochain».

Question orale de M. Caluwé au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «l'emploi du terme 'Raad' plutôt que 'Parlement' dans les instructions pour les élections du 13 juin prochain».

Orateurs: MM. Olivier, Caluwé, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 7456.

Question orale de M. Boutmans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la zone interpolices Anvers-Zwijndrecht».

Orateurs: M. Boutmans, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 7458.

VRAAG OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 7452.

De heer Hostekint aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de universitaire samenwerking met ontwikkelingslanden».

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 7452 en 7480.

De heer Nothomb c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende het onderwijs en de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de op pensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving.

De heer Bock c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen.

Mevrouw Willame-Boonen en de heer Nothomb. — Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijden 7452 en 7462.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Verreycken aan de minister van Justitie over «de drugrazzia's van de Antwerpse politie».

Spreekers: de heer Verreycken, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7452.

Mondelinge vraag van de heer Hostekint aan de minister van Justitie over «het uitleveringsverzoek van België aan Tanzania van majoor Bernard Ntuyahaga».

Spreekers: de heer Hostekint, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 7453.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de modesector en de solden».

Spreekers: de heer Loones, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 7454.

Mondelinge vraag van mevrouw Delcourt-Pêtre aan de minister van Ambtenarenzaken over «het personeelstekort bij de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers».

Spreekers: mevrouw Delcourt-Pêtre, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 7455.

Mondelinge vraag van de heer Olivier aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de benaming 'Vlaamse Raad' in de onderrichtingen voor de verkiezingen van 13 juni aanstaande».

Mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het gebruik van de term 'Raad' in plaats van 'Parlement' in de onderrichtingen voor de verkiezingen van 13 juni aanstaande».

Spreekers: de heren Olivier, Caluwé, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 7456.

Mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de interpolitiezone Antwerpen-Zwijndrecht».

Spreekers: de heer Boutmans, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 7458.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Vandembroeke au ministre de la Politique scientifique sur «le financement insuffisant des Archives du Royaume et l'attribution éventuelle de la gestion des archives aux communautés».

Orateurs: M. Vandembroeke, M. Ylief, ministre de la Politique scientifique, p. 7459.

Demande d'explications de Mme Dardenne au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'Agenda 2000 et une agriculture durable».

Orateurs: Mme Dardenne, M. Pinxten, ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises, p. 7460.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Votes):

Projet de loi modifiant la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier.

Votes réservés, p. 7463.

Vote sur l'ensemble, p. 7464.

Projet de loi relative au plan d'action belge pour l'emploi 1998 et portant des dispositions diverses (Évocation), p. 7465.

Explication de vote: *Orateur: M. Coene, p. 7465.*

Projet de loi modifiant la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements, en ce qui concerne les amendes administratives pouvant être infligées par la commission disciplinaire de marché et les autorités de marché, p. 7465.

Proposition de loi modifiant la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics, p. 7466.

Projet de loi limitant le cumul du mandat de parlementaire fédéral et de parlementaire européen avec d'autres fonctions, p. 7466.

Projet de loi visant à limiter le cumul de la fonction de député permanent avec d'autres fonctions et à harmoniser le statut financier et fiscal des députés permanents, p. 7466.

Projet de loi relative à la responsabilité civile et pénale des bourgmestres, échevins et membres de la députation permanente, p. 7467.

Projet de loi visant à améliorer les congés politiques en faveur des conseillers provinciaux et communaux, membres du conseil de l'aide sociale, bourgmestres, échevins et présidents du conseil de l'aide sociale dans le secteur public et privé, p. 7467.

Projet de loi visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux, p. 7468.

Explications de vote: *Orateurs: Mmes Milquet, Lizin, MM. Desmedt, Loones, Caluwé, Boutmans, p. 7468.*

Justification de vote: *Orateur: M. Nothomb, p. 7469.*

Projet de loi limitant le cumul du mandat de bourgmestre et d'échevin avec d'autres fonctions, p. 7469.

Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel, p. 7469.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Vandembroeke aan de minister van Wetenschapsbeleid over «de benedenmaatse financiering van het Algemeen Rijksarchief en de eventuele toewijzing van het archiefbeheer aan de gemeenschappen».

Sprekers: de heer Vandembroeke, de heer Ylief, minister van Wetenschapsbeleid, blz. 7459.

Vraag om uitleg van mevrouw Dardenne aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «Agenda 2000 en een duurzame landbouw».

Sprekers: mevrouw Dardenne, de heer Pinxten, minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen, blz. 7460.

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN (Stemmingen):

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

Aangehouden stemmingen, blz. 7463.

Stemming over het geheel, blz. 7464.

Wetsontwerp betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen (Evocatie), blz. 7465.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Coene, blz. 7465.*

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en de beleggingsadviseurs wat betreft de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd door de tuchtcommissie van de markt en de marktautoriteiten, blz. 7465.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidssdiensten, blz. 7466.

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van federaal parlamentslid en Europees parlamentslid met andere ambten, blz. 7466.

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het ambt van bestendig afgevaardigde met andere ambten en tot harmonisering van het financieel en fiscaal statuut van de bestendig afgevaardigden, blz. 7466.

Wetsontwerp betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid en de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van burgemeesters, schepenen en leden van de bestendige deputatie, blz. 7467.

Wetsontwerp tot verbetering van het stelsel van politiek verlof voor provincie- en gemeenteraadsleden, leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, burgemeesters, schepenen en voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn in de openbare en de particuliere sector, blz. 7467.

Wetsontwerp tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen, blz. 7468.

Stemverklaringen: *Sprekers: de dames Milquet, Lizin, de heren Desmedt, Loones, Caluwé, Boutmans, blz. 7468.*

Stemverklaring: *Spreker: de heer Nothomb, blz. 7469.*

Wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van burgemeester en schepenen met andere ambten, blz. 7469.

Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, blz. 7469.

Projet de loi portant assentiment de l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Région wallonne relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel, p. 7470.

Proposition de loi modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, en ce qui concerne le Conseil scientifique institué auprès du Service des soins de santé, p. 7470.

Projet de loi spéciale visant à limiter le cumul du mandat de membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale avec d'autres fonctions, p. 7471.

SITUATION AU KOSOVO (Débat):

Orateurs: **M. Poncelet**, vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, **M. Goris**, **Mme Thijs**, **M. De Decker**, **Mme Lizin**, **M. Erdman**, **Mme Willame-Boonen**, **MM. Verreycken**, **Loones**, **Jonckheer**, **Boutmans**, **Staes**, p. 7472.

Wetsontwerp houdende insteming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, blz. 7470.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de Wetenschappelijke Raad bij de dienst voor geneeskundige verzorging betreft, blz. 7470.

Ontwerp van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad met andere ambten, blz. 7471.

TOESTAND IN KOSOVO (Debat):

Sprekers: **de heer Poncelet**, vice-eerste minister en minister van Landsverdediging, **de heer Goris**, **mevrouw Thijs**, **de heer De Decker**, **mevrouw Lizin**, **de heer Erdman**, **mevrouw Willame-Boonen**, **de heren Verreycken**, **Loones**, **Jonckheer**, **Boutmans**, **Staes**, blz. 7472.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MOENS, VICE-PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MOENS, ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05.
De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Dua, MM. Mahoux, Vautmans, pour d'autres devoirs, et Hatry, pour raisons personnelles, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Dua, de heren Mahoux, Vautmans, wegens andere plichten, en Hatry, om persoonlijke redenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
14 FEBRUARI 1961 VOOR ECONOMISCHE EXPANSIE,
SOCIALE VOORUITGANG EN FINANCIËEL HERSTEL

WETSVORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 45 VAN
DE WET VAN 27 DECEMBER 1984 HOUDENDE FISCALE
BEPALINGEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 14 FÉVRIER 1961
D'EXPANSION ÉCONOMIQUE, DE PROGRÈS SOCIAL
ET DE REDRESSEMENT FINANCIER

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 45 DE LA
LOI DU 27 DÉCEMBRE 1984 PORTANT DES DISPOSI-
TIONS FISCALES

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1283/3 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1283/3 de la commission des Affaires sociales du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Cantillon, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, dit wetsontwerp is reeds uitvoerig in de Kamer besproken. De voorgestelde maatregel houdt in dat de inspecteurs van de RVA slechts tussen 6 uur 's morgens en 8 uur 's avonds huisbezoeken bij werklozen mogen afleggen. Vooraleer tot huisbezoeken over te gaan moet de RVA de werkloze eerst uitnodigen voor een onderhoud waarbij wordt nagegaan wat de gezinssituatie is. Als er na dit onderhoud nog twijfels bestaan omtrent de juistheid van de verklaringen over de gezinssituatie, vraagt de RVA de toestemming van de werkloze om zijn woning te bezoeken. Als de betrokkene een dergelijk bezoek weigert, kan de RVA een aanvraag indienen bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank teneinde een toelating te krijgen.

Het wetsontwerp is kenschetsend voor het beleid van de regering met betrekking tot de tewerkstelling en de werkloosheid. De politieke reacties op dit ontwerp tonen eens te meer aan dat er een groot mentaliteitsverschil bestaat tussen Vlaanderen en Wallonië. Vooral aan Waalse kant stelt men zich in het algemeen terughoudend op wanneer het over pure tewerkstellingsmaatregelen gaat, maar laaien de gemoederen hoog op wanneer er sprake is van thuiscontroles bij werklozen. Men kan zich afvragen waarom sommigen zo tegen deze maatregel gekant zijn. Er kan moeilijk worden beweerd dat de privacy dreigt te worden geschonden. Er wordt enkel nagegaan of personen die een vervangingsuitkering krijgen, deze uitkering op een rechtmatige basis ontvangen. Het lijkt mij evident dat misbruiken moeten worden weggevoerd en

dit kan slechts door middel van controle waarvan huisbezoeken een belangrijk onderdeel zijn. Ik zie trouwens niet in waarom iemand, die in orde is met de wetgeving, tegen dergelijke controles gekant zou zijn. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de hele hetze tot doel heeft personen die wederrechtelijk bepaalde uitkeringen genieten, te beschermen.

Uiteindelijk werd een compromis bereikt over een zeer ingewikkelde procedure waarbij de controle voor een belangrijk deel wordt uitgehouden in het oorspronkelijke doel terzijde wordt geschoven. Dit heeft niets meer te maken met sociale bewogenheid, maar met het gedogen van misbruiken van de wetgeving. De VLD-fractie zal dit wetsontwerp dan ook niet goedkeuren. *(Applaus.)*

M. le président. — La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, le texte qui nous est soumis aujourd'hui a suscité d'importants remous dans l'opinion publique et a fait l'objet de longs débats à la Chambre. En ce qui me concerne, je n'ai pas l'impression que ce soit les dérapages de certains inspecteurs de l'ONEM, un peu trop zélés, qui soient principalement en cause. En fait, les chômeurs ressentent, à tort ou à raison, les visites des inspecteurs comme intrusion dans leur vie privée. La modulation des allocations de chômage est fonction de la situation familiale, basée sur la notion de cohabitant, c'est-à-dire sur la personne qui, sur le plan des allocations, a le taux le plus bas. Le système actuel comporte quatre taux différents. Le statut de chômeur est donc tributaire du contrôle destiné à vérifier si le cohabitant participe réellement aux frais du ménage. Je crois que ce contrôle manque son but dans la plupart des cas dès lors qu'il aboutit à sanctionner l'existence d'une relation affective, même passagère, avec une personne qui, du point de vue de la sécurité sociale, est considérée comme cohabitant, même si elle ne participe pas effectivement aux dépenses du ménage. Cet aspect du problème crée actuellement un malaise. La notion de cohabitant devrait être revue dans une perspective d'individualisation des droits, ainsi qu'en a convenu Mme la ministre en commission des Affaires sociales. Certes, ce travail ne sera pas aisé car bon nombre de personnes, des femmes en particulier, bénéficient de droits dérivés. Je reste néanmoins convaincue de la nécessité de s'engager dans cette voie pour moderniser effectivement la sécurité sociale.

Un deuxième élément contribue à alimenter le malaise. Le statut de chômeur est établi sur la base d'une déclaration sur l'honneur contrôlée a posteriori. Cette disposition est heureuse car elle permet de payer rapidement les allocations, de façon à éviter le piège de la pauvreté. À partir de cette procédure qui a fait ses preuves, il est logique de sanctionner les fraudes. Toutefois, il faut bien avouer que la fraude sociale semble être sanctionnée aux yeux des chômeurs et d'une partie de l'opinion publique, de manière plus efficace et plus visible que les autres formes de fraude. En effet, cette discussion relative à la législation sur le contrôle des chômeurs a coïncidé quasiment avec le dépôt du rapport de la commission d'enquête de la criminalité organisée, rapport qui a mis en évidence l'importance des fraudes — chiffrées en milliards — touchant les commerces du diamant, de la viande et du pétrole. Je n'ai nullement l'intention de me lancer dans un propos démagogique mais il est évident que ces pratiques, plus difficiles à réprimer que la fraude sociale, constituent une deuxième source de malaise.

Certes, des améliorations ont été apportées à la procédure de contrôle actuel en termes de garanties tendant à une meilleure protection du respect de la vie privée et de l'inviolabilité du domicile des personnes contrôlées. C'est au regard de ces améliorations que je voterai en faveur du texte proposé.

Cependant, il faut avouer que la législation comporte toujours certaines insuffisances. Afin de protéger le chômeur d'éventuelles pressions — réelles ou imaginaires — de la part des inspecteurs sociaux et de mettre ces derniers à l'abri de tout soupçon, j'aurais préféré que la visite domiciliaire ne puisse être effectuée que moyennant autorisation du président du tribunal du travail, et ce nonobstant le consentement du chômeur en la matière. La relation qui s'établit entre le chômeur et le fonctionnaire de l'ONEM qui l'a convoqué ou qui le contrôle aux fins de vérifier sa situation familiale, est en effet profondément inégalitaire et on peut douter

de la qualité du consentement donné par le chômeur dans ces circonstances. En outre, l'ordonnance du président du tribunal du travail devrait être motivée, eu égard à ces trois éléments que sont l'accomplissement des recherches administratives préalables, les indices sérieux de fraude et les motifs pour lesquels la visite domiciliaire est indispensable à la constatation d'une infraction. Selon moi, il n'est pas fait suffisamment usage des moyens administratifs mis à la disposition de l'ONEM. Avant même la convocation du chômeur au bureau de chômage, une simple confrontation des données de la Banque Carrefour, qui sont elles-mêmes constituées à partir des déclarations du chômeur concernant diverses branches de la sécurité sociale, pourrait éviter de tels contrôles. La visite domiciliaire devrait donc garder un caractère tout à fait subsidiaire et n'être autorisée que dans les cas où une infraction doit être constatée.

Enfin, le texte de la loi aurait dû faire apparaître clairement que l'ordonnance délivrée par le juge et autorisant la visite domiciliaire, n'accorde aux inspecteurs sociaux aucun droit de perquisition. Il me paraît essentiel de rappeler en particulier qu'il est interdit aux inspecteurs sociaux, même munis d'une ordonnance du président du tribunal du travail, de fouiller les locaux ou les biens mobiliers se trouvant dans l'habitation visée, de forcer des serrures, des armoires. Un mandat de perquisition est nécessaire à cet effet.

Pour ce qui me concerne, ce texte continue à susciter un malaise. Selon moi, il s'imposait que les améliorations apportées par la Chambre puissent être approuvées et c'est donc dans cet esprit que je me prononcerai en faveur du projet. *(Applaudissements.)*

M. le président. — La parole est à M. Santkin.

M. Santkin (PS). — Monsieur le président, la problématique des visites domiciliaires chez les chômeurs aura fait couler beaucoup d'encre au cours de ces derniers mois.

Ce qui nous a interpellés, nous socialistes, c'est l'insuffisance de garanties légales contre les abus possibles de l'administration, et ce malgré une doctrine et une jurisprudence qui rappellent avec constance que toute ingérence dans la vie privée doit impérativement répondre aux conditions de légalité, de finalité et de proportionnalité.

Le principe de l'inviolabilité du domicile est garanti tant par la Constitution en son article 15 que par la Convention européenne des droits de l'homme en son article 8. Les dérogations autorisées à ce principe fondamental doivent obéir à des conditions de légalité et de finalité, mais aussi à des conditions de proportionnalité qui découlent de la condition de finalité. L'enjeu était donc de taille : il s'agissait bien d'éclairer des zones d'ombre de la législation et d'y apporter une réponse claire et respectueuse des droits et obligations de chaque partie, afin de ne pas briser le contrat de confiance qui doit exister entre les pouvoirs publics et les citoyens, en particulier lorsque ceux-ci sont les plus démunis de notre société.

Le groupe socialiste marque sa satisfaction par rapport à ce projet car il tend à mieux protéger la vie privée des chômeurs et à leur garantir l'inviolabilité de leur domicile. Dans une société démocratique, il est intolérable de pouvoir pénétrer à toute heure chez un assuré social qui dispose ainsi de moins de protection qu'un criminel de droit commun.

Cet exercice difficile qui consiste à concilier adéquatement la nécessité de maintenir un contrôle efficace et la protection des droits individuels ne s'imposerait pas si nous ne connaissions pas un système d'indemnisation basé en grande partie sur la composition du ménage. C'est tout le débat sur l'individualisation des droits qui apparaît en filigrane de la problématique des contrôles à domicile. Ainsi, on a vu se créer, dans l'assurance chômage, une tension de une à trois au niveau des allocations, selon que l'on est cohabitant, isolé ou chef de ménage.

Le projet initial voulait légaliser et étendre les visites domiciliaires sur la base d'une autorisation du tribunal de police et ne modifiait pas les pratiques actuelles de l'ONEM. Pendant de nombreux mois, cette question a donc défrayé la chronique, et le texte aujourd'hui soumis à l'examen de notre assemblée constitue une

victoire pour tous ceux qui se sont d'emblée manifestés pour refuser des procédures peu soucieuses de la dignité humaine et de notre Constitution.

Les procédures mises au point, que je qualifierai l'une de « normale » et l'autre « d'exceptionnelle », ne concernent que les chômeurs; les autres secteurs de la sécurité sociale tels que les malades ou les personnes handicapées ne sont plus visés. C'est une avancée considérable car la convocation du chômeur pour un entretien à l'ONEM devient la règle et la visite à domicile l'exception. Ce projet concerne des milliers de chômeurs puisque, bon an mal an, quelque 41 000 d'entre eux font l'objet d'un contrôle à domicile; il faut donc s'attendre à ce que le nombre de chômeurs confrontés à une visite domiciliaire imprévue chute de manière significative.

Un élément intéressant du projet en discussion réside dans le fait que le tribunal spécialisé dans le social jugera désormais de l'existence ou de l'absence d'éléments sérieux et concordants; le tribunal de police n'interviendra plus en ce domaine.

Le président du tribunal du travail offre une meilleure garantie; c'est un juge assis qui présente les mêmes garanties d'indépendance que le juge d'instruction. De plus, il maîtrise mieux la réglementation du chômage, du moins ce devrait être le cas.

Dans le cadre de la procédure ordinaire, l'ONEM convoquera le chômeur au moins dix jours à l'avance pour un entretien dans ses locaux. À l'issue de l'entretien, s'il subsiste des doutes, une visite au domicile pourra être effectuée avec le consentement de l'intéressé ou, en cas de refus, avec l'autorisation du président du tribunal du travail. Il faut donc souligner avec satisfaction que l'intéressé est en droit de refuser le contrôle à domicile et qu'il peut également retirer ultérieurement le consentement qu'il aurait donné. L'usage de ce droit ne peut en aucun cas donner lieu à une sanction administrative.

En outre, les conditions de l'entretien préalable prévoient un délai minimum de dix jours avant l'entretien, ce qui permet à l'intéressé de prendre tous les contacts nécessaires pour défendre son dossier. La procédure dite d'exception ne devrait réellement être utilisée qu'en ultime recours, et nous sommes rassurés car la visite domiciliaire ne pourra être effectuée que sur autorisation du président du tribunal du travail; celui-ci devra apprécier si les éléments qui sont en possession de l'inspecteur de l'ONEM sont suffisants pour déroger à la règle générale.

Je n'appartiens pas au nombre de ceux qui verseraient facilement dans la démagogie en voulant exclure tous les contrôles. Ceux-ci doivent être poursuivis, mais dans le respect des droits individuels sur lesquels je viens de mettre l'accent.

Bien sûr, tout est perfectible. Certains diront que cette démarche est encore insuffisante. En tout cas, le groupe socialiste votera en faveur de ce texte. Je souligne le fait qu'une fois n'est pas coutume, celui-ci a été accueilli positivement par les organisations syndicales, car il met en place bon nombre de garanties pour les milliers de chômeurs concernés et représente incontestablement une avancée par rapport à la situation actuelle.

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, nous le savons, Mme la ministre n'est pas disposée au changement lorsqu'elle a décrété avoir raison. Toutefois, nous avons tenu à déposer à nouveau des amendements à ce projet de loi parce que nous continuons à penser qu'il est inacceptable de mettre en cause les droits fondamentaux et constitutionnels des personnes, à savoir l'inviolabilité du domicile, même sous prétexte du contrôle des chômeurs. Nous ne contestons pas que les chômeurs doivent être contrôlés, mais il est clair que ce qui est visé ici, c'est la cohabitation et la procédure de vérification dont elle fait l'objet.

Étant responsable de l'égalité des chances — à ce titre, elle a d'ailleurs réalisé du bon travail —, Mme la ministre ne pense-t-elle pas qu'il serait grand temps de passer — par étapes, si nécessaire — au principe de l'individualisation des droits, ce qui nous

dispenserait de ce type de contrôle inique? Mme la ministre me répondra sans doute qu'une telle démarche serait difficile, vu notamment son aspect coûteux, mais ceux et celles qui réclament l'individualisation des droits ont toujours lié celle-ci à une cotisation personnelle obligatoire, même pour les conjoints au foyer. À ce sujet, des propositions passant par exemple par le quotient conjugal sont possibles.

Le Conseil national des femmes et le Comité de liaison viennent opportunément de rappeler le coût des droits dérivés en matière de pension — 150 milliards — et en matière de soins de santé — 120 milliards. Ils viennent aussi de rappeler que si en matière de chômage, une individualisation des droits entraînerait une dépense supplémentaire de 18 à 56 milliards, le remplacement des droits dérivés dans les autres branches de la sécurité sociale par des droits contributifs couvrirait largement cette dépense puisqu'il dégagerait des possibilités supérieures à la dépense consentie dans la branche du chômage.

Les femmes représentent 70 % des chômeurs cohabitants. Elles sont donc davantage victimes des exclusions et exposées aux visites domiciliaires. Mme la ministre ne pense-t-elle pas qu'il est temps de s'attaquer à la racine du mal et non d'imposer aux chômeurs de multiples tracasseries?

Par ailleurs, comme certains l'ont déjà fait remarquer, il est vrai que l'on met beaucoup moins de moyens en œuvre pour essayer de limiter la fraude fiscale, y compris la grande criminalité en col blanc. Mme Delcourt a parlé des carrousels à la TVA et des blanchiments d'argent et, ayant participé à la commission de la grande criminalité, je ne peux qu'approuver ses propos. On recourt par contre à davantage de moyens pour poursuivre la fraude sociale, et cette inégalité est très mal perçue par l'opinion publique. « Selon que vous serez puissant ou misérable », conclut la fable de La Fontaine. Ce principe ne peut prévaloir en démocratie. Aussi nos amendements visent-ils à donner aux chômeurs la garantie d'être soumis à la procédure pénale habituelle qui, jusqu'à nouvel ordre, est destinée à protéger le citoyen présumé innocent. Aucun code de déontologie, aussi performant soit-il, ne présente les mêmes garanties.

Nos amendements visent aussi à ce qu'en toute circonstance, l'assuré social puisse se faire assister par la tierce personne de son choix. Il devra préalablement être averti de ce droit par écrit.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik wil een korte repliek geven op de vorige uiteenzettingen. Ik stel een zekere schizofrenie vast in de geest van de sprekers. Ik ben ontroerd door hun enorme bezorgdheid voor de bescherming van de privacy en de persoonlijke levenssfeer van de werkloze, impliciet door hun uitgangspunt van de goede trouw.

Ik wil er echter de aandacht op vestigen dat bij financiële en sociale controles op de zelfstandigen en de werkgevers, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer secundair wordt en de controle op de naleving van de wet voorrang krijgt. Er wordt duidelijk met twee maten en gewichten gewerkt.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article 1^{er}. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — L'article 2 est ainsi libellé :

Art. 2. L'article 23 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, abrogé par la loi du 22 décembre 1989, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 23. § 1^{er}. Par dérogation à l'article 22, alinéa 2, ces fonctionnaires peuvent, lorsqu'ils interviennent dans le cadre du contrôle de la situation familiale de l'assuré social, pénétrer entre 6 heures et 20 heures dans les locaux habités, moyennant le respect des dispositions du présent article.

§ 2. Le bureau du chômage compétent de l'Office national de l'emploi convoque l'assuré social pour un entretien en vue de la vérification de sa situation familiale. Cet entretien a lieu au bureau du chômage ou dans un autre local dont l'Office peut disposer.

La convocation est faite par écrit. À peine de nullité, cet écrit doit :

1^o être envoyé au moins 10 jours avant l'entretien;

2^o préciser le motif de la convocation et la possibilité de produire des documents qui confirment la déclaration de situation familiale; la convocation mentionne une liste non limitative de ces documents;

Si, à l'issue de l'entretien, l'Office a encore des doutes quant à l'exactitude de la déclaration de situation familiale et considère qu'une visite des locaux habités est nécessaire, il en informe immédiatement l'assuré social et demande son consentement à cette fin. Cette demande est faite de façon explicite et non équivoque.

Si l'assuré social donne son consentement, il est invité à signer un document par lequel il autorise la visite du domicile. Ce consentement ne porte pas préjudice à l'obligation de respecter la disposition du § 3, alinéa 2, si une autre personne qui a la jouissance effective du lieu est présente lors de la visite du domicile.

Si l'assuré social refuse de donner son consentement ou retire ultérieurement le consentement qu'il a donné, il est informé que l'Office peut introduire auprès du président du tribunal du travail une demande afin d'obtenir l'autorisation de pénétrer dans les locaux habités.

La demande est adressée au président du tribunal du travail compétent pour le lieu où la visite doit se faire. Si le président donne l'autorisation, le contrôle doit être effectué par au moins deux fonctionnaires visés au § 1^{er}.

§ 3. Si l'assuré social ne se présente pas, sans justification valable, à l'entretien visé au § 2, alinéa 1^{er}, les fonctionnaires visés au § 1^{er} peuvent se présenter au domicile de l'assuré social.

Conformément à la loi du 7 juin 1969 fixant le temps pendant lequel il ne peut être procédé à des perquisitions ou visites domiciliaires et au § 1^{er}, les fonctionnaires peuvent pénétrer dans les locaux habités moyennant le consentement de la personne qui a la jouissance effective du lieu. Ce consentement doit être donné par écrit, préalablement au début de la visite du domicile.

Les dispositions du § 2, alinéas 5 et 6, sont applicables si le consentement est refusé.

§ 4. Par dérogation aux §§ 2 et 3, l'Office peut, s'il dispose d'éléments sérieux et concordants, d'où il ressort que la déclaration de situation familiale pourrait être inexacte et qu'une visite des locaux habités est nécessaire, introduire une demande auprès du président du tribunal du travail afin d'obtenir l'autorisation de pénétrer dans les locaux habités.

Dans ce cas, la disposition du § 2, alinéa 6, est applicable.

Art. 2. Artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, opgeheven bij de wet van 22 december 1989, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

« Art. 23. § 1. In afwijking van artikel 22, tweede lid, mogen deze ambtenaren, wanneer zij optreden in het kader van de controle van de gezinssituatie van de sociaal verzekerde, tussen 6 uur en 20 uur de bewoonde lokalen betreden, mits naleving van de bepalingen van onderhavig artikel.

§ 2. Het bevoegde werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening nodigt de sociaal verzekerde uit voor een onderhoud met het oog op het nazicht van zijn gezinssituatie. Dit onderhoud vindt plaats in het werkloosheidsbureau of in een ander lokaal waarover de Rijksdienst kan beschikken.

De uitnodiging gebeurt bij geschrift. Op straffe van nietigheid moet dit geschrift :

1^o ten minste 10 dagen vóór de dag van het onderhoud verzonnen worden;

2^o melding maken van de reden van de uitnodiging en van de mogelijkheid documenten voor te leggen die de verklaring betreffende de gezinssituatie staven; de uitnodiging vermeldt een niet limitatieve lijst van dergelijke documenten.

Indien de Rijksdienst bij het einde van dit onderhoud nog twijfels heeft omtrent de juistheid van de verklaring inzake de gezinssituatie en oordeelt dat een bezoek van de bewoonde lokalen noodzakelijk is, deelt hij dit onmiddellijk mee aan de sociaal verzekerde en vraagt hij daartoe diens toestemming. De vraag gebeurt uitdrukkelijk en ondubbelzinnig.

Indien de sociaal verzekerde zijn toestemming verleent, wordt hij verzocht een document te ondertekenen waarbij het huisbezoek wordt toegestaan. Deze toestemming doet geen afbreuk aan de verplichting de bepaling van § 3, tweede lid, na te leven, indien een ander persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats, aanwezig is op het tijdstip van het huisbezoek.

Indien de sociaal verzekerde weigert zijn toestemming te verlenen of de gegeven toestemming later intrekt, wordt hij erover ingelicht dat de Rijksdienst bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank een aanvraag kan indienen om de toelating te bekomen de bewoonde lokalen te betreden.

De aanvraag wordt ingediend bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank bevoegd voor de plaats waar het bezoek moet plaatsvinden. Indien de voorzitter de toelating verleent, wordt het onderzoek verricht door tenminste twee ambtenaren, bedoeld in § 1.

§ 3. Indien de sociaal verzekerde zich, zonder voldoende rechtvaardiging, niet aanmeldt voor het onderhoud bedoeld in § 2, eerste lid, mogen de ambtenaren bedoeld in § 1 zich aanmelden bij de sociaal verzekerde ten huize.

De ambtenaren mogen overeenkomstig de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende dewelke geen opsporing ten huize of huiszoeking mag worden verricht en § 1, de bewoonde lokalen betreden mits toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats. Deze toestemming moet schriftelijk en voorafgaand aan de aanvang van het huisbezoek gegeven worden.

De bepalingen van § 2, vijfde en zesde lid, zijn toepasselijk indien de toestemming wordt geweigerd.

§ 4. In afwijking van de §§ 2 en 3 kan de Rijksdienst, indien hij beschikt over ernstige en overeenstemmende gegevens waaruit blijkt dat de verklaring betreffende de gezinssituatie onjuist kan zijn en dat een bezoek van de bewoonde lokalen noodzakelijk is, bij de voorzitter van de arbeidsrechtbank een aanvraag indienen om de toelating te bekomen de bewoonde lokalen te betreden.

De bepaling van § 2, zesde lid, is in dit geval toepasselijk.

Mme Dardenne propose l'amendement que voici :

« Remplacer l'intitulé par ce qui suit :

« *Projet de loi modifiant l'article 4 de la loi du 16 novembre 1972 concernant l'inspection du travail*

« Art. 2. À l'article 4, § 1^{er}, de la loi du 16 novembre 1972 concernant l'inspection du travail, modifié par la loi du 1^{er} juin 1993, sont apportées les modifications suivantes :

1^o au 1^o, l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante :

« *Toutefois, lorsque ces lieux de travail ou lieux de travail supposés sont également habités, ils ne peuvent y pénétrer qu'avec l'autorisation préalable du juge au tribunal de police. En outre, l'alinéa précédent n'est pas applicable aux autres lieux qui sont soumis à leur contrôle lorsque ceux-ci sont habités.* »;

2^o au 2^o, le point a) est complété par l'alinéa suivant :

« Toutefois, lorsqu'ils désirent interroger ces personnes au domicile de celles-ci, ils leur signifient un rendez-vous par lettre au moins cinq jours ouvrables à l'avance, en précisant l'objet de l'audition. Ces personnes ont néanmoins le droit de demander que cette audition soit effectuée en un autre lieu du choix de l'inspecteur. Seule la contre-signature pour accord d'un double de la lettre vaut acceptation du rendez-vous à domicile au cours duquel son destinataire peut se faire assister d'une tierce personne de son choix. Ces facultés sont rappelées dans la lettre signifiant le rendez-vous; »

« Het opschrift vervangen als volgt :

« Wetsontwerp tot wijziging van artikel 4 van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie

« Art. 2. In artikel 4, § 1, van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie, gewijzigd door de wet van 1 juni 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1^o in het 1^o wordt het tweede lid vervangen als volgt :

« Wanneer deze werkplaatsen of veronderstelde werkplaatsen ook worden bewoond, hebben zij hier evenwel enkel toegang wanneer de rechter in de politierechtbank daartoe vooraf toestemming heeft verleend. Bovendien is het voorgaande lid niet van toepassing op de andere plaatsen die ook aan hun toezicht onderworpen zijn, wanneer deze bewoond worden. »;

2^o in het 2^o wordt punt a) aangevuld als volgt :

« Wanneer zij deze personen echter in hun woning wensen te ondervragen, stellen zij hen daarvan ten minste vijf werkdagen tevoren bij brief in kennis met vermelding van het doel van het verhoor. Deze personen hebben evenwel het recht om te vragen dat dit verhoor plaatsvindt op een andere plaats naar keuze van de inspecteur. Alleen de medeondertekening voor akkoord van een afschrift van de brief geldt als aanvaarding van de afspraak in de woning. De geadresseerde kan zich laten bijstaan door een derde persoon naar keuze. Aan die mogelijkheid wordt herinnerd in de brief tot kennisgeving van de afspraak; »

Mme Dardenne propose l'amendement subsidiaire au premier amendement rédigé comme suit :

« À l'article 23 proposé, apporter les modifications suivantes :

A) Au § 2, compléter l'alinéa 2 par un 3^o, libellé comme suit :

« 3^o mentionner le droit de s'y faire assister d'une tierce personne de son choix. »

B) Au § 2, compléter la première phrase de l'alinéa 4 par ce qui suit :

« Et dans lequel sont mentionnés la date et l'heure de celle-ci, ainsi que le droit de s'y faire assister d'une tierce personne de son choix. Un double de ce document lui est remis sur-le-champ. »

C) Au § 2, compléter l'alinéa 6 par la phrase suivante :

« À peine de nullité, l'assuré social est informé, par écrit envoyé au moins cinq jours à l'avance, de la date et de l'heure de la visite, ainsi que du droit de s'y faire assister d'une tierce personne de son choix. »

D) Au § 3, compléter l'alinéa 1^{er} par la phrase suivante :

« À peine de nullité, l'assuré social est informé, par écrit envoyé au moins cinq jours à l'avance, de la date et de l'heure de la visite, ainsi que du droit de s'y faire assister d'une tierce personne de son choix. »

« In het voorgestelde artikel 23 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) Het tweede lid van § 2 aanvullen met een 3^o, luidende :

« 3^o melding maken van het recht om zich te laten bijstaan door een derde persoon naar keuze. »

B) De eerste volzin van het vierde lid van § 2 vervangen als volgt :

« Indien de sociaal verzekerde zijn toestemming verleent, wordt hij verzocht een document te ondertekenen waarbij het huisbezoek wordt toegestaan en waarin de datum en het uur van dat

bezoek worden vermeld, alsmede het recht om zich te laten bijstaan door een derde persoon naar keuze. Een afschrift van dat document wordt hem terstond overhandigd. »

C) Het zesde lid van § 2 aanvullen als volgt :

« Op straffe van nietigheid wordt de sociaal verzekerde ten minste vijf dagen tevoren bij brief ingelicht over de datum en het uur van het bezoek alsmede over het recht om zich te laten bijstaan door een derde persoon naar keuze. »

D) Het eerste lid van § 3 aanvullen als volgt :

« Op straffe van nietigheid wordt de sociaal verzekerde ten minste vijf dagen tevoren bij brief ingelicht over de datum en het uur van het bezoek alsmede over het recht om zich te laten bijstaan door een derde persoon naar keuze. »

Mme Dardenne propose un deuxième amendement subsidiaire que voici :

« A) Dans l'article 23, § 2, proposé, supprimer les alinéas 3 à 6.

B) Au § 3 du même article, supprimer l'alinéa 3.

C) Supprimer le § 4 du même article. »

« A) In § 2 van het voorgestelde artikel 23 het derde, vierde, vijfde en zesde lid doen vervallen.

B) In § 3 van hetzelfde artikel het derde lid doen vervallen.

C) Paragraaf 4 van hetzelfde artikel doen vervallen. »

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, ik stel voor aan de agenda van de plenaire vergadering van deze voormiddag toe te voegen, het wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de Wetenschappelijke Raad bij de Dienst voor geneeskundige verzorging betreft.

Mesdames et messieurs, je propose d'ajouter à l'ordre du jour de la séance plénière de ce matin, la proposition de loi modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, en ce qui concerne le Conseil scientifique institué auprès du Service des soins de santé. (Assentiment.)

WETSONTWERP BETREFFENDE DE MOGELIJKE OVERDRACHT DOOR DE FEDERALE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VAN HAAR AANDELEN VAN HET CENTRAAL BUREAU VOOR HYPOTHECAIR KREDIET (EVOCATIE)

Teruzgending naar de commissie

PROJET DE LOI RELATIVE À L'ÉVENTUELLE CESSION PAR LA SOCIÉTÉ FÉDÉRALE DE PARTICIPATIONS DE SES ACTIONS DE L'OFFICE CENTRAL DE CRÉDIT HYPOTHÉCAIRE (ÉVOCATION)

Renvoi en commission

De voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Weyts (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, het wetsontwerp betreffende de mogelijke overdracht door de Federale Participatiemaatschappij van haar aandelen van het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet staat vandaag op de agenda.

De commissie voor de Financiën heeft er zich misschien al te zeer op toegespitst dat de Senaat in de toekomst inspraak moet krijgen bij een dergelijke overdracht. Aangezien we artikel 6 niet konden amenderen, hebben we aan artikel 4 een paragraaf toegevoegd die bepaalt dat de minister van Financiën in de Wetgevende Kamers verslag moet uitbrengen over de in artikel 2 bedoelde overdrachten en de krachtens het eerste lid bedoelde maatregelen. Dit is technisch en juridisch echter onmogelijk omdat artikel 6 uitdrukkelijk vermeldt dat de minister van Financiën verslag moet uitbrengen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en dit artikel door ons niet kon worden geamendeerd.

Ik dring er dan ook op aan het ontwerp opnieuw naar de commissie voor de Financiën te verwijzen teneinde de nodige technische verbeteringen aan te brengen vóór de terugzending naar de Kamer.

De voorzitter. — Is de Senaat het hiermee eens ?

Le Sénat est-il d'accord ? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

WETSONTWERP BETREFFENDE HET BELGISCH ACTIEPLAN VOOR DE WERKGELEGENHEID 1998 EN HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN (EVOCATIE)

WETSVORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 45 VAN DE WET VAN 27 DECEMBER 1984 HOUDENDE FISCALE BEPALINGEN

Algemene bespreking

(*Artikel 60 van het Reglement*)

PROJET DE LOI RELATIVE AU PLAN D'ACTION BELGE POUR L'EMPLOI 1998 ET PORTANT DES DISPOSITIONS DIVERSES (ÉVOCATION)

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 45 DE LA LOI DU 27 DÉCEMBRE 1984 PORTANT DES DISPOSITIONS FISCALES

Discussion générale

(*Article 60 du Règlement*)

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor dit wetsontwerp en dit wetsvoorstel samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces projet et proposition de loi. (*Assentiment.*)

Voor het geëvoceerde wetsontwerp geldt volgens het Reglement de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1282/5 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden en van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

En ce qui concerne le projet de loi relevant de la procédure d'évocation, conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1282/5 de la commission des Affaires sociales et de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Cantillon, corapporteur, namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden, verwijst naar het verslag.

Het woord is aan de heer Coene, corapporteur, namens de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

De heer Coene (VLD), corapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik voel mij verplicht verslag uit te brengen omdat de tekst ervan pas vanmorgen werd rondgedeeld en de senatoren niet de gelegenheid hebben gehad het resultaat van de besprekingen in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden uitgebreid te bestuderen.

De commissie heeft zich in het bijzonder gebogen over de artikelen 41 tot 49, die betrekking hebben op de aandelenopties en de aandelen met *décote*, en de artikelen 62 tot 67 over het voorstel om belastingvermindering toe te staan aan verenigingen met een sociaal oogmerk.

Aan de bespreking van het wetsontwerp werden twee andere voorstellen toegevoegd, die reeds vroeger in de commissie waren ingediend, namelijk het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 45 van de wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen, die de bestaande wet met betrekking tot de aandelenopties corrigeert en het wetsvoorstel inzake ondernemingsparticipatie. Over deze voorstellen heeft de commissie reeds hoorzittingen georganiseerd. Het resultaat van deze hoorzittingen is nog niet in het verslag opgenomen omdat het in de bijlagen zal worden verwerkt. Deze zullen zeer binnenkort ter beschikking zijn. De senatoren zullen dan kennis kunnen nemen van de verschillende standpunten die terzake werden ingenomen.

De minister heeft in zijn inleidende uiteenzetting benadrukt dat hij met dit hoofdstuk van het ontwerp heeft gepoogd rechtszekerheid te creëren op twee domeinen: enerzijds in de fiscale behandeling van de aandelenopties toegekend aan personeel of aan bedrijfsleiders en anderzijds met betrekking tot aandelen toegekend met een *décote* in het kader van artikel 52septies van de vennootschapswet.

Het ontwerp zou geenszins tot doel hebben het actieplan op dit vlak te beperken tot een aantal managementopties. De bedoeling is wel om aan alle werknemers van een bedrijf de mogelijkheid te bieden om in te tekenen op aandelenopties.

Volgens de minister was het nodig de tekst van het ontwerp aan te passen omdat de huidige fiscale behandeling van de aandelenopties op twee punten ontoereikend is.

Ten eerste zijn de toepassingsvoorwaarden van het einde 1984 in het leven geroepen specifieke wettelijke kader zo stringent en restrictief, dat ze in de praktijk haast niet werden toegepast.

Ten tweede is de rechtsonzekerheid voor de aandelenopties die niet binnen het toepassingsgebied van voornoemde regeling vallen, zo groot, dat ook op deze mogelijkheid vrijwel nooit een beroep werd gedaan.

Met de goedkeuring van dit ontwerp zal deze situatie worden verholpen en zal het systeem in ons land vergelijkbaar zijn met wat terzake van kracht is in de andere lidstaten van de Europese Unie.

Het vernieuwde systeem voorziet enerzijds in een redelijke belastingheffing op de voordelen en anderzijds in een grotere rechtszekerheid, zodat zowel de belastingplichtige als de overheid erbij winnen.

Ik licht nu even de krachtlijnen van het nieuwe regime toe.

Ten eerste wordt de belastbare waarde van de aandelenopties in ieder geval bepaald op het ogenblik van hun toekenning.

Ten tweede wordt de belastbare waarde forfaitair uitgedrukt, met name als een percentage van de waarde van het onderliggende aandeel op dat ogenblik.

Ten derde kan dat percentage hoger of lager zijn al naargelang aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Het normale percentage bedraagt 15 %, maar dit percentage kan worden gehalveerd tot 7,5 % indien aan een aantal voorwaarden ter bestrijding van speculatie wordt voldaan. Opties kunnen immers ook worden toegekend om gebruik te maken van snelle koersstijgingen, waardoor aan het hoofddoel, namelijk het verhogen van de betrokkenheid van de werknemers bij de onderneming, wordt voorbijgeschoten.

De waardering van 7,5 % en 15 % blijkt overeen te stemmen met de prijs van een optie met een looptijd van vijf jaar en een uitoefenprijs die gelijk is aan de waarde van het onderliggende aandeel op het ogenblik van de toekenning.

Tijdens de algemene bespreking werd er doorgaans vrij positief gereageerd op het idee om de wet van 1984 als uitgangstekst te kiezen voor onze werkzaamheden. Toch klonken er enkele kritische bemerkingen over het al te elitair karakter van de ontwerp-teksten. In de periode 1986-1989 zouden, aldus de minister, slechts veertien ondernemingen een beroep hebben gedaan op het regime zoals ingesteld door de wet van 1984. In de periode 1990-1998 waren dat nauwelijks zes ondernemingen. Er kon moeilijk op een meer overtuigende manier worden aangetoond dat de wet dringend aan herziening toe is.

Toch mag van de nieuwe tekst geen ruime toepassing en verbreiding van dit fiscale regime worden verwacht. De toepassing zal natuurlijk ruimer zijn dan met de wet van 1984, maar een aantal elementen zullen remmend blijven werken. Ik denk dan aan de onzekerheid die voortvloeit uit de belastingheffing bij het begin van de optie, wanneer de effectieve waarde van de optie bij de uitoefening ervan nog niet precies is gekend. Voor kapitaal-krachtigen weegt die onzekerheid minder door, maar voor minvermogenden tellen elke tien- of twintigduizend frank. Twintigduizend frank vooraf betalen op een optie die als uiteindelijke waarde nul zou kunnen scoren, omdat de waarde van het aandeel bij de uitoefening van de optie lager kan zijn dan bij de toekenning ervan, lijkt weinig aantrekkelijk voor deze categorie van mensen en zal de verspreiding van dit regime niet ten goede komen.

Een ander element dat in de discussie naar voren werd gebracht, betreft het probleem van de *décote*. In het ontwerp wordt nogmaals bevestigd dat de korting die aan werknemers wordt toegekend wanneer ze inschrijven op aandelen van hun onderneming in het kader van een kapitaalsverhoging, conform artikel 52septies van de vennootschapswet, niet als een belastbaar voordeel wordt beschouwd. Deze wordt immers opgevat als tegengewicht voor het feit dat de in dat kader verworven aandelen gedurende vijf jaar niet overdraagbaar zijn. Het verschil is de liquiditeitskost die tijdens die periode wordt gederfd. De minister bevestigde tijdens dezelfde commissiebespreking dat de *décote* overeenstemt met de 20 % bepaald in de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Samengevat, zolang de *décote* tot 20 % beperkt blijft, geeft ze geen aanleiding tot het heffen van belasting, tenminste indien de drie voorwaarden werden vervuld. Elke overschrijding echter van deze 20 % wordt beschouwd als een belastingvoordeel, ongeacht of al dan niet aan de voorwaarden werd voldaan.

Het wetsontwerp werd door de minister nochtans niet als de ultieme oplossing bestempeld. Hij is ervan overtuigd dat de ontwikkeling van de moderne onderneming gebaseerd moet zijn op de onderlinge band tussen drie elementen die de onderneming schragen: de klant, de aandeelhouder en de werknemer. De eerste stap is belangrijk om het systeem te kunnen uitbreiden. Tezelfdertijd benadrukte de minister dat het dossier tijdens de volgende legislatuur verder moet worden behandeld. Uit de ervaring van ondernemingen die een systeem uitwerken dat min of meer conform het ontwerp is, blijkt dat het enthousiasme bij de lagere inkomens beperkt blijft.

Een laatste punt betreft het standpunt van de Rijksdienst voor sociale zekerheid. Deze dienst diende steevast klacht in wanneer door de onderneming een systeem van winstdeelneming werd ingevoerd en eiste een heffing op de toegekende voordelen. Het ontwerp heeft het totale bedrag van de belasting op de voordelen toegewezen aan het globale beheer van het RSZ en het Fonds voor financieel evenwicht in het sociaal statuut van de zelfstandigen. De minister verklaarde dat een koninklijk besluit uitdrukkelijk zal bepalen dat deze aandelenopties niet horen tot inkomsten zoals bedoeld in de wetgeving op de sociale zekerheid. Er zullen dus geen sociale bijdragen moeten worden betaald.

Er werden twee amendementen ingediend. Het ene beoogt een bijkomende verlaging van de percentages indien het aanbod van de onderneming die de optie uitdeelt, is vastgelegd in een optieplan dat voor alle werknemers onder gelijke voorwaarden in de toekenning van opties verspreid. De bedoeling is dat die opties op grote schaal worden verspreid.

Het tweede amendement strekt tot het verhogen van de percentages voor normale gevallen en het behouden van de percentages voor de algemene toepassing.

Beide amendementen werden verworpen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Ten slotte kwamen de maatregelen aan de orde ingeschreven in de artikelen 62 tot 67. Twee maatregelen werden voorgesteld, namelijk ten eerste het bevorderen van de financiering van initiatieven op het vlak van de sociale economie en ten tweede de vrijstelling van vennootschapsbelasting op de winst verkregen door inschakelingsbedrijven, die erkend werden door de wet van 21 december 1994 houdende sociale bepalingen.

Tijdens de discussie kwam aan bod dat de regering bij de bespreking van de herziening van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschap uit 1995 uitdrukkelijk had verklaard dat ze geen fiscale voordelen wilde toekennen aan vennootschappen met een sociaal oogmerk.

Met dit ontwerp doet de regering precies het tegenovergestelde. Het is dan ook evident dat nogal wat leden hun verbazing daarover uitspraken. Bovendien vroegen sommige leden zich af wat de zin van dit ontwerp is: de belastingvrijstelling is immers miniem en ze geldt ook voor ondernemingen die zich op het vlak van de sociale economie bezighouden met zaken die eigenlijk onder de bevoegdheid van de gewesten en de gemeenschappen vallen. De amendementen die in dit verband werden ingediend, werden eveneens verworpen met 7 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Tot slot ga ik nog even in op de wetsvoorstellen die gekoppeld waren aan het ontwerp. De commissie heeft met instemming van de indiener vastgesteld dat het voorstel van de heer Hatry door de goedkeuring van ontwerp 1282 zonder voorwerp is geworden. Over het tweede wetsvoorstel inzake ondernemingsparticipatie werd de commissie voor de Sociale Aangelegenheden om een advies verzocht, maar op de dag van de publicatie van het verslag, was het advies nog altijd niet uitgebracht. Met instemming van de indiener werd de bespreking van het wetsvoorstel in het kader van wetsontwerp 1282 stopgezet, maar de indiener verklaarde uitdrukkelijk dat hij zijn voorstel handhaaft, omdat het bredere doelstellingen nastreeft dan alleen het toekennen van aandelenopties.

Het verslag werd door de aanwezige leden eenparig goedgekeurd.

Mijnheer de voorzitter, met uw goedkeuring wil ik nu graag het standpunt van onze fractie naar voren brengen.

Allereest juichen we natuurlijk toe dat in het rigide stelsel van de aandelenopties uit 1984 uiteindelijk een opening is gemaakt om het toepassingsgebied van het systeem te verruimen. We vinden dit ontwerp echter ook een gemiste kans, omdat het nieuwe systeem te elitair en complex is en in de praktijk aan het topmanagement voorbehouden zal zijn. Het creëert de indruk dat het systeem er voor iedereen is, maar in de praktijk zal dat anders uitdraaien.

Twee elementen spelen daarin een zeer belangrijke rol.

Ten eerste moet de belasting op de aandelenopties worden betaald bij de toekenning van de aandelenopties. Het gevolg is dat de werknemer een belasting betaalt op een voordeel waarvan hij niet eens de precieze waarde kent, want hij mag de opties niet uitoefenen tijdens de eerste drie jaar. Hij kan ze pas uitoefenen van het derde tot het tiende jaar. Wanneer een dergelijk plan wordt opgesteld, gaat men er natuurlijk vanuit dat de vooruitzichten op het vlak van de waardering van de onderneming positief zijn, maar men is natuurlijk geen baas over de economische ontwikkelingen en de nieuwe ontdekkingen, bijvoorbeeld op technologisch gebied. Het is ook mogelijk dat op het ogenblik dat de opties kunnen worden uitgeoefend, de prijs van de aandelen gezakt is onder de waarde die ze hadden op het ogenblik van de toekenning van de opties. De werknemer heeft dan een belasting betaald op niets, want de aandelenopties hebben op dat ogenblik geen enkele waarde meer. Dit element is natuurlijk een belangrijke rem op het enthousiasme om op de aandelenopties in te tekenen. We kunnen dit min of meer illustreren met het voorbeeld van twee bedrijven in Vlaanderen. Anticiperend op de wet die zal worden goedgekeurd, hebben die bedrijven intern discussies aangevat over de toepassing van een dergelijk systeem. Daarbij werd het duidelijk dat de arbeiders en lagere bedienden bedanken voor het systeem, omdat ze natuurlijk moeilijk in een systeem kunnen stappen waarin ze vooraf 10 000 of 20 000 frank belasting moeten betalen voor een

voordeel dat niet zeker is. Hier is dus een kans gemist om een ander belastingstelsel in te voeren dat de nadelen vermijdt en dat de aantrekkingskracht van de aandelenoptie kan vergroten.

Ten tweede is de waardering gebaseerd op de waarde van het onderliggend aandeel. Voor niet-beursgenoteerde ondernemingen en KMO's is de procedure in de praktijk nagenoeg niet toepasbaar. De werkelijke waarde van het aandeel zal moeten worden vastgesteld door de aanbieder op eensluidend advies van een commissarisrevisor. In de praktijk zal hij zich baseren op de boekwaarde van de onderneming. Dat is natuurlijk vatbaar voor discussie. Naast de moeilijke waardering van niet-beursgenoteerde aandelen, is er ook de lage verhandelbaarheid. De regeling is dus niet zo geschikt voor niet-beursgenoteerde bedrijven en bovendien blijven zowel de openbare als de non-profitsector verstoken van deze voordelen.

We betreuren dat er geen groter draagvlak is gecreëerd voor de aandelenopties. We vrezen trouwens dat het te elitaire karakter uiteindelijk de reputatie van de aandelenopties geen goed zal doen en een verdere discussie terzake zal bemoeilijken.

Het ontwerp gaat volgens de VLD-fractie niet ver genoeg. We zullen het wel goedkeuren, omdat het een verbetering betekent ten opzichte van de wet van 1984. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZING VAN DE WET VAN 6 APRIL 1995 INZAKE DE SECUNDAIRE MARKTEN, HET STATUUT VAN EN HET TOEZICHT OP DE BELEGGINGSONDERNEMINGEN, DE BEMIDDELAARS EN DE BELEGGINGSADVISEURS WAT BETREFT DE ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN DIE KUNNEN WORDEN OPGELEGD DOOR DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE MARKT EN DE MARKTAUTORITEITEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 6 AVRIL 1995 RELATIVE AUX MARCHÉS SECONDAIRES, AU STATUT DES ENTREPRISES D'INVESTISSEMENT ET À LEUR CONTRÔLE, AUX INTERMÉDIAIRES ET CONSEILLERS EN PLACEMENTS, EN CE QUI CONCERNE LES AMENDES ADMINISTRATIVES POUVANT ÊTRE INFLIGÉES PAR LA COMMISSION DISCIPLINAIRE DE MARCHÉ ET LES AUTORITÉS DE MARCHÉ

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1286/3 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1286/3 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Weyts, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1^{er}. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. À l'article 20septies de la loi du 6 avril 1995 relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et conseillers en placements sont apportées les modifications suivantes :

1^o au § 1^{er}, les mots « en ce qui concerne les violations des dispositions visées à l'article 19, alinéa 2, 1^o, d) et 3^o » sont supprimés et les mots « avertir, adresser un blâme ou » sont remplacés par les mots « avertir, adresser un blâme et/ou infliger une amende unique ou une amende par jour calendrier. Elle peut aussi » ;

2^o le second alinéa du § 1^{er} est supprimé ;

3^o il est inséré un § 1^{er}bis, libellé comme suit :

« § 1^{er}bis. 1^o Par dérogation au § 1^{er}, premier alinéa, mais sans préjudice du pouvoir de la commission disciplinaire de marché visée à l'article 20bis d'avertir, adresser un blâme, prononcer une suspension ou une exclusion conformément audit paragraphe premier, alinéa premier, les infractions aux dispositions visées à l'article 19, alinéa 2, 1^o, d) et 3^o font l'objet soit de poursuites pénales, soit d'une amende administrative conformément au § 1^{er}, deuxième alinéa. Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, s'il y a lieu ou non à poursuites pénales. De telles poursuites excluent l'application d'une amende administrative, même si un acquittement les clôture.

Le ministère public dispose d'un délai de six mois à compter de la réception conformément à l'article 20ter, § 2, des informations de la commission disciplinaire de marché visée à l'article 20bis pour notifier à ladite commission sa décision quant à l'intentement de poursuites pénales.

2^o Dans le cas où le ministère public renonce à poursuivre ou omet de notifier sa décision dans le délai fixé au 1^o, deuxième alinéa, la commission disciplinaire de marché ou l'autorité de marché décide, après avoir mis le contrevenant en demeure de présenter ses moyens de défense, s'il y a lieu d'infliger une amende administrative du chef de l'infraction. »

Art. 2. In artikel 20septies van de wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1^o in § 1 worden de woorden « wat betreft de schending van de bepalingen bedoeld in artikel 19, tweede lid, 1^o, d) en 3^o » geschrapt, en worden de woorden « een berisping uitspreken of » vervangen door de woorden « een berisping uitspreken en/of een eenmalige boete of boete per kalenderdag opleggen. Zij kan tevens » ;

2^o het tweede lid van § 1 wordt opgeheven ;

3^o een § 1bis wordt ingevoegd, luidend als volgt :

« § 1bis. 1^o In afwijking van § 1, eerste lid, maar onverminderd de bevoegdheid van de tuchtcommissie van de markt bedoeld in artikel 20bis om een waarschuwing, een schrapping of een uitsluiting uit te spreken overeenkomstig voormelde § 1, eerste lid, worden de inbreuken op de bepalingen bedoeld in artikel 19, tweede lid, 1^o, d) en 3^o ofwel strafrechtelijk vervolgd ofwel wordt

een administratieve geldboete opgelegd. Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst van de feiten in acht genomen, al dan niet strafrechtelijk vervolgt. Dergelijke vervolgingen sluiten administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging tot vrij-spraak leidt.

Het openbaar ministerie beschikt over een termijn van zes maanden vanaf de ontvangst, overeenkomstig artikel 20^{ter}, § 2, van de informatie van de tuchtcommissie van de markt bedoeld in artikel 20^{bis} om voornoemde commissie in kennis te stellen van zijn beslissing omtrent het al dan niet instellen van strafvervolging.

2^o In het geval het openbaar ministerie van strafvervolging afziet of verzuimt binnen de in het 1^o, tweede lid, gestelde termijn van zijn beslissing kennis te geven, beslist de tuchtcommissie van de markt of de marktautoriteit, na de overtreder de mogelijkheid geboden te hebben zijn verweermiddelen naar voren te brengen, of wegens de inbreuk een administratieve geldboete moet worden opgelegd.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le Roi règle l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 3. De Koning bepaalt de inwerkingtreding van deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 10 JULI 1997 BETREFFENDE DE VALUTADATUM VAN BANKVERRICHTINGEN

Verdaging

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 10 JUILLET 1997 RELATIVE AUX DATES DE VALEUR DES OPÉRATIONS BANCAIRES

Ajournement

De voorzitter. — Aangezien de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden haar werkzaamheden over dit wetsontwerp nog niet heeft afgerond, stel ik voor de behandeling ervan uit te stellen.

La commission des Finances et des Affaires économiques n'ayant pas terminé ses travaux, je vous propose d'ajourner la discussion (*Assentiment*.)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, bij het begin van deze vergadering hebben we beslist het wetsontwerp betreffende de mogelijke overdracht door de federale Participatiemaatschappij van haar aandelen van het Centraal Bureau voor hypothecair krediet, naar de commissie terug te zenden. Indien de commissie vandaag nog tot conclusies komt, zullen we dit wetsontwerp later op de dag behandelen. (*Instemming*.)

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 3 VAN DE WET VAN 13 APRIL 1995 BETREFFENDE DE HANDELSAGENTUUROVEREENKOMST (EVOCATIE)

Verdaging

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 3 DE LA LOI DU 13 AVRIL 1995 RELATIVE AU CONTRAT D'AGENCE COMMERCIALE (ÉVOCATION)

Ajournement

De voorzitter. — Ik stel voor de behandeling van dit wetsontwerp uit te stellen.

Je vous propose d'ajourner la discussion relative à ce projet de loi. (*Assentiment*.)

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 18 SEPTEMBER 1986 TOT INSTELLING VAN HET POLITIEK VERLOF OF DE PERSONEELSLEDEN VAN DE OVERHEIDSDIENSTEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 18 SEPTEMBRE 1986 INSTITUANT LE CONGÉ POLITIQUE POUR LES MEMBRES DU PERSONNEL DES SERVICES PUBLICS

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsvoorstel.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-956/4 van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-956/4 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Van der Wildt, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Het woord is aan de heer D'Hooghe.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, als indier van dit voorstel, wil ik kort het doel ervan toelichten. Het voorstel verruimt enigzins de regeling inzake het politiek verlof voor de personeelsleden van gemeenten en provincies.

De wetgeving op het politiek verlof werd destijds uitgevaardigd om iedere burger op gelijke manier zijn of haar politieke rechten te laten uitoefenen. Met dit voorstel willen we een leemte in deze wetgeving wegwerken. Er bestaat immers nog geen regeling voor personeelsleden van gemeenten en provincies die een mandaat waarnemen in gemeenschaps- of gewestraden of overeenstemmende regeringen, in het federale Parlement of de federale regering, in het Europees Parlement, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad of regering of die de functie uitoefenen van gewestelijk staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van Europees commissaris.

Voor de personeelsleden van de federale overheid, de gemeenschappen en gewesten en van alle instellingen die daarvan afhankelijk, is het politiek verlof geregeld. In de toelichting bij mijn voorstel is een overzicht opgenomen van de verschillende wetten die deze materie regelen. Ik noem er enkele zoals de wet van 20 mei 1997 houdende diverse maatregelen inzake ambtenarenzaken en de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidsdiensten. Het politiek verlof van de voltijds werkende personeelsleden van gemeenten en provincies die een mandaat uitoefenen op gemeentelijk of provin-

ciaal niveau, is geregeld door de wet van 18 september 1986. Deze wet bevat echter geen bepalingen betreffende het politiek verlot van de gemeente- en provincieambtenaren die een mandaat opnemen op een hoger niveau dan dat van gemeente of provincie.

Aanvankelijk rees de vraag wie voor deze materie bevoegd is. De materie valt op het ogenblik onder de toepassing van de organieke wet met betrekking tot de ondergeschikte besturen, waarvoor de federale overheid bevoegd is. Uitzondering hierop vormt het statuut van het OCMW-personeel, dat door de gemeenschappen wordt geregeld. Op 10 februari 1998 werd in het *Belgisch Staatsblad* het decreet van 19 december 1997 houdende wijziging van artikel 42 van de organieke wet gepubliceerd.

Bijgevolg bleef er nog maar één leemte over: gemeentelijke en provinciale personeelsleden die politiek verlot wensen te nemen om een mandaat op een hoger niveau op te nemen. Ze hebben hierop geen enkel wettelijk recht. Dit voorstel wil aan deze situatie een einde maken. Het geldt zowel voor de statutaire als voor de contractuele personeelsleden. Het verschaft een voltijds politiek verlot uit hoofde van hun ambt overeenkomstig de regels vastgelegd in de wet van 18 september 1986. De periode van politiek verlot wordt niet bezoldigd, maar wel in aanmerking genomen bij de berekening van de anciënniteit. Het betrokken personeelslid wordt op non-activiteit gesteld. Het politiek verlot neemt van ambtswege een aanvang op de datum van de eedaflegging volgend op hun eerste verkiezing. Het verstrikt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op het verstrijken van het mandaat.

Ik wil er even de aandacht op vestigen dat de Nederlandse en de Franse tekst niet overeenstemmen. In de Nederlandse tekst luidt de laatste zin van artikel 2 als volgt: «Het politiek verlot van ambtswege vangt aan op de datum van de eedaflegging volgend op de eerste verkiezing.» In het Frans is dat als volgt vertaald: «Le congé politique d'office prend cours à la date de la prestation de serment qui suit la prochaine élection.» We stellen volgende correcties voor. In de Nederlandse tekst moet «op de eerste verkiezing» vervangen worden door «op hun eerste verkiezing». In de Franse tekst wordt dit «leur prochaine élection». Niemand heeft deze fout blijkbaar gemerkt tijdens de behandeling. Pas naderhand werd onze aandacht hier op gevestigd.

Ik denk dat hiermee de belangrijkste zaken zijn toegelicht. Alleen moet ik nog vermelden dat er een speciale regeling is getroffen voor die functies waar slechts een personeelslid is, namelijk secretarissen en ontvangers. Wanneer deze mensen politiek verlot nemen met het recht om achteraf terug te keren in hun functie, moest worden bepaald dat de vervanging enkel kan gebeuren tijdens de periode van hun afwezigheid. Deze bepaling is ook opgenomen in de wettekst.

Dit voorstel is een positief element. Ik heb aan den lijve ondervonden wat het ontbreken van zo'n regeling betekent. Ik zal uiteraard nooit meer kunnen profiteren van deze regeling, maar ik heb een dergelijke situatie beleefd. Ik heb toen ontslag genomen. Pas naderhand heb ik dit voorstel ingediend, om zeker niet het verwijt te krijgen aan persoonlijke belangenbehartiging te doen. Het is niet verantwoord dat personen die in het Parlement terecht komen, en zich in gelijkaardige omstandigheden bevinden, ontslag moeten nemen, met andere woorden dat het opnemen van een politiek mandaat dergelijke consequenties heeft. Voortaan zullen alle toekomstige parlementsleden deze bescherming kunnen genieten.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Un article *6bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics:

«Art. *6bis*. Les membres du personnel des provinces et des communes, visés à l'article 1^{er}, § 1^{er}, sont mis en congé politique à temps plein d'office pour l'exercice des mandats politiques suivants:

- membre de la Chambre des représentants;
- membre du Sénat;
- membre d'un conseil de communauté ou de région;
- membre du Parlement européen;
- membre du gouvernement fédéral;
- membre d'un gouvernement de communauté ou de région;
- secrétaire d'État régional de la Région de Bruxelles-Capitale;
- membre de la Commission européenne.

L'alinéa premier ne vaut pas pour lesdits membres du personnel qui exercent un mandat parlementaire au sein du Conseil de la Communauté germanophone.

Le congé politique d'office prend cours à la date de la prestation de serment qui suit leur première élection.»

Art. 2. In de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlot voor personeelsleden van de overheidsdiensten wordt een artikel *6bis* ingevoegd, luidende als volgt:

«Art. *6bis*. De in artikel 1, § 1, bedoelde personeelsleden van een provincie of gemeente worden met voltijds politiek verlot van ambtswege gezonden voor de uitoefening van de volgende politieke mandaten;

- lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers;
- lid van de Senaat;
- lid van een gemeenschaps- of gewestraad;
- lid van het Europees Parlement;
- lid van de federale regering;
- lid van een gemeenschaps- of gewestregering;
- gewestelijk staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest;
- lid van de Europese Commissie.

Het eerste lid geldt niet voor de personeelsleden die een parlementair mandaat uitoefenen in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap.

Het politiek verlot van ambtswege vangt aan op de datum van de eedaflegging volgend op hun eerste verkiezing.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Dans la même loi, est inséré un article *11bis* qui est rédigé comme suit:

«Art. *11bis*. Sans préjudice des dispositions du deuxième alinéa, l'article 11 est également applicable aux membres du personnel des provinces et des communes visés à l'article 1^{er}.

Les membres du personnel des provinces et des communes visés à l'article 1^{er}, § 1^{er}, qui sont titulaires d'un grade légal, ne sont remplacés que pendant la durée du mandat pour l'exercice duquel ils sont mis en congé politique d'office.»

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel *11bis* ingevoegd, luidende als volgt:

«Art. *11bis*. Onverminderd het bepaalde van het tweede lid, is artikel 11 eveneens van toepassing op de in artikel 1, § 1, bedoelde personeelsleden van de provincies en gemeenten.

Voor de in artikel 1, § 1, bedoelde personeelsleden van de provincies en gemeenten, titularis van een wettelijke graad, wordt slechts voorzien in hun vervanging voor de duur van het mandaat voor de uitoefening waarvan zij met politiek verlot van ambtswege worden gezonden.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Dans la même loi est inséré un article 13, qui est rédigé comme suit :

« Art. 13. Le congé politique des personnes visées à l'article 1^{er}, § 1^{er}, qui exercent déjà l'un des mandats visés à l'article 6bis de la présente loi au moment de l'entrée en vigueur de la loi du ... modifiant la loi du 18 septembre 1986 instituant le congé politique pour les membres du personnel des services publics, prend cours d'office à la date d'entrée en vigueur de la présente loi. »

Art. 4. In dezelfde wet wordt een artikel 13 toegevoegd, luidende als volgt :

« Art. 13. Voor de personen bedoeld in artikel 1, § 1, wier mandaat, bedoeld in artikel 6bis van deze wet, reeds is ingegaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet van ... tot wijziging van de wet van 18 september 1986 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de overheidsdiensten, vangt het politiek verlof van ambtswege aan op de datum van de inwerkingtreding van deze wet. »

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

ONTWERP VAN BIJZONDERE WET TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN LID VAN DE VLAAMSE RAAD, VAN DE FRANSE GEMEENSCHAPSRAAD, VAN DE WAAELSE GEWESTRAAD EN VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD MET ANDERE AMBTEN

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN FEDERAAL PARLEMENTSLID EN EUROPEES PARLEMENTSLID MET ANDERE AMBTEN

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET AMBT VAN BESTENDIG AFGEVAARDIGDE MET ANDERE AMBTEN EN TOT HARMONISERING VAN HET FINANCIËEL EN FISCAAL STATUUT VAN DE BESTENDIG AFGEVAARDIGDE

WETSONTWERP BETREFFENDE DE BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID EN DE STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN BURGEMEESTERS, SCHEPENEN EN LEDEN VAN DE BESTENDIGE DEPUTATIE

WETSONTWERP TOT VERBETERING VAN HET STELSEL VAN POLITIEK VERLOF VOOR PROVINCIE- EN GEMEENTERAADSLEDEN, LEDEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN, BURGEMEESTERS, SCHEPENEN EN VOORZITTERS VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN IN DE OPENBARE EN DE PARTICULIERE SECTOR

WETSONTWERP TOT VERBETERING VAN DE BEZOLDIGINGSREGELING EN VAN HET SOCIAAL STATUUT VAN DE LOKALE VERKOZENEN

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN BURGEMEESTER EN SCHEPEN MET ANDERE AMBTEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

(Artikelen 56 en 61 van het Reglement)

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

PROJET DE LOI SPÉCIALE VISANT À LIMITER LE CUMUL DU MANDAT DE MEMBRE DU CONSEIL DE LA COMMUNAUTÉ FRANÇAISE, DU CONSEIL RÉGIONAL WAL-LON, DU CONSEIL FLAMAND ET DU CONSEIL DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE AVEC D'AUTRES FONCTIONS

PROJET DE LOI LIMITANT LE CUMUL DU MANDAT DE PARLEMENTAIRE FÉDÉRAL ET DE PARLEMENTAIRE EUROPÉEN AVEC D'AUTRES FONCTIONS

PROJET DE LOI VISANT À LIMITER LE CUMUL DE LA FONCTION DE DÉPUTÉ PERMANENT AVEC D'AUTRES FONCTIONS ET À HARMONISER LE STATUT FINANCIER ET FISCAL DES DÉPUTÉS PERMANENTS

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RESPONSABILITÉ CIVILE ET PÉNALE DES BOURGMESTRES, ÉCHEVINS ET MEMBRES DE LA DÉPUTATION PERMANENTE

PROJET DE LOI VISANT À AMÉLIORER LES CONGÉS POLITIQUES EN FAVEUR DES CONSEILLERS PROVINCIAUX ET COMMUNAUX, MEMBRES DU CONSEIL DE L'AIDE SOCIALE, BOURGMESTRES, ÉCHEVINS ET PRÉSIDENTS DU CONSEIL DE L'AIDE SOCIALE DANS LE SECTEUR PUBLIC ET PRIVÉ

PROJET DE LOI VISANT À AMÉLIORER LE STATUT PÉCUNIAIRE ET SOCIAL DES MANDATAIRES LOCAUX

PROJET DE LOI LIMITANT LE CUMUL DU MANDAT DE BOURGMESTRE ET D'ÉCHEVIN AVEC D'AUTRES FONCTIONS

Discussion générale

Discussion des articles

(Articles 56 et 61 du Règlement)

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze wetsontwerpen samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement gelden de door de commissie aangenomen teksten als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukte stukken nrs. 1-984/10, 1-985/10, 1-986/9, 1-987/10, 1-988/8, 1-989/10 en 1-1041/8 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, les textes adoptés par la commission serviront de base à notre discussion. (*Voir documents nos 1-984/10, 1-985/10, 1-986/9, 1-987/10, 1-988/8, 1-989/10 et 1-1041/8 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

La parole est à Mme Jeanmoye, corapporteuse.

Mme Jeanmoye (PSC), corapporteuse. — Monsieur le président, mon rapport portera sur l'ensemble des projets de loi issus de ce que l'on a coutume d'appeler les Assises de la démocratie, soit les points 8 à 14 de notre ordre du jour.

On se souviendra que ces projets étaient initialement des propositions de loi introduites puis votées au Sénat. Elles étaient le fruit d'un large consensus obtenu dans le cadre du « groupe Langendries ». Bien qu'au niveau de la procédure, la compétence constitutionnelle du Sénat soit différente pour ces divers projets, M. Pinoie et moi-même avons opté pour un seul rapport, et ce afin d'améliorer la lisibilité et la cohérence des textes soumis au vote.

Au début de la discussion générale, un membre de la commission nous a exposé la teneur des amendements déposés à la Chambre: ceux-ci avaient comme objet principal la limitation de la rémunération des mandats parlementaires. La Chambre, sur l'ensemble des projets relatifs au cumul des mandats, a préféré réduire les autres indemnités lorsque le seuil est atteint au lieu d'une diminution de la rémunération parlementaire. Elle a donc inversé le système de limitation initialement proposé par le Sénat. Cette modification a été insérée dans tous les projets. La Chambre a également précisé la date d'entrée en vigueur des textes, en la fixant au 31 janvier 2001.

Les projets 984, 985, 986 et 987 ont fait l'objet du même vote en commission qui s'est ainsi ralliée au texte proposé par la Chambre.

En ce qui concerne le projet 988, à savoir celui qui vise à améliorer les congés politiques en faveur des mandataires locaux, la question s'est posée en commission de savoir si la règle était applicable pour les personnes qui travaillent à temps partiel.

Le ministre a expliqué à la commission que ce point était réglé dans le projet. Les mandataires locaux ont droit à un congé politique au prorata de ce qu'ils prestent. La Chambre a apporté une modification à ce projet puisqu'elle l'a étendu aux membres et au président du Conseil de l'aide sociale. La commission s'est ainsi ralliée au projet renvoyé par la Chambre.

Concernant le projet 989, c'est-à-dire celui qui vise à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires, Mme Milquet et moi-même avons déposé un amendement qui vise à fixer les traitements des bourgmestres et échevins par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, en reprenant ainsi le texte initialement voté par le Sénat, la Chambre ayant préféré fixer dans la loi des pourcentages précis.

Une discussion s'est alors entamée à ce sujet, les auteurs de l'amendement rappelant qu'ils étaient parfaitement d'accord avec une revalorisation pécuniaire et, en conséquence, une plus grande professionnalisation mais estimant que les montants proposés par la Chambre étaient exagérés par rapport aux besoins. En effet, l'échelle proposée par la Chambre augmente de quatre à cinq fois les traitements actuels des bourgmestres et échevins; c'est ainsi qu'ils s'interrogent sur le financement par les communes d'une telle augmentation.

D'autres intervenants ont à nouveau insisté sur la nécessité d'une revalorisation rapide des mandats locaux. Ils rappellent que les montants proposés par la Chambre existaient dans l'accord intervenu dans le « groupe Langendries ». À la Chambre, on a simplement pris option pour qu'ils soient dans le texte. Pour sa part, le ministre de l'Intérieur pense que ces indemnités doivent se trouver dans un arrêté royal, même s'il est d'accord sur le fait qu'une revalorisation s'impose.

Par ailleurs, il pense que cela conduira à une augmentation substantielle des traitements des bourgmestres et échevins, principalement dans les plus petites communes; cela lui semble justifié puisque les bourgmestres et échevins ont beaucoup moins de personnel disponible que dans les communes de plus grande taille.

Un intervenant a souligné aussi que le régime de pension proposé pourrait mener à toutes sortes de discriminations pour des gens qui sont pourtant dans la même situation. Ainsi, une personne qui a été mandataire et qui prend sa pension avant le 1^{er} janvier 2001 n'aurait pas droit pour le calcul de sa pension au régime de revalorisation pécuniaire de son mandat, alors qu'une personne qui prend sa pension après cette date y aurait droit. Selon ce même intervenant, cette différence de traitement serait susceptible d'être annulée par la Cour d'arbitrage. Un autre membre pense que, lors de la prochaine législation, il sera bon de se pencher sur ce problème, mais demande que le texte soit voté puisque le temps court et que la Chambre a déjà mis plus de huit mois pour examiner ce texte.

Les auteurs de l'amendement ont à nouveau insisté sur l'augmentation colossale proposée par la Chambre mais ils n'ont pas été suivis par la commission. L'amendement proposé a été rejeté par sept voix contre quatre et une abstention. La commission s'est alors ralliée au texte voté à la Chambre par sept voix pour contre quatre.

Le dernier projet soumis à l'étude de la commission — le projet n° 1041 — n'a fait l'objet d'aucune discussion et a été voté tel que proposé par la Chambre.

Je termine ici mon intervention en qualité de rapporteuse et m'exprimerai maintenant au nom du groupe PSC.

Le PSC est satisfait de l'aboutissement de ces travaux qui ont débuté voici un an et demi et qui consacrent un certain nombre de principes auxquels nous sommes particulièrement attachés. Cet immense volet des Assises de la démocratie, initiées par M. Raymond Langendries, permettra de donner plus de transparence, de lisibilité et de clarté à la fonction de mandataire, à quel que niveau de pouvoir que ce soit, en limitant de façon stricte et peut être encore un peu trop timide les mandats et les rémunérations qui en découlent.

Ces projets aboutiront à une plus grande professionnalisation des mandats et permettront à l'homme politique de se consacrer désormais pleinement à sa fonction.

Les textes soumis à notre vote sont essentiels car ils redonneront dans une certaine mesure confiance à la population qui attend du monde politique une plus grande éthique et davantage de morale.

Ils sont aussi essentiels car ils permettent à l'homme politique de continuer à exercer des mandats locaux en les revalorisant. Or, ces mandats sont importants car ils sont très proches des citoyens et de leurs préoccupations quotidiennes.

Que personne ne se trompe sur nos intentions: nous voulons des mandataires responsables, motivés, engagés et dont la fonction soit revalorisée, mais nous ne voulons pas que cette réforme tant attendue aboutisse à des enrichissements personnels. C'est pourquoi, en commission, comme le groupe PSC l'avait fait à la Chambre, nous avons introduit un amendement qui visait à revenir sur le texte initialement voté par le Sénat, celui-ci prévoyant qu'il appartiendrait à un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres de se pencher sur les rémunérations des mandataires locaux.

Cette augmentation, qui peut aller jusqu'à une multiplication par cinq, nous est apparue clairement disproportionnée, sachant le temps nécessaire à un travailleur, un pensionné ou un chômeur pour obtenir une augmentation minimale de ses revenus. Ne raisonnons-nous pas de passer à côté de véritables objectifs de cette réforme de la démocratie en jetant un discrédit sur l'ensemble de nos mandataires qui accomplissent un travail sur le terrain?

Il est nécessaire et impératif que les mandataires voient enfin leurs efforts récompensés et que leur mandat soit reconnu aux yeux de tous, mais pas de cette manière colossale qui ne fera que peser sur eux une plus grande suspicion.

Par ailleurs, avons-nous tous pris conscience de la charge importante que cela va représenter pour les communes qui sont déjà écrasées sous de larges contributions? D'aucuns se plairont à dire que le PSC n'a pas respecté les accords Langendries. Je vous dirai qu'il n'en est rien puisque nous voulons en revenir au texte tel qu'adopté au sein de cette même assemblée.

D'autres dispositions que nous allons voter aujourd'hui constituent une réelle amélioration. Ainsi le projet de loi visant à améliorer le congé politique en faveur des mandataires locaux est nécessaire puisqu'il leur permettra de consacrer plus de temps à leur fonction.

Il en est de même pour le projet de loi réglant la responsabilité civile et pénale des bourgmestres et échevins: cette question était devenue urgente, vu la manière dont les cours et tribunaux interprétaient la notion de responsabilité. L'accord intervenu prévoit ainsi le maintien du régime de la responsabilité du droit commun, tout en préconisant l'aménagement de mécanismes de garantie quant à leurs responsabilités. Le régime offre ainsi l'avantage de conférer à la victime la garantie d'indemnisation et l'assurance que la responsabilité civile personnelle de l'acte est couverte.

Vous l'aurez compris, la philosophie générale des textes qui nous sont soumis va dans le sens que nous souhaitons et nous pensons que cette réforme tend à un meilleur fonctionnement de notre démocratie, même si d'autres réformes devront suivre, comme celle du fonctionnement même de nos institutions, du référendum, de la suppression de l'effet dévolutif de la case de tête ...

Nous voterons en faveur de ces différents projets. Cependant, le PSC s'abstiendra sur le projet de loi visant à améliorer le statut des mandataires pour les raisons que j'ai mentionnées.

Nous pensons que cette revalorisation s'impose, mais pas de la manière disproportionnée avec laquelle elle est présentée. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik heb met genoegen vastgesteld dat de Kamer in het wetsontwerp betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid en de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van burgemeesters, schepenen en leden van de bestendige deputatie enkele wijzigingen heeft aangebracht die ik tijdens de behandeling in de Senaat had voorgesteld. Misschien had men er zich toen beter eens over gebogen.

Ik blijf echter met een vraag zitten. In artikel 3, het nieuwe artikel 271ter van de nieuwe gemeentewet, en in artikel 6 staat dat de gemeenten en provincies rechtelijk aansprakelijk zijn « behalve in geval van herhaling ». In het Frans staat er « sauf en cas de récurrence ». Mijn vraag is of de term « herhaling » in een specifieke betekenis wordt gebruikt die eigen is aan deze wet, of in de algemene strafrechtelijke betekenis. In het laatste geval zal de bepaling zo goed als nooit van toepassing zijn. Er bestaan enkele bijzondere wetten met een eigen herhalingsregeling, maar in alle andere gevallen geldt de regel van het Strafwetboek, namelijk dat er sprake is van herhaling wanneer men reeds eens veroordeeld is tot een criminele straf of tot een gevangenisstraf van meer dan één jaar. Ik vraag mij af wie in dat geval dan nog burgemeester kan zijn. Bedoelt het ontwerp dus voor het tweede keer plegen van een strafbaar feit of verwijst het naar de algemene regel van het strafrecht?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mijnheer de voorzitter, ik heb de commissiebesprekingen niet bijgewoond, maar toch zal ik een antwoord trachten te geven. In dit wetsontwerp staat geen specifieke, afwijkende definitie van herhaling. Ik neem aan dat de algemene regel wordt toegepast. Ik zal dit nog eens aan de bevoegde ambtenaren vragen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, als het toch om de algemene regel gaat, is het onzin.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Eerst vatten we de artikelsgewijze bespreking aan van het ontwerp van bijzondere wet tot beperking van de cumulatie van het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad, van de Waalse Gewestraad en van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad met andere ambten.

Nous passons tout d'abord à l'examen des articles de la loi spéciale visant à limiter le cumul du mandat du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale avec d'autres fonctions.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre 1^{er}. — Disposition générale

Article 1^{er}. La présente loi spéciale règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Hoofdstuk I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze bijzondere wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modifications de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles

Art. 2. L'article 24bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, inséré par la loi spéciale du 16 juillet 1993, est complété par un § 2ter, libellé comme suit:

« § 2ter. Le mandat de membre du Conseil de la Communauté française, de membre du Conseil de la Région wallonne et de membre du Conseil flamand ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Sont considérés comme mandats exécutifs rémunérés au sens de l'alinéa précédent:

1° les fonctions de bourgmestre, d'échevin et de président d'un conseil de l'aide sociale, quel que soit le revenu y afférent;

2° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du conseil d'administration de cet organisme et quel que soit le revenu y afférent;

3° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins. Ce montant est adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation. »

Hoofdstuk II. — Wijzigingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

Art. 2. Artikel 24bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, wordt aangevuld met een § 2ter, luidende:

« § 2ter. Het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad en van de Waalse Gewestraad kan worden gecumuleerd met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Als bezoldigde uitvoerende mandaten in de zin van het vorige lid worden beschouwd:

1° het ambt van burgemeester, van schepenen en van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

2° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur van die instelling en ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

3° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 20 000 frank. Dat bedrag wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. À l'article 31ter de la même loi spéciale, inséré par la loi spéciale du 16 juillet 1993, est inséré un § 1^{er}bis, rédigé comme suit:

« § 1^{er bis}. Le montant des indemnités, traitements ou jetons de présence perçus en rétribution des activités exercées par le membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil régional wallon et du Conseil flamand en dehors de son mandat de Conseiller, ne peut excéder la moitié du montant de l'indemnité allouée en exécution du § 1^{er}.

Sont pris en considération pour le calcul de ce montant les indemnités, traitements ou jetons de présence découlant de l'exercice d'un mandat, d'une fonction ou d'une charge publics d'ordre politique.

En cas de dépassement de la limite fixée à l'alinéa 1^{er}, le montant de l'indemnité prévue au § 1^{er} est diminué, sauf lorsque le mandat de membre du Conseil de la Communauté française, du Conseil de la Région wallonne ou du Conseil flamand est cumulé avec un mandat de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'aide sociale. Dans ce cas, le traitement afférent au mandat de bourgmestre, d'échevin ou de président du conseil de l'aide sociale est diminué.

Lorsque les activités visées aux alinéas 1^{er} et 2 débutent ou prennent fin en cours du mandat parlementaire, le conseiller concerné en informe le président de son assemblée.

Le règlement de chaque assemblée organise les modalités d'exécution des présentes dispositions.»

Art. 3. In artikel 31^{ter} van dezelfde bijzondere wet, ingevoegd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, wordt een § 1^{bis} ingevoegd, luidende:

« § 1^{bis}. Het bedrag van de vergoedingen, wedden of presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door het lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad en van de Waalse Gewestraad naast zijn parlementair mandaat uitgeoefende activiteiten, mag de helft van het bedrag van de met toepassing van § 1 toegekende vergoeding niet overschrijden.

Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, wedden of presentiegelden voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, openbare functie of openbaar ambt van politieke aard.

Zo het in het eerste lid vastgestelde plafond wordt overschreden, wordt de in § 1 vastgestelde vergoeding verminderd, behalve wanneer het mandaat van lid van de Vlaamse Raad, van de Franse Gemeenschapsraad of van de Waalse Gewestraad wordt gecumuleerd met een mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn. In dat geval wordt de wedde van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn verminderd.

Nemen de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten een aanvang of een einde tijdens de duur van het parlementair mandaat, dan brengt het lid van de betrokken Raad de voorzitter van zijn assemblee daarvan op de hoogte.

Het reglement van elke assemblee stelt nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modifications de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises

Art. 4. Dans l'article 12, § 2, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, modifié par la loi spéciale du 16 juillet 1993, les mots «L'article 24^{bis}, § 2,» sont remplacés par les mots «L'article 24^{bis}, §§ 2 et 2^{ter}».

Hoofdstuk III. — Wijzigingen van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen

Art. 4. In artikel 12, § 2, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, worden de woorden «Artikel 24^{bis}, § 2,» vervangen door de woorden «Artikel 24^{bis}, §§ 2 en 2^{ter},».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. À l'article 25 de la même loi spéciale, modifié par la loi spéciale du 16 juillet 1993, est inséré un § 1^{er bis}, rédigé comme suit:

« § 1^{er bis}. L'article 31^{ter}, § 1^{er bis}, de la loi spéciale est applicable à l'indemnité allouée aux membres du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale.»

Art. 5. In artikel 25 van dezelfde bijzondere wet, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, wordt een nieuwe § 1^{bis} ingevoegd, luidende:

« § 1^{bis}. Artikel 31^{ter}, § 1^{bis}, van de bijzondere wet is van toepassing op de vergoeding die aan de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt toegekend.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Entrée en vigueur

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le 31 janvier 2001.

Hoofdstuk IV. — Inwerkingtreding

Art. 6. Deze wet treedt in werking op 31 januari 2001.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote à la majorité requise par l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution sur l'ensemble de ce projet de loi spéciale.

We zullen later stemmen, met de meerderheid vereist door artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, over het geheel van dit ontwerp van bijzondere wet.

Nous passons maintenant à l'examen des articles du projet de loi limitant le cumul du mandat de parlementaire fédéral et de parlementaire européen avec d'autres fonctions.

We vatten nu de artikelsgewijze bespreking aan van het wetsontwerp tot beperking van de cumulatie van het mandaat van federaal parlamentslid en Europees parlamentslid met andere ambten.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre I^{er}. — Disposition générale

Article 1^{er}. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Hoofdstuk I. — Algemene bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre II. — Modifications de la loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et interdictions concernant les ministres, anciens ministres et ministres d'État, ainsi que les membres et anciens membres des Chambres législatives

Art. 2. L'article 1^{er}, alinéa 1^{er}, de la loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et interdictions concernant les ministres, anciens ministres et ministres d'État, ainsi que les membres et anciens membres des Chambres législatives, modifié par la loi du 6 juillet 1987, est remplacé par la disposition suivante:

«Le mandat de membre de la Chambre des représentants ou de sénateur est incompatible avec les fonctions ou mandats suivants:

1. fonctionnaire ou employé salarié de l'État;
2. ministre des cultes rétribués par l'État;
3. avocat en titre des administrations publiques fédérales;
4. agent du caissier de l'État;
5. commissaire du gouvernement auprès de sociétés anonymes;
6. gouverneur de province, vice-gouverneur, gouverneur adjoint, conseiller provincial, greffier provincial;
7. commissaire d'arrondissement;
8. titulaire de fonctions dans l'ordre judiciaire;
9. conseiller d'État, assesseur de la section de législation ou membre de l'auditorat, du bureau de coordination ou du greffe du Conseil d'État;
10. juge, référendaire ou greffier de la Cour d'arbitrage;
11. membre de la Cour des comptes;
12. militaire en service actif, à l'exception des officiers de réserve rappelés en tant que soldats miliciens;
13. membre d'un conseil d'administration d'une entreprise publique autonome dépendant de l'État.»

Hoofdstuk II. — Wijzigingen van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de Wetgevende Kamers

Art. 2. Artikel 1, eerste lid, van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de Wetgevende Kamers, gewijzigd door de wet van 6 juli 1987, wordt vervangen als volgt:

«Het mandaat van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van senator is onverenigbaar met de volgende ambten of mandaten:

1. ambtenaar of bezoldigd beambte van de Staat;
2. door de Staat bezoldigd bedienaar van een der eredielen;
3. vast advocaat der federale openbare besturen;
4. agent van de Rijkskassier;
5. regeringscommissaris bij naamloze vennootschappen;
6. provinciegouverneur, vice-gouverneur, adjunct-gouverneur, provincieraadslid, provinciegriffier;
7. arrondissementscommissaris;
8. ambtsdrager in de rechterlijke orde;
9. Staatsraad, assessor bij de afdeling wetgeving of lid van het auditoraat, het coördinatiebureau of de griffie bij de Raad van State;
10. rechter, referendaris of griffier bij het Arbitragehof;
11. lid van het Rekenhof;
12. militair in actieve dienst, met uitzondering van als dienstplichtige wederopgeroepen reserve-officieren;
13. lid van een raad van bestuur van een van de Staat afhankelijk autonoom overheidsbedrijf.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Un article 1^{er} *quater*, libellé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Article 1^{er} *quater*. Le mandat de membre de la Chambre des représentants ou de sénateur ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Sont considérés comme mandats exécutifs rémunérés au sens de l'alinéa précédent:

1^o les fonctions de bourgmestre, d'échevin et de président d'un conseil de l'aide sociale, quel que soit le revenu y afférent;

2^o tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du conseil d'administration de cet organisme et quel que soit le revenu y afférent;

3^o tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins. Ce montant est adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation.»

Art. 3. In dezelfde wet wordt een artikel 1^{quater} ingevoegd, luidende:

«Artikel 1^{quater}. Het mandaat van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van senator kan worden gecumuleerd met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Als bezoldigde uitvoerende mandaten in de zin van het vorige lid worden beschouwd:

1^o het ambt van burgemeester, van schepen en van voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn, ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

2^o elk mandaat in een openbare of particuliere instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur van die instelling en ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

3^o elk mandaat in een openbare of particuliere instelling, uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 20 000 frank. Dat bedrag wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Un article 1^{er} *quinquies*, libellé comme suit, est inséré dans la même loi:

«Article 1^{er} *quinquies*. Le montant des indemnités, traitements ou jetons de présence perçus en rétribution des activités exercées par le membre de la Chambre des représentants ou du Sénat en dehors de son mandat parlementaire, ne peut excéder la moitié du montant de l'indemnité parlementaire.

Sont pris en considération pour le calcul de ce montant les indemnités, traitements ou jetons de présence découlant de l'exercice d'un mandat, d'une fonction ou d'une charge publics d'ordre politique.

En cas de dépassement de la limite fixée à l'alinéa 1^{er}, le montant de l'indemnité parlementaire est diminué, sauf lorsque le mandat de membre de la Chambre des représentants ou de sénateur est cumulé avec un mandat de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'aide sociale. Dans ce cas, le traitement afférent au mandat de bourgmestre, d'échevin ou de président d'un conseil de l'aide sociale est diminué.

Lorsque les activités visées aux alinéas 1^{er} et 2 débutent ou prennent fin en cours de mandat parlementaire, le parlementaire concerné en informe le président de son assemblée.

Le règlement de chaque assemblée organise les modalités d'exécution de ces dispositions.»

Art. 4. In dezelfde wet wordt een artikel 1^{quinquies} ingevoegd, luidende:

«Artikel 1^{quinquies}. Het bedrag van de vergoedingen, wedden of presentiegelden, ontvangen als bezoldiging voor de door het lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers of Senaat naast zijn parlementair mandaat uitgeoefende activiteiten, mag de helft van het bedrag van de parlementaire vergoeding niet overschrijden.

Voor de berekening van dat bedrag komen in aanmerking de vergoedingen, wedden of presentiegelden voortvloeiend uit de uitoefening van een openbaar mandaat, openbare functie of openbaar ambt van politieke aard.

Zo het in het eerste lid vastgestelde plafond wordt overschreden, wordt de parlementaire vergoeding verminderd, behalve wanneer het mandaat van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van senator gecumuleerd wordt met een mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn. In dat geval wordt de wedde van burgemeester, schepen of voorzitter van een raad voor maatschappelijk welzijn verminderd.

Nemen de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten een aanvang of een einde tijdens de duur van het parlementair mandaat, dan brengt het betrokken parlamentslid de voorzitter van zijn assemblee daarvan op de hoogte.

Het reglement van elke assemblee stelt nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.»

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Modification de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen

Art. 5. À l'article 42, alinéa 1^{er}, de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, les mots «Les incompatibilités» sont remplacés par les mots «Les incompatibilités et les limitations de cumul».

Hoofdstuk III. — Wijziging van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement

Art. 5. In artikel 42, eerste lid, van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement worden de woorden «De onverenigbaarheden» vervangen door de woorden «De onverenigbaarheden en de cumulatiebeperkingen».

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — Entrée en vigueur

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le 31 janvier 2001.

Hoofdstuk IV. — Inwerkingtreding

Art. 6. Deze wet treedt in werking op 31 januari 2001.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de ce projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Aucun amendement n'ayant été déposé aux autres projets de loi, il sera également procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de ces projets.

Aangezien geen enkel amendement werd ingediend met betrekking tot de andere wetsontwerpen, stemmen we later over het geheel van deze wetsontwerpen.

WETSONTWERP HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE FEDERALE STAAT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN DADERS VAN SEKSUEEL MISBRUIK

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE FEDERALE STAAT EN HET WAALSE GEWEST INZAKE DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN DADERS VAN SEKSUEEL MISBRUIK

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD DE COOPÉRATION ENTRE L'ÉTAT FÉDÉRAL ET LA COMMUNAUTÉ FLAMANDE RELATIF À LA GUIDANCE ET AU TRAITEMENT D'AUTEURS D'INFRACTIONS À CARACTÈRE SEXUEL

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT DE L'ACCORD DE COOPÉRATION ENTRE L'ÉTAT FÉDÉRAL ET LA RÉGION WALLONNE RELATIF À LA GUIDANCE ET AU TRAITEMENT D'AUTEURS D'INFRACTIONS À CARACTÈRE SEXUEL

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze wetsontwerpen samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces projets de loi. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement gelden de door de commissie aangenomen teksten als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukte stukken nrs. 1-1166/3 et 1-1230/3 van de commissie voor de Justitie. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, les textes adoptés par la commission serviront de base à notre discussion. (*Voir documents nos 1-1166/3 et 1-1230/3 de la commission de la Justice du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Merchiers (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de commissie voor de Justitie besprak op 3 en 10 maart de wetsontwerpen betreffende de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en het Waals Gewest inzake de begeleiding en de behandeling van daders van seksueel misbruik.

Met beide wetsontwerpen wil de regering kracht van wet verlenen aan deze samenwerkingsakkoorden. Door de goedkeuring van deze wetsontwerpen zullen de gerechten in ons land in de toekomst een betere algemene en gecoördineerde aanpak kunnen ontwikkelen in de samenwerking met de instanties die bevoegd zijn voor welzijn en gezondheidszorg.

Deze samenwerking is noodzakelijk om de herhaling van seksueel misbruik en het maken van nieuwe slachtoffers zoveel mogelijk te voorkomen of minstens te beperken. Deze samenwerkingsakkoorden zijn dan ook het resultaat van twee jaar onderhandelingen met Waalse en Vlaamse beleidsvoerders op het vlak van gezondheid en welzijn, alsmede met de verschillende sectoren die een concrete rol zullen spelen in de uitvoering van deze akkoorden.

Dit tweesporenbeleid beoogt de bescherming van de samenleving en de gepaste bestraffing van de daders van seksueel misbruik en de ontwikkeling van de noodzakelijke gespecialiseerde hulp-

verlening om de vaak aan de basis liggende complexe problematiek van de daders aan te pakken. Om dit tweesporenbeleid gestalte te geven, is partnership tussen de verschillende beleidsniveaus noodzakelijk.

Deze samenwerking moet ook een meer coherente aanpak mogelijk maken en moet de kansen op succes van een behandeling verhogen. Dit moet gebeuren door de continuïteit en de kwaliteit van deze behandeling te waarborgen zowel voor, tijdens, als na de gerechtelijke interventie.

Om dit globaal beleid vorm te geven, worden er in het departement Justitie psycho-sociale teams gecreëerd die inzake vervroegde invrijheidstelling gespecialiseerde adviezen moeten verstrekken. Daarnaast worden ze belast met het uitvoeren van een pretherapeutisch programma vanaf de inhechtenisneming, om de daders te motiveren en voor te bereiden op de eigenlijke behandeling en begeleiding buiten de gevangenis. Het aantal justitieassistenten werd eveneens opgetrokken om het sociaal toezicht te kunnen verzekeren.

Het ministerie van Justitie zal drie steuncentra subsidiëren, in Antwerpen, Doornik en Brussel. Ze moeten de samenwerkingsakkoorden helpen verwezenlijken door advies, consultaties, documentatie, voortgezette opleiding, wetenschappelijke ondersteuning en wetenschappelijk onderzoek te verzekeren ten behoeve van alle partners.

De inbreng van de gemeenschappen en gewesten is gestoeld op hun bevoegdheid inzake gezondheidsbeleid en welzijnzorg en bestaat erin onder andere via ambulante netwerken voor geestelijke gezondheidszorg de gespecialiseerde daderhulp te ontwikkelen en via de afdeling seksuologie van ziekenhuiscentra de behandeling van seksuele delinquenten te verzekeren.

Tot slot zal een begeleidingscommissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende ministers, de implementatie van deze samenwerkingsakkoorden in de praktijk evalueren en eventueel een bijsturing voorstellen.

Tijdens de bespreking in de commissie is duidelijk gebleken dat het standpunt van de CASC zeer sterk afweek van de optie van het ministerie van Justitie. Deze optie is gebaseerd op een multidisciplinaire benadering van de problematiek, met inzet van bestaande structuren en in samenwerking met de gemeenschappen en gewesten teneinde een volledige implementatie van de wet van 13 april 1995 na te streven. Er werd daarom gekozen om met andere instellingen samen te werken.

De leden van de commissie hebben de artikelen en de wetsontwerpen aangenomen met zeven stemmen bij één onthouding.

Ik zal thans het standpunt van de SP naar voren brengen.

De SP-fractie zal deze samenwerkingsakkoorden met veel genoegen goedkeuren. Het verheugt ons immers dat er nieuwe samenwerkingsakkoorden tot stand komen tussen de verschillende beleidsniveaus. Ze zullen de complementariteit in de hulpverlening en de dienstverlening ongetwijfeld ten goede komen.

We verzoeken de minister de nodige initiatieven te nemen om nog op andere domeinen, samenwerkingsakkoorden tot stand te brengen met name voor de bijzondere jeugdzorg, teneinde deze sector, die zich in een crisissituatie bevindt, uit het slop te halen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, deze wetsontwerpen tot goedkeuring van de samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten inzake seksuele delinquentie zijn zeer belangrijk. In de eerste plaats zijn ze een directe uitvoering van sommige aanbevelingen van de commissie-Dutroux, die uiteraard te maken had met de problematiek van de seksuele delinquentie. Het was hierbij van het grootste belang de instrumenten te creëren om inzake seksuele delinquentie een beter wetenschappelijk inzicht te verwerven in het fenomeen zelf, in de kansen op recidive en de wijze waarop recidive kan worden voorkomen. Daartoe is het essentieel een coördinatie tot stand te brengen tussen de bevoegdheid inzake de strafuitvoering, die bij de federale overheid ligt en de bevoegdheid tot hulpverlening en bijstand, die bij de gemeenschappen en gewesten ligt. Op die wijze kan reeds in de fase van de detentie een beroep worden gedaan op hulpverlening

en bijstand teneinde een aangepast kader te creëren met het oog op een terugkeer in de samenleving bij een eventueel vervroegde invrijheidstelling.

Deze samenwerkingsakkoorden bieden meer kansen op een succesvolle reïntegratie, niet alleen dank zij de mogelijkheden inzake wetenschappelijke evaluatie en therapeutische omkadering, maar ook omdat er tussen de verschillende bevoegdheden een betere coördinatie tot stand werd gebracht. De investeringen in de penitentiaire psychosociale diensten, in de extra-penitentiaire begeleidings- en behandelingscentra en in de steuncentra betekenen een enorme stap vooruit in de aanpak van een probleem, dat op dit ogenblik misschien niet meer zo actueel is, maar iedereen herinnert zich ongetwijfeld de debatten in de zaak-Dutroux, die de nood aan deze instrumenten duidelijk heeft aangetoond. Deze akkoorden voorzien dus in de nodige instrumenten en bepalen de noodzakelijke samenwerkingsmodaliteiten. Ik hoop dat alle betrokkenen op het terrein er nuttig gebruik van zullen maken en dat dit zal bijdragen tot het voorkomen van recidive en slachtofferschap, en tot de verbetering van de reïntegratiekansen voor delinquenten.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan van het eerste ontwerp.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close et nous passons à l'examen des articles du premier projet de loi.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa premier, 10^o, de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 10^o, van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande relatif à la guidance et le traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel, conclu à Bruxelles le 8 octobre 1998, est approuvé.

Art. 2. Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, gesloten te Brussel op 8 oktober 1998, wordt goedgekeurd.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa parution au *Moniteur belge*.

Art. 3. Deze wet treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We gaan nu over tot de artikelsgewijze bespreking van het tweede ontwerp.

Nous passons à la discussion des articles du deuxième projet.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77, alinéa premier, 10^o, de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77, eerste lid, 10^o, van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Assentiment est donné à l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Région wallonne relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel, signé à Bruxelles le 8 octobre 1998, annexé à la présente loi.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Waals Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, ondertekend te Brussel op 8 oktober 1998, gevoegd bij deze wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van de wetsontwerpen.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble des projets de loi.

WETSVORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET BETREFFENDE DE VERPLICHTE VERZEKERING VOOR GENEESKUNDIGE VERZORGINGEN EN UITKERINGEN, GECOÖRDINEERD OP 14 JULI 1994, WAT DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD BIJ DE DIENST VOOR DE GENEESKUNDIGE VERZORGING BETREFT

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI RELATIVE À L'ASSURANCE OBLIGATOIRE SOINS DE SANTÉ ET INDEMNITÉS COORDONNÉE LE 14 JUILLET 1994, EN CE QUI CONCERNE LE CONSEIL SCIENTIFIQUE INSTITUÉ AUPRÈS DU SERVICE DES SOINS DE SANTÉ

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsvoorstel.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-1201/5 van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-1201/5 de la commission des Affaires sociales du Sénat. Session 1998/1999.*)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Nelis-Van Liedekerke (VLD), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, de commissie voor de Sociale Aangelegenheden heeft aan de bespreking van dit voorstel drie vergaderingen gewijd.

De Wetenschappelijke Raad bij de Dienst voor Geneeskundige Verzorging, opgericht bij wet van 25 april 1997, kreeg tot nu toe slechts een beperkte concrete invulling. Van de afdelingen die

werden gepland, is er op dit moment slechts één gedeeltelijk ingevuld, namelijk de afdeling voor de evaluatie van de medische praktijk inzake geneesmiddelen. Het is de bedoeling van senator D'Hooghe om met dit wetsvoorstel te komen tot de oprichting van nog vier andere afdelingen, namelijk de afdeling voor de planning van de medische activiteit, de afdeling voor de medisch technologische evaluatie, de afdeling voor de herijking van de erelonen en de afdeling voor de zorgverlening ten aanzien van chronisch zieken en specifieke aandoeningen.

De afdelingen van de Wetenschappelijke Raad kunnen een nuttig instrument zijn voor onder andere het beheersen van het budget voor uitgaven in de gezondheidszorg en voor het vaststellen van nieuwe behoeften op het terrein. De afdelingen zijn belast met het onderzoek van elk wetenschappelijk aspect in verband met de verzekering voor geneeskundige verzorging en de kwaliteit van de dienstverlening. Met zijn opdrachten treedt de Wetenschappelijke Raad niet in de plaats van de bestaande adviesorganen bij het ministerie van Volksgezondheid, maar zal hij een complementaire rol vervullen. De Wetenschappelijke Raad wordt volgens het voorstel best ondergebracht bij het RIZIV, omdat de financiële stromen in de verzekering voor de geneeskundige verzorging daar duidelijk in beeld kunnen worden gebracht en er ook andere belangrijke instrumenten beschikbaar zijn voor de evaluatie van de zorgverstrekking.

De minister van Sociale Zaken gaf tijdens de algemene bespreking in de commissie te kennen dat ze het voorstel steunt om de verdere uitbouw van de Wetenschappelijke Raad in een stroomversnelling te brengen. Toch merkte ze op dat het oprichten van nieuwe afdelingen misschien beter aan de uitvoerende macht wordt overgelaten. Ook bij het dwingende karakter van de adviesverlening van de raad en bij de verplichte vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten, formuleerde ze enkele bedenkingen.

Een lid pleitte ervoor de Wetenschappelijke Raad onder te brengen bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en niet bij het RIZIV. Het bestuur bevoegd voor informatie en studie bij voornoemd ministerie lijkt immers een betere omgeving te zijn voor het voorbereiden van objectieve en wetenschappelijk onderbouwde adviezen. Een amendement in die zin bij artikel 2 werd verworpen.

Om tegemoet te komen aan de bedenkingen van de minister in verband met de vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten in deze Wetenschappelijke Raad werd een amendement ingediend. Het houdt in dat er in elke afdeling van de Raad een plaats wordt voorbehouden voor de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten. Op die manier krijgen ze de mogelijkheid om op vrijwillige basis aan de vergaderingen van de raad deel te nemen, met dien verstande dat hun afwezigheid de rechtsgeldigheid van de besluitvorming niet aantast.

Volgens de minister blijft op die manier het gevaar bestaan dat de raad door een volledige vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten tot een log geheel zou worden omgevormd.

Een nieuw amendement strekte ertoe de vertegenwoordigers van de gemeenschappen of de gewesten de mogelijkheid te bieden de vergaderingen van de afdeling «planning van de medische activiteit» met raadgevende stem bij te wonen. Aldus zou de toegang worden beperkt tot die afdeling waarvan de adviezen voor hen gevolgen zouden hebben. Er is dan geen sprake meer van enige vorm van verplichting. Dit amendement werd door de commissie aangenomen. Het vorige werd ingetrokken.

Een amendement dat het verplicht voorafgaand advies van de afdeling «planning van de medische activiteit» bindend wil maken opdat het effect zou hebben, werd eveneens aanvaard. De andere adviezen van de raad bezitten dit bindend karakter niet. Voorts werd een amendement ingediend en aangenomen dat tegemoet komt aan de vraag van de minister om eventuele nieuwe afdelingen bij de raad bij koninklijk besluit op te richten.

Tot slot volgde de bespreking van artikel 3. Dit artikel bepaalt de samenstelling van de verschillende afdelingen van de Wetenschappelijke Raad. De amendementen die hierover werden ingediend, werden ofwel ingetrokken ofwel verworpen als gevolg van

de opmerking van de minister dat het tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten behoort om de vertegenwoordiging in de raad te bepalen.

Het wetsvoorstel werd aangenomen met zeven stemmen tegen één stem, bij één onthouding.

Ik zal vervolgens het standpunt van de VLD-fractie verduidelijken. We hebben dit voorstel in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden niet gesteund. We zijn in principe niet gekant tegen de invulling van de afdelingen van de Wetenschappelijk Raad en keuren het werken met een wetenschappelijk onderbouwde visie goed.

We vragen ons echter af, en daarom hebben we het voorstel niet gesteund, of de oprichting van alle afdelingen van de Wetenschappelijke Raad nut heeft en of deze afdelingen zinvol werk kunnen verrichten. De vraag is of het risico niet reëel is dat bepaalde afdelingen dubbel werk verrichten of het werk van reeds bestaande commissies overlappen. Dit voorstel brengt hierover geen klaarheid.

We hebben fundamentele bedenkingen bij de wijze waarop de invulling van de afdelingen van de Wetenschappelijke Raad gebeurt. We betwijfelen of het RIZIV de meest geëigende instelling is om deze raad te herbergen. Het RIZIV krijgt door de bepalingen in dit wetsvoorstel taken toegewezen inzake gezondheidszorg die in de sociale zekerheid niet thuishoren. We vinden dat de raad beter thuishoort in de ministeries, van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, meer bepaald bij het bestuur dat bevoegd is voor informatie en studies. Dit bestuur zou een betere omgeving zijn voor de raad die toch objectieve, wetenschappelijke adviezen moet afleveren. In dit verband hebben we een amendement ingediend, dat werd verworpen.

Gelet op de concrete situatie op het terrein zelf, lijken ons de bepalingen in verband met de vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten te vaag en te beperkt. We weten dat de samenwerking tussen de federale overheid en de gemeenschappen en de gewesten door de wetgever alleen op een vrijwilleige basis kan worden georganiseerd. De wetgever kan hen niet verplichten in een orgaan zoals de Wetenschappelijke Raad, te zetelen.

Het wetsvoorstel bepaalt dat vertegenwoordigers van de gemeenschappen en gewesten enkel de vergadering van de afdeling voor de planning van de medische activiteit met raadgevende stem kunnen bijwonen. Volgens ons is het beter de gemeenschappen en gewesten de mogelijkheid te bieden in alle afdelingen een vertegenwoordiger te hebben, omdat de adviezen die andere afdelingen uitbrengen, ook voor de gemeenschappen en gewesten consequenties kunnen hebben. Zo zal de afdeling voor de zorgverstrekking aan chronische zieken en mensen met specifieke aandoeningen rekening moeten houden met het feit dat chronisch zieken en bejaarden in Vlaanderen vanaf 1 januari 2000 uitkeringen in het kader van een zorgverzekering zullen kunnen krijgen. Er is duidelijk nood aan voorafgaand overleg met de gemeenschappen, anders bestaat het risico dat de inbreng en de vragen om advies van de gemeenschappen dode letter zullen blijven.

Gezien de bedenkingen die de VLD-fractie bij het wetsvoorstel heeft, heeft ze het in de commissie niet goedgekeurd en zal ze ook in plenaire vergadering tegen het voorstel stemmen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer D'Hooghe.

De heer D'Hooghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, allereerst dank ik mevrouw Nelis voor haar uitvoerig en correct verslag.

Ik wil toch nog even de bedoeling van het voorstel verduidelijken en antwoorden op een paar elementen die ze in het VLD-standpunt naar voren heeft gebracht.

We stellen vast dat de gezondheidszorg in België jaar na jaar beslag legt op een steeds groter deel van het BNP. Uit een studie blijkt dat tussen 1983 en 1996 het BNP jaarlijks gemiddeld en minimaal met 5,44 % is gestegen. In dezelfde periode zijn de uitga-

ven voor gezondheidszorg met 7,06 % gestegen. Het beslag dat de gezondheidszorg op de middelen legt, wordt dus steeds groter. Dit fenomeen beperkt zich niet tot België. In de afgelopen legislatuur hebben we de kans gehad het systeem van de gezondheidszorg in andere landen te gaan bekijken. Overal rijst dit probleem, of men nu in een staatsstelsel zit, zoals in het Verenigd Koninkrijk, of in een eerder liberaal systeem, zoals in de Verenigde Staten of Nieuw-Zeeland. Overal zijn er problemen om het budget te beheersen, zeker indien men de toegang tot de gezondheidszorg voor de hele bevolking wil waarborgen.

Het doel van de Wetenschappelijke Raad is dan ook enerzijds de budgettaire evolutie strikter te volgen en te controleren en anderzijds de kwaliteit van de gezondheidszorg te waarborgen, nieuwe technologieën mogelijk te maken door onder andere de nomenclatuur op dat punt aan te passen. Daarom zijn de verschillende afdelingen noodzakelijk. De raad is een instrument dat moet zorgen voor een evenwicht tussen de beheersing van de uitgaven in de gezondheidszorg en het kwalitatief tegemoetkomen aan de reële behoeften. Bovendien moet hij deze behoeften bepalen, want tot nu toe hadden we daarvoor niet echt een instrument.

De adviezen van de afdeling planning krijgen een bindend karakter. Mijns inziens is dit noodzakelijk, anders blijft dit instrument louter theoretisch. De adviezen van de andere afdelingen zijn niet bindend. Mevrouw Nelis wierp op dat deze raad wel eens kan overlappen met bestaande adviescomités of -raden. Die kans is bijzonder klein. Volgens de artikelen 19 en 20 van de ZIV-wetgeving mogen de afdelingen gezamenlijk vergaderen.

Mevrouw Nelis vroeg zich af waarom de planningscommissie niet wordt ondergebracht bij Volksgezondheid. Dat is een fundamentele vraag, want de doorstroming van gegevens uit Volksgezondheid naar het RIZIV en omgekeerd blijft een probleem. Het grootste deel van financiële gegevens en het statistisch materiaal bevinden zich in het RIZIV en niet in Volksgezondheid en precies daarom moet de planningscommissie, die de budgettaire toestand moet opvolgen, in het RIZIV worden ondergebracht. Er wordt reeds jarenlang geprobeerd de link te leggen tussen het RIZIV en Volksgezondheid. Maar dit blijft problemen opleveren. We meenden dat ons voorstel kan bijdragen tot de budgettaire beheersing van de uitgaven voor gezondheidszorg.

Ik deel de mening van mevrouw Nelis met betrekking tot de vertegenwoordiging van de gemeenschappen en de gewesten. Nu zullen de vertegenwoordigers een adviserende stem hebben in de planningscommissie, maar we hadden liever volwaardige vertegenwoordigers gehad. Al te vaak slaagt men er niet in protocollen te sluiten tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Het koninklijk besluit biedt dan een uitweg om die regels dwingend te maken. Met volwaardige vertegenwoordigers zou de planningscommissie een effectief overlegorgaan geweest zijn, maar aan Franstalige zijde was de argwaan blijkbaar te groot.

Het belang van de planningscommissie mag niet worden onderschat. Het gaat toch om een wetenschappelijk orgaan dat de nieuwe evoluties in de geneeskunde zal opvolgen.

In het wetsvoorstel is een strikte timing uitgewerkt. Binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet moeten de verschillende afdelingen van de Wetenschappelijke Raad opgericht zijn en op 1 oktober 1999 moet het huishoudelijk reglement zijn opgesteld. Wegens die strikte timing vond ik het niet aangewezen een communautaire discussie op gang te brengen, maar tenminste dit resultaat binnen te halen. Ik had, zoals mevrouw Nelis, veel verder willen gaan, maar ik had de keuze tussen de situatie te laten aanmodderen of een instrument te creëren met een, weliswaar onvolmaakte, vertegenwoordiging van de gemeenschappen. Het gaat hier echter om een bijzonder gevoelige materie. Het is alleszins positief dat de planningscommissie er komt en dat ze als bestuursorgaan kan fungeren.

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 19 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994 est remplacé par les dispositions suivantes :

«Art. 19. Il est institué auprès du service des soins de santé, un Conseil scientifique chargé d'examiner tout aspect scientifique en relation avec l'assurance soins de santé et la qualité de la dispensation des soins. Il fait toute suggestion susceptible de mettre le progrès scientifique à la portée des bénéficiaires de l'assurance soins de santé, dans les conditions les meilleures d'efficacité, d'économie et de qualité.

Le Conseil scientifique est composé de cinq sections :

- la section de planification de l'activité médicale;
- la section d'évaluation de la technologie médicale;
- la section de réévaluation des honoraires;
- la section d'évaluation des pratiques médicales en matière de médicaments et du comportement prescripteur;
- la section de dispensation de soins pour les maladies chroniques et pour les pathologies spécifiques.

Le ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions détermine la composition de chaque section du Conseil scientifique. Des représentants des communautés ou régions peuvent assister aux réunions de la section de planification de l'activité médicale, avec voix consultative.

Chaque section choisit en son sein un président, docteur en médecine, et deux vice-présidents qui, en cas d'empêchement du président, dirigent les travaux de la section par ordre d'ancienneté, en qualité de membre du Conseil scientifique. L'un des vice-présidents est choisi parmi les membres de la section, qui sont présentés par les universités, et l'autre parmi les membres présentés par les organismes assureurs. Le président dirige les travaux de la section conformément aux dispositions du règlement d'ordre intérieur de la section. Il convoque la section. Il peut lui proposer de se réunir avec une ou plusieurs autres sections pour traiter de certains problèmes.

Les avis et recommandations des sections du Conseil scientifique sont formulés soit d'initiative, soit sur la demande des ministres qui ont les Affaires sociales ou la Santé publique dans leurs attributions, soit sur la demande des ministres de communauté qui ont la Santé publique dans leurs attributions, soit sur la demande du Conseil général ou du Comité de l'assurance.

Aucun agrément de services ou de dispensations de soins spéciaux dans le cadre d'une convention ne peut être accordé sans que l'avis contraignant de la section de planification de l'activité médicale ait été préalablement recueilli.

Des sections peuvent être ajoutées au Conseil scientifique par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Disposition transitoire

Dans les trois mois de l'entrée en vigueur de la présente loi, le ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions installe les diverses sections du Conseil scientifique et définit leurs missions. Chaque section rédige, avant le 1^{er} octobre 1999, un règlement d'ordre intérieur à soumettre à l'approbation du Comité de l'assurance.

Le règlement d'ordre intérieur visé à l'alinéa précédent comporte en tout cas des règles relatives au mode de convocation, à la fréquence des réunions, à la façon dont les membres peuvent

consulter les documents présentés à titre d'illustration des différents points de l'ordre du jour et aux modalités de la prise de décisions. Jusqu'à l'élection d'un président par la section, les travaux de celle-ci sont dirigés par le membre qui a la plus grande ancienneté en qualité de membre du Conseil scientifique.»

Art. 2. Artikel 19 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt vervangen als volgt :

«Art. 19. Bij de dienst voor geneeskundige verzorging wordt een Wetenschappelijke Raad opgericht, die belast is met het onderzoek van elk wetenschappelijk aspect in verband met de verzekering voor geneeskundige verzorging en de kwaliteit van de zorgverlening. Hij doet alle aanbevelingen die de wetenschappelijke vooruitgang onder de beste voorwaarden inzake doelmatigheid, economie en kwaliteit binnen het bereik van de rechthebbenden van de verzekering voor geneeskundige verzorging kunnen brengen.

De Wetenschappelijke Raad bestaat uit vijf afdelingen :

- de afdeling voor de planning van de medische activiteit;
- de afdeling voor medische technologische evaluatie;
- de afdeling voor de herijking van de erelonen;
- de afdeling voor de evaluatie van de medische praktijk inzake geneesmiddelen en van het voorschrijfgedrag;
- de afdeling voor de zorgverlening ten aanzien van de chronische ziekten en specifieke aandoeningen.

De minister die de Sociale Zaken onder zijn bevoegdheid heeft, bepaalt de samenstelling van elk van de afdelingen van de Wetenschappelijke Raad. Vertegenwoordigers van de gemeenschappen of gewesten kunnen de vergaderingen van de afdeling voor de planning van de medische activiteit bijwonen, met raadgevende stem.

Elke afdeling kiest in zijn midden een voorzitter, doctor in de geneeskunde, en twee ondervoorzitters die, in geval van verhindering van de voorzitter, naar orde van anciënniteit als lid van de Wetenschappelijke Raad, de werkzaamheden van de afdeling leiden. Eén ondervoorzitter wordt gekozen uit leden van de afdeling, die voorgedragen zijn door de universiteiten, en één uit leden, die voorgedragen zijn door de verzekeringsinstellingen. De voorzitter leidt de werkzaamheden van de afdeling overeenkomstig het bepaalde in het huishoudelijk reglement van de afdeling. Hij roept de afdeling bijeen. Hij kan aan de afdeling voorstellen om voor bepaalde problemen tesamen met één of meer afdelingen te vergaderen.

De adviezen en aanbevelingen van de afdelingen van de Wetenschappelijke Raad worden uitgebracht, hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van de ministers die de Sociale Zaken of de Volksgezondheid onder hun bevoegdheid hebben, hetzij op vraag van de gemeenschapsministers die de Volksgezondheid onder hun bevoegdheid hebben, hetzij op vraag van de Algemene Raad, hetzij op vraag van het Verzekeringscomité.

Geen erkenning van diensten of bijzondere zorgverlening via een conventie kan gebeuren, zonder dat het voorafgaand bindend advies van de afdeling voor de planning van de medische activiteit is verkregen.

Bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kunnen afdelingen worden toegevoegd aan de Wetenschappelijke Raad.

Overgangsbepaling

Binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet, installeert de minister die de Sociale Zaken onder zijn bevoegdheid heeft, de verschillende afdelingen van de Wetenschappelijke Raad en bepaalt hun opdrachten. Elke afdeling stelt vóór 1 oktober 1999 een huishoudelijk reglement op, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het Verzekeringscomité.

Het huishoudelijk reglement, bedoeld in het vorig lid, bevat in elk geval een regeling inzake de wijze van bijeenroeping, de frequentie van de vergaderingen, de wijze waarop de leden inzage

kunnen nemen van de stukken die ter verklaring van de verschillende agendapunten worden voorgebracht en de wijze waarop beslissingen worden genomen. Totdat de afdeling een voorzitter heeft gekozen, worden de werkzaamheden van de afdeling geleid door het lid met de grootste anciënniteit als lid van de Wetenschappelijke Raad.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. L'article 20 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

«Art. 20. Les membres des diverses sections sont nommés par le Roi sur présentation du ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions, parmi les candidats présentés qui sont deux fois plus nombreux que les mandats à conférer. Le mandat a une durée de six ans et est renouvelable.

Pour chaque membre, un membre suppléant est nommé, suivant les mêmes modalités que celles que prévoit l'alinéa précédent. En cas d'empêchement, le membre suppléant remplace le membre effectif, à la demande de ce dernier.

Le secrétariat des sections du Conseil scientifique est assuré par des membres du personnel du service des soins de santé, désignés par le fonctionnaire dirigeant de ce service.»

Art. 3. Artikel 20 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 20. De leden van de verschillende afdelingen worden door de Koning benoemd, op voordracht van de minister die de Sociale Zaken onder zijn bevoegdheid heeft, onder de kandidaten die in dubbel aantal van dat der toe te wijzen mandaten voorgedragen worden. Het mandaat duurt zes jaar en is hernieuwbaar.

Voor ieder lid wordt een plaatsvervangend lid benoemd, op dezelfde wijze als bepaald in het vorig lid. In geval van verhindering vervangt het plaatsvervangend lid het werkend lid, op diens verzoek.

Het secretariaat van de afdelingen van de Wetenschappelijke Raad wordt waargenomen door personeelsleden van de dienst voor geneeskundige verzorging, aangewezen door de leidend ambtenaar van deze dienst.»

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE EENHEIDSRECHTBANK OF EENHEIDSLOKET»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. BOUTMANS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LE TRIBUNAL UNIQUE POUR LE GUICHET UNIQUE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Boutmans.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, heel wat mensen verwachten vrij veel van wat in het Octopusakkoord vermeld staat onder de nogal vage termen dat «er zal worden nagegaan in welke mate door een doorgedreven integratie van de rechtbanken op het niveau van eerste aanleg in één arrondissementsrechtbank de efficiëntie kan worden vergroot». In gewone mensentaal, betekent dit dat wordt overwogen de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank op een of andere manier te integreren in één rechtbank van eerste aanleg, die dan de arrondissementsrechtbank wordt genoemd. Dat voorstel kwam ook al ter

sprake tentijde van de invoering van het Gerechtelijk Wetboek, maar werd toen afgewezen. Nu komt het opnieuw boven, zij het op het ogenblik nog louter in de vorm van een studie over de wenselijkheid of mogelijkheid ervan. Vandaar mijn eerste vraag: hoever is die studie intussen gevorderd?

Meer fundamenteel wil ik graag iets meer te weten komen over het concept van deze hervorming. Soms spreekt men van «het eenheidsloket», het Octopusakkoord gaat ook in die richting maar laat heel veel in het ongewisse. Blijkbaar zal een zaak steeds langs een bevoegdheidskamer passeren, waarvan men dan verwacht dat ze alle bevoegdheidsbetwistingen zal voorkomen. Tot nu toe zijn er zelden bevoegdheidsbetwistingen. Over het algemeen zijn de bevoegdheden van de rechtbank van eerte aanleg, de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank vrij goed afgelijnd en doen er zich daarover weinig incidenten voor. Mogelijk beschikt de minister over cijfers die dat tegenspreken, maar mijn indruk is niet dat de rechtspractici dit als een probleem ervaren.

Ik zie wel iets in het eenheidsloket waar iemand die een verzoekschrift wil indienen, kan vragen aan wie hij zijn verzoekschrift precies moet richten. Dat kan een soort van eerste lijnsrechtshulp zijn, die men eventueel laat bieden door een griffier of een bediende van de rechtbank. De vraag is alleen welke waarde deze verwijzing precies zal hebben. Is dat een echte beslissing of alleen maar een advies? Als de rechter naar wie de zaak wordt verwezen, zich achteraf toch onbevoegd verklaart, wie is er dan voor de verkeerde verwijzing verantwoordelijk? Kortom, het eenheidsloket kan een goede service betekenen, maar het vraagt een duidelijk statuut.

Als het de bedoeling is dat voortaan elke dagvaarding eerst langs de bevoegdheidsrechtbank passeert, dan zal de procedure er zeker niet eenvoudiger en sneller op worden. Men creëert integendeel een situatie waarin er zich veel meer incidenten zullen voordoen dan nu het geval is. Als een bevoegdheidskamer uitspraak moet doen, zal dat allicht op tegenspraak moeten gebeuren. De partijen zullen van deze kamer conclusies opmaken. Vervangt die dan in feite de arrondissementsrechtbank, die nu alleen uitspraak doet in de zeldzame gevallen waarover betwisting bestaat? Met ander woorden, zal een dergelijke bevoegdheidskamer bijdragen tot meer efficiëntie en snellere rechtspraak? Ik denk het niet, want als er twijfel is over de bevoegdheid, zal er meer onderzoek nodig zijn. Nu is er in de overgrote meerderheid van de gevallen geen twijfel over de bevoegdheid, zodat we ons afvragen wat het nut van een bevoegdheidskamer is.

Zou de procedure voor bevoegdheidsincidenten, die nu in het wetboek eenvoudig is geregeld, niet kunnen worden versneld door bijvoorbeeld te bepalen dat wie een onbevoegdheid wenst in te roepen, dit verplicht op de eerste of inleidingszitting moet doen en niet enkel in zijn eerste conclusie zoals de wet nu voorschrijft? Als dat niet op de eerste zitting gebeurt, kan worden bepaald dat enkel de rechter zelf nog een onbevoegdheid kan inroepen, die dan uiteraard van openbare orde is. Zodoende wordt het moeilijker om voor elke zaak een bevoegdheidsincident te creëren.

De teksten zijn nogal vaag. Het is niet duidelijk welke kant men op wil met de openingszitting. Kan daar verstek worden gegeven? Worden daar bevoegdheidsconflicten opgelost? Treedt daar een rolrechter op? Een rolrechter is in mijn visie een rechter die in het begin van het proces in samenspraak met de betrokken partijen bindende afspraken oplegt in verband met het bezorgen van stukken, de termijnen om te concluderen en uiteindelijk de datum van de rechtszitting. Ik ben daar een groot voorstander van. Het gaat dan wel om een echte rolrechter, die veel bredere bevoegdheden heeft dan het louter oordelen over bevoegdheidsincidenten.

Indien we bij de aanvang van ieder proces een rolrechter aanstellen, krijgen we uiteraard zeer zware inleidingszittingen. Dat zal zeker het geval zijn indien we een eenheidsloket installeren voor de drie rechtscolleges. Vandaag hebben een grote rechtbank van eerste aanleg, een grote rechtbank van koophandel en een grote arbeidsrechtbank, waar zaken worden ingeleid, elk afzonderlijk al heel veel werk. Indien men deze zaken samenbrengt op een enkele inleidingszitting, krijgen we een ongelooflijke overbelasting.

In de tekst staat dat er een doorgedreven integratie van de rechtbanken op het niveau van eerste aanleg in één arrondissementsrechtbank moet komen. Daarnaast staat er ook dat de bestaande structuren van de rechtbanken van eerste aanleg, van koophandel en de arbeidsrechtbanken moeten behouden blijven. Hoe valt dat te combineren? Wat wordt het dan precies? Is dit een eerste stap om de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel af te schaffen? Wat gebeurt er met vrederechters en politierechtbanken? Vallen ze ook onder dit eenheidsloket? Ik zou het persoonlijk heel erg vinden dat de vrederechters en de politierechtbanken verdwijnen of nog maar een marginale rol overhouden. Indien ze onder het eenheidsloket vallen, zou dat mijns inziens een slechte zaak zijn. Indien niet, moet ik u signaleren dat er precies bij de verdeling tussen vrederechters en rechtbanken van eerste aanleg de meeste bevoegdheidsincidenten te vinden zijn.

De samenvoeging van rechtbanken en de eventuele afschaffing van het vredegericht en de politierechtbank is een toepassing van het principe «voeg een instelling die goed werkt samen met een instelling die problemen heeft in de hoop dat ze samen de problemen oplossen». Het risico bestaat daarbij wel dat de problemen van de ene instelling overgaan naar de andere instelling.

Er is in twee arrondissementen een proefproject aangekondigd. Zijn die al begonnen? Heeft men al zicht op enige resultaten? Hoe ziet de minister de verdere uitwerking van dit onderdeel van het Octopusakkoord?

De voorzitter. — Het woord is aan de minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, de heer Boutmans vraagt naar de intenties van de regering en eigenlijk naar de intenties van de acht partijen die het Octopusakkoord ondertekenden. Een dergelijke vraag kan eigenlijk niet worden beantwoord. Het probleem is echter belangrijk genoeg om even in te gaan op de historiek en de stand van zaken van het project te schetsen.

Zoals mijn voorganger, Stefaan De Clerck, ben ik van oordeel dat een globale, coherente visie over de toekomstige organisatie van de hoven en de rechtbanken noodzakelijk is teneinde niet te vervallen in deeloplossingen. In het licht van deze visie heeft de Ministerraad op 6 december 1996 het voorstel goedgekeurd om het Interuniversitair Centrum voor gerechtelijk recht te verzoeken hierover binnen een termijn van zes maanden een vooradvies met opgave van een werkzaam model op te stellen. Het Interuniversitair Centrum heeft een sneuveltekst uitgewerkt die op 1 juli 1997 aan de minister van Justitie werd overhandigd.

De *lege ferenda* werd geopteerd voor slechts één geschillenbeslechtende instantie op het niveau van elk gerechtelijke arrondissement. Dit idee werd reeds in 1964 voorgesteld door Charles Van Reepingen. Deze eenmaking biedt, zowel op het vlak van de gerechtelijke organisatie als op dat van de bevoegdheid en de rechtspleging, aanzienlijke voordelen. Ik denk hierbij aan maximale efficiëntie inzake de gerechtelijke inrichting, een vereenvoudiging en eenvormigheid van de griffieformaliteiten en een rationalisatie en goedkopere werking van de rechtbankinstellingen. Ook is er een snellere en meer accurate werking van het gerecht dankzij een doorgedreven eenheid van rechtspleging. Bovendien is er een manifeste eenduidigheid van de toegang tot de rechter en een soepelere verdeling van de zaken onder de verschillende afdelingen van één rechtbank. Andere voordelen zijn ook een efficiënter personeelsinzet en een efficiënt rechtbankmanagement.

De eenheid van rechtsmacht biedt bovendien de mogelijkheid om elke zaak voor die ene arrondissementsrechtbank in te leiden door de indiening van een «dagvaardingsformulier» ter griffie, waarna een daatoo aangestelde magistraat de partijen oproept om voor een door hem aangewezen afdeling te verschijnen. De geplande arrondissementsrechtbank zou bestaan uit een aantal afdelingen die elk het eigen contentieux beheren, onder meer het civiel contentieux, het gezinscontentieux, het sociaal contentieux, het commercieel contentieux, het penaal contentieux, het administratief en fiscaal contentieux, het tuchtcontentieux, het vredegerichtcontentieux, het verkeerscontentieux, het appelcontentieux, het kort gedingcontentieux, het executiecontentieux, het bevoegdheids- en procedurecontentieux, het militair contentieux en het pre-contentieux.

Zie daar de verschillende afdelingen die terug te vinden kunnen zijn in de verschillende arrondissementsrechtbanken. Dit is althans de suggestie van het Interuniversitair Centrum voor gerechtelijk recht. Het centrum heeft op 29 april 1998, op verzoek van de toenmalige minister van Justitie, een besloten colloquium gehouden in Gent. Daar legden de leden van het centrum hun voorstel voor aan een aantal actoren van justitie, meer bepaald magistraten en advocaten.

Intussen werd op 26 mei 1998 in de Senaat en in de Kamer een voorstel van resolutie aangenomen betreffende de hervorming van de politiediensten en van de gerechtelijke organisatie. De horizontale integratie van de rechtbanken op het niveau van de eerste aanleg is een van de belangrijke principes die de beoogde structurele hervorming van de gerechtelijke organisatie vorm moet geven. Er werd bovendien overeengekomen om na te gaan in welke mate een doorgedreven integratie van de rechtbanken op het niveau van eerste aanleg in een arrondissementsrechtbank met verschillende afdelingen, de efficiëntie kan vergroten.

Ik wil even ingaan op de problematiek de *lege lata*. In het kader van de implementatie van de resultaten van het Octopusoverleg inzake de hervorming van de gerechtelijke organisatie werd beslist, de beginselen van de sneuveltekst van het Interuniversitair Centrum aan te passen aan de resultaten van het overleg tussen de regering en de acht partijen.

Er werd ook voorgesteld ter voorbereiding van de eventuele oprichting van de arrondissementsrechtbanken, bij wijze van proefproject, in een Franstalig en een Nederlandstalig arrondissement een arrondissementele bevoegdheidskamer in te stellen. Deze zou een dispatchingfunctie hebben met de functie van rolrechter. De bevoegdheidskamer zal met behoud van de bestaande structuren van de rechtbank van koophandel, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van eerste aanleg, al deze rechtbanken overkoepelen. Alle zaken worden bij deze kamer ingeleid en zonder dat dit enige vertraging in de procedure met zich meebrengt, doorverwezen naar de bevoegde rechtbank. Een dergelijke structuur maakt een optimaal beheer van de middelen mogelijk en sluit bevoegdheidsconflicten uit.

Er werd zoals gezegd, voorgesteld in twee arrondissementen een proefproject op te starten waarbij de dispatchingfunctie, de inleiding van de eis op verzoekschrift en de functie van rolrechter centraal staan. Bij de bespreking in het Interuniversitair Centrum is gebleken dat het zeer moeilijk is om een dergelijke bevoegdheidskamer te realiseren binnen het bestaande wettelijk kader. We zullen dit verder met het Interuniversitair Centrum bekijken.

Ik wil er nog op wijzen dat de inschakeling van een loketkamer enkele problemen meebrengt bij de toepassing van de huidige procedureregels. De betrokken autoriteiten moeten worden overtuigd van het nut om de bevoegdheidsproblemen vooraf te onderzoeken en af te handelen, alvorens de zaak wordt ingeleid. Het is ook de bedoeling dat de loketkamer wordt beschouwd als rolrechter, waar bij van het begin af bindende conclusietermijnen worden vastgesteld.

Inmiddels werd de sneuvelnota van het Interuniversitair Centrum verder grondig onderzocht en besproken op twee besloten colloquia in mei en september 1998. Daar waren ook vertegenwoordigers en afgevaardigden van de staande en de zittende magistratuur, de nationale orde van advocaten, de griffiers en de gerechtsdeurwaarders. Op 12 september 1998 werd in Luik, nogmaals in aanwezigheid van de actoren van het gerecht, uitvoerig gedebatteerd over de voor- en nadelen van het intussen aangepaste project. In dat project zouden de bestaande arrondissementsrechtbanken een loket- en dispatchingfunctie verkrijgen. Ze treden derhalve niet meer *a posteriori* op. Bevoegdheidsincidenten worden van meet af aan in de kiem gesmoord.

In de huidige stand van zaken zullen de vrederechters niet onder de eenheidsregeling vallen, maar het denkproces is nog niet ten einde. Ze zullen binnen de eengemaakte structuur hun autonomie geografisch en structureel behouden.

Ik wil er bovendien op wijzen dat ik geen afbreuk wil doen aan de specifieke structuren van de arbeidrechtbanken en de rechtbanken van koophandel. Het huidige systeem met de inbreng van niet-professionele rechters werkt goed en moet dan ook behouden blijven.

De hoofdbedoeling is de verhoging van de flexibiliteit en de managementcapaciteit van de arrondissementsrechtbanken. Het heeft bijvoorbeeld geen zin dat de voorzitters en de hoofdgriffiers zich moeten bezighouden met de logistieke aspecten. Er is ook nood aan een *human resources*-beleid, zowel ten aanzien van magistraten als ten aanzien van niet-magistraten. Op dit vlak kan de structuur van de arrondissementsrechtbank leiden tot het bijeenbrengen van competenties en tot het verhogen van het aantal mogelijkheden. Het is de bedoeling dat het geheel beter functioneert en dat er op al deze vlakken een hechtere samenwerking tot stand komt tussen de verschillende rechtbanken in het arrondissement.

Deze stand van zaken wijst op een evolutie in het denken en overleggen, onder meer met het Interuniversitair Centrum, dat over de nodige kennis beschikt om ons op dit vlak bij te staan.

Aangezien de vraag van de heer Boutmans informeert naar de intenties van de regering in deze aangelegenheid, is het niet mogelijk definitieve concrete gegevens mee te delen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, het gaat inderdaad om intenties, maar dan wel om manifest geformuleerde beleidsintenties. De regering heeft immers uitdrukkelijk gezegd dat ze van plan is de krachtlijnen van het Octopusakkoord uit te voeren. Ze heeft zich daartoe zelfs tot in de volgende regeerperiode verbonden.

Het antwoord van de minister bevestigt dat de bezorgdheden die ik in mijn vraag heb geformuleerd, wel degelijk gegrond zijn.

Met alle respect voor het Interuniversitair Centrum en ik vind het volkomen terecht dat deze problematiek uitgebreid wordt bestudeerd, maar men hoeft toch geen Interuniversitair Centrum te zijn om te weten dat de procedureregels niet kunnen worden aangepast via een proefproject. Daarvoor is een aanpassing van de wet, en op sommige punten zelfs van de Grondwet nodig. Dat zulks via een proefproject niet mogelijk is, was dus van bij het begin al duidelijk. Eventueel zouden we een tijdelijke wet kunnen goedkeuren om een proefproject mogelijk te maken. Ik betwijfel echter dat dit een goede manier van werken is.

De fundamentele vraag blijft hoe twee op het eerste gezicht — en zelfs op het tweede gezicht — tegenstrijdige dingen kunnen worden verzoend. Enerzijds wil men alle structuren met hun eigen specifieke bevoegdheden in meerdere of mindere mate behouden, maar anderzijds wil men deze structuren samenvoegen en een soort eenheidsloket oprichten om de zaken tussen de verschillende structuren te verdelen. Ik verneem dat de minister in de eerste plaats denkt aan de arrondissementsrechtbank. Dan wil ik erop wijzen dat de arrondissementsrechtbank een rechtscollege is dat bestaat uit de voorzitters van de drie rechtbanken. Wanneer ze zich bij elke zaak moeten buigen over de vraag naar welke rechtbank ze moeten verwijzen, zullen ze geen tijd meer hebben om zich nog ergens anders mee bezig te houden. Ik beschik niet over statistische gegevens terzake, maar ik meen dat er op het ogenblik heel weinig bevoegdheidsincidenten zijn. Voortaan dreigt er in elke zaak zo'n incident te ontstaan. Dit is een verschrikkelijk probleem, want de drie topmagistraten van het arrondissement of hun plaatsvervangers zullen zich voortaan in elke zaak moeten buigen over een tot nu toe meestal onbestaand probleem, namelijk wie er bevoegd is om het proces te behandelen. Ik dring er bij de minister en de andere Octopuspartners dan ook op aan, deze oplossing opnieuw te bestuderen. Wellicht zullen ze dan tot het besluit komen dat deze maatregel geen enkele zin heeft.

Ten slotte verheugt het mij dat de minister uitdrukkelijk verzekert de vrederechten niet in de nieuwe structuur te willen integreren.

De verbintenissen die worden aangegaan voor de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel zijn eerder vaag, of zelfs enigszins strijdig met de integratie die wordt nagestreefd.

Zoals bij de discussie over de hervorming van de politiediensten kan natuurlijk ook voor de rechtbanken de vraag worden gesteld wat het begrip «integratie» nu juist inhoudt. Bij de goedkeuring van het Gerechtelijk Wetboek en in 1964 is niet voor niets afgestapt van de idee van een eenheidsrechtbank. Toen werd immers gekozen voor een zeer ruime uitbouw van de arbeidsrechtbanken. We hebben de discussie gevoerd over de arbeidsauditoraten. Ik vrees dat men een weg dreigt in te slaan die zou kunnen leiden tot een aanzienlijk slechtere bediening van de rechtzoekenden in sociale aangelegenheden. Ik hoop dat men niet die weg zal kiezen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW DE BETHUNE AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE MOGELIJKE BETROKKENHEID VAN EEN BELGISCHE FIRMA BIJ DE VOORBEREIDING VAN EEN COUP IN CONGO-BRAZZAVILLE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME DE BETHUNE AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'IMPLICATION POSSIBLE D'UNE FIRME BELGE DANS LA PRÉSENTATION D'UN COUP D'ÉTAT AU CONGO-BRAZZAVILLE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw de Bethune.

Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in 1997 vond na een bloedige burgeroorlog in Congo-Brazzaville een machtswisseling plaats waarbij het vroegere staatshoofd, generaal Sassou-Nguesso opnieuw aan de macht kwam. De gevluchte president Lissouba kreeg politiek asiel in Groot-Brittannië en zijn premier Kollaie kreeg een verblijfsvergunning in de Verenigde Staten. De onrust in Congo-Brazzaville bleef de voorbije maanden nog steeds zeer groot. In de kerstperiode vonden overigens hevige gevechten plaats.

Zowel de Britse kranten, *The Mirror* en *The Observer*, als sommige andere media maken melding van de activiteiten van voormalig president Lissouba, die bezig zou zijn met het voorbereiden van een coup om opnieuw aan de macht te komen. Daartoe zou hij in London verschillende vergaderingen hebben belegd met Britse, Amerikaanse, Zuid-Afrikaanse en Belgische zakenlui. In een artikel in *The Mirror* van 8 maart 1999 geeft een Britse zakenman toe dat hij zijn kantoren voor deze vergadering ter beschikking heeft gesteld, zelf aan een vergadering heeft deelgenomen en bereid werd gevonden om te voorzien in de bewapening van 1 000 huurlingen en in de financiering van de operatie om het huidige regime onder druk te zetten om zijn industriële en commerciële contracten na te leven. Zodra hij echter had begrepen dat er sprake was van een echte militaire operatie met onvermijdelijk bloedvergieten tot gevolg, zou hij de onderhandelingen hebben verlaten. Tot zover dit krantartikel, dat ik zo dadelijk aan de minister zal bezorgen.

Ik laat deze informatie uiteraard voor rekening van de betrokken krant, aangezien ik niet beschik over de vereiste middelen om de betrouwbaarheid ervan na te trekken. Toch lijkt ze me voldoende verontrustend om er een vraag om uitleg over te stellen.

In dezelfde krant en op dezelfde dag wordt overigens een kopie gepubliceerd van een brief van voormalig president Lissouba aan de zaakvoerder van een Brusselse firma. Ik zal de betrokkene en zijn bedrijf in Sint-Gillis niet bij name noemen, maar eenieder kan ze in *The Mirror* terugvinden. In die brief gelast de gewezen president de zaakvoerder en geeft hij hem de bevoegdheid om — en zo pompeus wordt het verwoord — de democratie in Congo-Brazzaville te herstellen en de nodige maatregelen te nemen om de grenzen te beschermen. De krant publiceert ook een lijst van zes pagina's met een gedetailleerde opsomming van oorlogsmateriaal ter waarde van 40 miljoen pond, waaronder napalm, blindmakende lasers, en dergelijke meer, die door de voornoemde Brus-

selse firma moeten worden aangekocht. Het is de bedoeling een contingent van 2 000 huurlingen te bewapenen voor het plegen van een staatsgreep. Daarom de volgende vragen.

Ten eerste, heeft de minister kennis van deze mediainformatie en van de eventuele betrokkenheid van een Belgische onderneming bij de voorbereiding van een mogelijke militaire coup in Congo-Brazzaville? Zo ja, werd of wordt dit onderzocht door de bevoegde diensten?

Ten tweede, in welke mate kan de Belgische overheid optreden wanneer een Belgisch bedrijf of onderdaan betrokken zou zijn bij de voorbereiding en/of de uitvoering van een militaire staatsgreep? Zijn deze feiten, indien bewezen, strafbaar? Ik vermoed van wel en verwijs hierbij naar de huurlingenwet van 1979. Wird er in het kader van deze wet reeds gerechtelijk opgetreden?

Ten derde, rekening houdend met het exportverbod van wapens naar Congo-Brazzaville, is het des te opmerkelijker dat een bedrijf wapens kan aankopen en verzenden naar het betrokken land. Kan de minister formeel bevestigen of zulk exportverbod naar Congo-Brazzaville bestaat? Zo ja, welke zijn de mogelijke maatregelen die kunnen worden genomen jegens een bedrijf dat zonder exportvergunning wapens uitvoert?

Ten vierde, in de marge hiervan wens ik de stand van zaken te kennen van het dossier met betrekking tot de VN-conventie over huurlingen. Naar aanleiding van een schriftelijke vraag van collega Boutmans aan de minister van Buitenlandse Zaken verklaarde deze, dat de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken in 1990 de conventie voor onderzoek en advies had overgemaakt aan de minister van Justitie. Hoever staat het met de redactie van het voorontwerp van de goedkeuringswet betreffende de VN-conventie? Waarom duurt deze redactie reeds negen jaar? Is de aanpassing van de interne wetgeving noodzakelijk om de implementatie van deze conventie mogelijk te maken? Welke zijn de wetsartikelen die eventueel moeten worden aangepast? Hopelijk kunnen we na al deze jaren de conventie ratificeren.

De voorzitter. — Het woord is aan de minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, eerst en vooral zijn er tot op heden geen aanwijzingen dat Belgische firma's betrokken zijn bij de voorbereiding van een staatsgreep in Congo-Brazzaville.

Ten tweede, de beschreven feiten kunnen aanleiding geven tot zeer verschillende strafrechtelijke kwalificaties, bijvoorbeeld inbreuken op de wetgeving aangaande wapens en wapenhandel en inbreuken op de zogenaamde huurlingenwet van 1979, waarbij er zich handelingen op of buiten het grondgebied kunnen afspeelen. Wanneer misdrijven worden gepleegd op Belgisch grondgebied, zijn de Belgische gerechtelijke autoriteiten bevoegd om de vermoedelijke daders te vervolgen. Worden de misdrijven in het buitenland gepleegd, dan is de algemene regel van toepassing dat misdrijven en wanbedrijven door een Belg in het buitenland gepleegd, in België strafbaar zijn op voorwaarde dat ze eveneens strafbaar zijn op de plaats waar ze werden gepleegd. Ik verwijs naar artikel 7 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering. Aan een vervolging kunnen in een dergelijk geval soms nog voorwaarden worden gekoppeld, zoals een officieel bericht van de vreemde overheid. Het hangt af van de concrete kwalificatie van de feiten of dit laatste al of niet als voorwaarde wordt gesteld.

Ten derde is er geen formeel embargo op de uitvoer van militair materieel. Een aanvraag voor een uitvoervergunning van militair materieel naar Congo-Brazzaville zou echter op basis van de criteria vervat in artikel 4 van de wet van 5 augustus 1991 op de in-, uit- en doorvoer van wapens en speciaal voor militair gebruik dienstig materieel, natuurlijk weinig kans maken om goedgekeurd te worden. De afgelopen vijf jaar werden er trouwens geen aanvragen voor militair materieel in de strikte zin van het woord ingediend. Wel waren er in 1997 enkele aanvragen voor tweedehandsvoertuigen afkomstig uit legerstocks, maar met een civiele eindbestemming. De uitvoering van het militair materieel zonder uitvoervergunning wordt gestraft volgens de bepalingen van artikel 10 van de voormelde wet van 5 augustus 1991.

Ten vierde heb ik op 11 december 1998 een volledig dossier met een ontwerp van instemmingswet en een memorie van toelichting aan mijn collega van Buitenlandse Zaken overgemaakt. Over de noodzaak om het Belgisch recht in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de conventie, werd een nota opgesteld. Deze nota besluit dat een wijziging van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering nodig zal zijn om onze rechtsmachtregels in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de conventie. Daarnaast is het noodzakelijk de wet van 1 augustus 1979 betreffende diensten bij een vreemde leger- of troepenmacht die zich op het grondgebied van een vreemde Staat bevindt, op een aantal punten te wijzigen.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, eerst wil ik graag even ingaan op het antwoord op mijn vierde vraag. Het verheugt mij dat na al die jaren het dossier ten minste door de diensten van de minister van Justitie werd afgerond. Ik hoop dan ook dat we vrij snel tot ratificatie van deze conventie kunnen overgaan. Vele landen in de wereld en in het bijzonder de regio van de Grote Meren worden vandaag geteisterd door het ingrijpen van huurlingen. We hebben wel een huurlingenwet, maar het is toch van groot belang dat we de internationale conventie ratificeren en internationaal ervoor blijven ijveren dat ook in andere landen, paal en perk wordt gesteld aan het optreden van huurlingengroepen.

Het verbaast mij een beetje dat de minister geen weet heeft van het concrete dossier dat ik heb gesignaleerd, omdat het niet enkel in de Britse pers, maar ook in het Britse en Europees Parlement ter sprake kwam.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Ik heb wel degelijk weet van het dossier, maar de gegevens die in de media zijn verschenen en waarover ik uiteraard ook beschik, heb ik laten toetsen. Daaruit bleek dat er tot op heden geen aanwijzingen zijn dat Belgische firma's bij die zaak betrokken zijn.

Mevrouw de Bethune (CVP). — U hebt de zaak dus laten onderzoeken.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Dit is gebeurd door de diensten die ik daarvoor heb geconsulteerd. Deze toetsing gebeurde uiteraard op basis van de gegevens waarover ik vandaag beschik. De conclusie is dat er geen aanwijzingen zijn dat Belgische firma's betrokken zijn. We moeten afwachten of er in de toekomst aanleiding is tot andere conclusies.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Het dossier was aan de orde in het Brits Parlement en het wordt ook behandeld in het Europees Parlement. Ik weet niet wat op administratief of gerechtelijk vlak in andere landen gebeurt, maar ik dring erop aan dat de minister opdracht geeft tot een gerechtelijk onderzoek. Het is immers niet de eerste keer dat Belgische firma's in opspraak komen. De voorbije twee jaar heeft niet alleen de Britse, maar de hele internationale pers aan het licht gebracht dat Belgische onderdanen of firma's in de rand van de illegale wapenhandel en huurlingenoperaties opereren in de regio van de grote meren, waaronder ook in Congo-Brazzaville. Ik ben zeer ongerust, want dat kan erop wijzen dat er ook vanuit België mensen op een nieuwe burgeroorlog in die regio van de wereld aansturen. Ik dring er dus nogmaals op aan dat de minister de opdracht geeft dat verder te onderzoeken.

Ik heb nog een aanvullende vraag die misschien later kan worden beantwoord. In welke mate wordt in de praktijk gebruikt gemaakt van onze huurlingenwet? Zijn er veroordelingen geweest op basis van de Belgische huurlingenwet? Twee jaar geleden was er, bij de val van het Mobuturégime, sprake van de inzet van Belgische huurlingen. Personen die erbij betrokken waren, werden in de internationale pers bij naam genoemd. Was er een onderzoek? Zijn die zaken in rechte behandeld? Het volstaat niet een wet te hebben, het is belangrijk of er een onderzoek gebeurt en er eventueel wordt vervolgd op basis van het wettelijk kader.

De heer Van Parys, minister van Justitie — Mijnheer de voorzitter, als mevrouw de Bethune over concrete gegevens beschikt, ben ik bereid ze mede te delen aan de bevoegde autoriteiten en ze te laten onderzoeken. Ik zal de nodige informatie bezorgen in verband met de praktijk op de Belgische huurlingenwet.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Dames en heren, onze agenda voor vanochtend is afgewerkt.

Notre ordre du jour de ce matin est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw deze namiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 12.35 uur.)

(La séance est levée à 12 h 35.)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENTICE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 15.
De vergadering wordt geopend om 15.15 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Dua, MM. Vautmans, pour d'autres devoirs, et Hatry, pour raisons personnelles, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Dua, de heren Vautmans, wegens andere plichten, en Hatry, om persoonlijke redenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 19 mars 1999, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 19 mars 1999:

Article 77

Projet de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne les traitements des magistrats de l'ordre judiciaire.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de la Justice.

Article 81

Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives au mariage.

— Le projet de loi a été reçu le 19 mars 1999; le délai d'examen, qui est de 15 jours conformément l'article 79, alinéa 1^{er}, de la Constitution expire le lundi 19 avril 1999.

— La Chambre a amendé et adopté le texte le 18 mars 1999.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1998-1999
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1998-1999

Bij boodschappen van 19 maart 1999 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 19 maart 1999 werden aangenomen:

Artikel 77

Wetsontwerp tot wijziging, wat de wedden van magistraten van de rechtelijke orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Justitie.

Artikel 81

Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 19 maart 1999; de onderzoekstermijn, die overeenkomstig artikel 79, eerste lid, van de Grondwet 15 dagen bedraagt, verstrijkt op maandag 19 april 1999.

— De Kamer heeft de tekst geamendeerd aangenomen op 18 maart 1999.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. le recours en annulation du décret de la Région wallonne du 16 juillet 1998 portant réglementation du transport des élèves fréquentant les établissements d'enseignement française sur le territoire de la région de langue française, introduit par le Collège de la Commission communautaire française (numéro du rôle 1619);

2. le recours en annulation de l'article 20 de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif des dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis, introduit par l'Union professionnelle du crédit et autres (numéro de rôle 1600);

3. le recours en annulation de l'article 103 du décret de la Communauté flamande du 14 juillet 1998 relatif à l'enseignement IX, introduit par le Conseil des ministres (numéro de rôle 1633).

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. het beroep tot vernietiging van het decreet van het Waals Gewest van 16 juli 1998 houdende reglementering van het vervoer van leerlingen die Franstalige onderwijsinstellingen op het Frans-talige grondgebied bezoeken, ingediend door het College van de Franse Gemeenschapscommissie (rolnummer 1619);

2. het beroep tot vernietiging van artikel 20 van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen, ingediend door de Beroepsvereniging van het krediet en anderen (rolnummer 1600);

3. het beroep tot vernietiging van artikel 103 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 14 juli 1998 betreffende het onderwijs IX, ingesteld door de Ministerraad (rolnummer 1633).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. la question préjudicielle concernant l'article 93 de la loi du 20 mai 1994 relative aux statuts du personnel militaire, posée par la Cour militaire (numéro de rôle 1615);

2. les questions préjudicielles relatives à l'article 58 des lois sur les mines, minières et carrières, coordonnées le 15 septembre 1919, tel qu'il a été modifié par la loi du 12 mai 1955 et qu'il était en vigueur, en ce qui concerne les mines, avant son abrogation par le décret de la Région wallonne du 7 juillet 1988, posées par la cour d'appel de Mons (numéro de rôle 1614);

3. la question préjudicielle relative aux articles 12, 4^o, et 18 de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, posée par la cour du travail de Mons (numéro de rôle 1586);

4. la question préjudicielle relative aux articles 583, premier alinéa, et 870 du Code judiciaire, introduit par le tribunal du travail de Dendermonde (section de Saint-Nicolas) (numéro de rôle 1642);

5. la question préjudicielle relative aux articles 24 et 27bis de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, posée par le tribunal du travail de Tournai (numéro de rôle 1621).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. de prejudiciële vraag betreffende artikel 93 van de wet van 20 mei 1994 inzake de rechtstoestanden van het militair personeel, gesteld door het Militair Gerechtshof (rolnummer 1615);

2. de prejudiciële vragen betreffende artikel 58 van de wetten op de mijnen, groeven en graverijen, gecoördineerd op 15 september 1919, zoals gewijzigd door de wet van 12 mei 1955 en zoals het wat de mijnen betreft van kracht was vóór de afschaffing ervan bij decreet van het Waalse Gewest van 7 juli 1988, gesteld door het hof van beroep te Bergen (rolnummer 1614);

3. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 12, 4^o, en 18 van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gesteld door het arbeidshof te Bergen (rolnummer 1586);

4. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 583, eerste lid, en 870 van het Gerechtelijk Wetboek, gesteld door de arbeidsrechtbank te Dendermonde (afdeling Sint-Niklaas) (rolnummer 1642);

5. de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 24 en 27bis van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, gesteld door de arbeidsrechtbank te Doornik (rolnummer 1621).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

M. le président. — En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat:

1. l'arrêt n^o 32/99, rendu le 17 mars 1999, en cause les questions préjudicielles relatives à l'article 126, alinéa 2, du Code des droits de succession, posées par le tribunal de première instance de Bruxelles (numéro de rôle 1264);

2. l'arrêt n^o 33/99, rendu le 17 mars 1999, en cause la question préjudicielle relative à l'article 419, 1^o, du Code des impôts sur les revenus 1992, posée par le tribunal de première instance de Bruges (numéro de rôle 1294);

3. l'arrêt n^o 34/99, rendu le 17 mars 1999, en cause la question préjudicielle relative à l'article 136 du Code d'instruction criminelle, posée par la Cour de cassation (numéro de rôle 1306);

4. l'arrêt n^o 35/99, rendu le 17 mars 1999, en cause la question préjudicielle relative aux articles 418, alinéa 1^{er}, et 419, 2^o, du Code des impôts sur les revenus 1992, posée par la cour d'appel de Bruxelles (numéro de rôle 1342);

5. l'arrêt n^o 36/99, rendu le 17 mars 1999, en cause le recours en annulation de l'article 7, 1^o, de la loi du 12 décembre 1997 «portant confirmation des arrêtés royaux pris en application de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, et de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions», qui confirme l'arrêt royal du 16 avril 1997 «modifiant l'arrêté royal du 4 février 1997 portant fixation pour l'année 1997 d'une cotisation sur le chiffre d'affaires de certains produits pharmaceutiques (...)», introduit par la société de droit néerlandais Merck Sharp & Dohme BV (numéro de rôle 1347);

6. l'arrêt n^o 37/99, rendu le 17 mars 1999, en cause la demande de suspension de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, introduite par C. Wailliez (numéro de rôle 1617).

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van:

1. het arrest van nr. 32/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake de prejudiciële vragen betreffende artikel 126, tweede lid, van het Wetboek der successierechten, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel (rolnummer 1264);

2. het arrest nr. 33/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 419, 1^o, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brugge (rolnummer 1294);

3. het arrest nr. 34/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 136 van het Wetboek van strafvordering, gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummer 1306);

4. het arrest nr. 35/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 418, eerste lid, en 419, 2^o, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door het hof van beroep te Brussel (rolnummer 1342);

5. het arrest nr. 36/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 7, 1^o, van de wet van 12 december 1997 «tot bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen met toepassing van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie, en van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels», waarbij het koninklijk besluit van 16 april 1997 «tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 februari 1997 houdende de vaststelling voor het jaar 1997 van

een heffing op de omzet van sommige farmaceutische producten (...) werd bekrachtigd, ingesteld door de vennootschap naar Nederlands recht Merck Sharp & Dohme BV (rolnummer 1347);

6. het arrest nr. 37/99, uitgesproken op 17 maart 1999, in zake de vordering tot schorsing van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, ingesteld door C. Wailliez (rolnummer 1617).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 23 mars 1999, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur le deuxième rapport de la Commission au Parlement européen et au Conseil sur l'application de la directive relative au blanchiment de capitaux;

b) une résolution sur les résultats des travaux de l'Assemblée parlementaire ACP-UE en 1998;

c) une résolution sur le suivi de la Conférence d'Helsinki sur une politique pan-européenne des transports;

d) une résolution sur le rapport de la Commission au Conseil, au Parlement européen, au Comité économique et social et au Comité des régions sur l'état de la santé des femmes dans la Communauté européenne;

e) une résolution sur le rapport d'avancement de la Commission sur le suivi apporté à la communication : «Intégrer l'égalité des chances entre les femmes et les hommes dans l'ensemble des politiques et actions communautaires»;

f) une résolution sur la violence à l'encontre des femmes et le programme Daphne;

g) une résolution sur les priorités de l'Union européenne à l'occasion de la cinquante-cinquième session de la Commission des droits de l'homme des Nations unies;

h) une résolution sur la communication de la Commission au Conseil, au Parlement européen, au Comité économique et social et au Comité des régions «L'économie de l'Union à l'arrivée de L'euro: promouvoir la croissance, l'emploi et la stabilité» (rapport économique annuel 1999);

i) une décision sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission relative à la conclusion de l'accord de partenariat et de coopération entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République d'Ouzbékistan, d'autre part;

adoptées au cours de la période de session du 8 au 12 mars 1999.

Bij brief van 23 maart 1999 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over het tweede verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van de witwasrichtlijn;

b) een resolutie over de resultaten van de werkzaamheden van de Paritaire Vergadering ACS-EU in 1998;

c) een resolutie over de follow-up van de Conferentie van Helsinki over een pan-Europees vervoersbeleid;

d) een resolutie over het verslag van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's over de gezondheidstoestand van vrouwen in de Europese Gemeenschap;

e) een resolutie over het voortgangsrapport van de Commissie inzake de follow-up van de mededeling «Integratie van de gelijke kansen voor vrouwen en mannen in alle communautaire beleidsvormen en acties»;

f) een resolutie over geweld tegen vrouwen en het programma Daphne;

g) een resolutie over de prioriteiten van de EU voor de 55e zitting van de VN-Commissie voor de mensenrechten;

h) een resolutie over de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's getiteld «De Europese economie bij de komst van de euro: bevordering van groei, werkgelegenheid en stabiliteit» (Economisch jaarverslag 1999);

i) een besluit betreffende het voorstel voor een besluit van de Raad en van de Commissie betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Oezbekistan, anderzijds;

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 8 tot 12 maart 1999.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Conseil central de l'économie

Centrale Raad voor het bedrijfsleven

M. le président. — Par lettre du 22 mars 1999, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Sénat, l'avis du conseil du 9 décembre 1998 concernant le financement de l'Union européenne.

Bij brief van 22 maart 1999 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven aan de Senaat overgemaakt, het advies van de Raad van 9 december 1998 over de financiering van de Europese Unie.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

NON-ÉVOCATIONS — NON-EVOCATIES

M. le président. — Par message du 23 mars 1999, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent :

1° Projet de loi complétant, en ce qui concerne la lutte contre la fraude fiscale, l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935 sur le contrôle des banques et le régime des émissions de titres et valeurs et la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances.

2° Projet de loi modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques.

3° Projet de loi modifiant le Code d'instruction criminelle, le Code rural, la loi provinciale, la nouvelle loi communale, la loi sur la fonction de police, la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage, la loi sur la pêche fluviale, la loi sur la chasse et la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux.

Bij boodschappen van 23 maart 1999 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd met het oog op de koninklijke bekrachtiging, de volgende niet-geëvoceerde wetsontwerpen :

1° Wetsontwerp tot aanvulling, wat de bestrijding van de fiscale fraude betreft, van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten en van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

3° Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van strafvordering, het Veldwetboek, de provinciewet, de nieuwe gemeentewet, de wet op het politieambt, de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten, de wet op de riviervisserij, de jachtwet en de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMPOSITION DE COMMISSIONS

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

M. le président. — Le Sénat est saisi d'une demande tendant à remplacer M. Goovaerts par Mme Nelis-Van Liedekerke comme membre effectif au sein de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques.

Bij de Senaat is een voorstel ingediend om in de Controlemissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen de heer Goovaerts als effectief lid te vervangen door mevrouw Nelis-Van Liedekerke.

Pas d'opposition ?

Geen bezwaar ?

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

PROPOSITION DE DÉCLARATION
DE RÉVISION DE LA CONSTITUTION

Dépôt

VOORSTEL VAN VERKLARING
TOT HERZIENING VAN DE GRONDWET

Indiening

M. le président. — La proposition ci-après a été déposée :

Proposition de déclaration de révision de la Constitution (de M. Verreycken).

Het volgende voorstel werd ingediend :

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet (van de heer Verreycken).

Cette proposition sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

DEMANDE D'EXPLICATIONS — VRAAG OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le Bureau a été saisi de la demande d'explications de M. Hostekint au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la collaboration universitaire avec les pays en voie de développement».

Cette demande est envoyée à la séance plénière.

Het Bureau heeft de vraag om uitleg ontvangen van de heer Hostekint aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de universitaire samenwerking met ontwikkelingslanden».

Deze vraag wordt naar de plenaire vergadering verzonden.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la prise en considération des propositions.

Aan de orde is de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen is rondgedeeld, met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verzenden.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Au nom du Bureau, je vous propose de tenir après les votes, un débat sur «la situation au Kosovo».

Chaque groupe politique disposera de cinq minutes.

M. Poncelet, vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, représentera le gouvernement.

Namens het Bureau stel ik u voor na de stemmingen een debat te houden over «de toestand in Kosovo».

Iedere fractie zal over vijf minuten beschikken.

De heer Poncelet, vice-eerste minister en minister van Landsverdediging, zal de regering vertegenwoordigen.

Pas d'objection ?

Geen bezwaar ?

Il en est ainsi décidé.

Dan is aldus besloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERREYCKEN
AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE
DRUGRAZZIA'S VAN DE ANTWERPSE POLITIE»QUESTION ORALE DE M. VERREYCKEN AU MINISTRE
DE LA JUSTICE SUR LES «RAZZIA DE DROGUES DE LA
POLICE ANVERSOISE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verreycken.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, deze week konden we in een televisie-uitzending een Antwerpse politieploeg volgen die aan het De Coninckplein een drugrazzia uitvoerde.

De uitbater van een pseudo-vzw simuleerde dat hij onwel werd en het bewustzijn verloor, nadat in zijn zaak een halve kilogram hasj en een onbestemd wit poeder was gevonden. Hoewel de politieofficier blijkbaar vaststelde dat de man simuleerde, werd hij toch naar een ziekenhuis gebracht. Het parket besliste de man niet aan te houden en uiteraard is hij sindsdien verdwenen en nog steeds niet teruggevonden.

Graag vernam ik van de minister waarom deze man niet bewaakt werd tot op het ogenblik dat hij kon worden ondervraagd. Wie is in een dergelijk geval verantwoordelijk voor de bewaking zelf en ook voor het opleggen van de bewaking? Indien dan toch enig geloof werd gehecht aan de gezondheidsklachten van de betrokkene, waarom verplaatste de onderzoeksrechter zich dan niet naar het ziekenhuis om daar een eerste ondervraging te houden? Is er nog een meer demotiverende actie mogelijk dan deze waarbij

de politie een verdachte aanhoudt in wiens huis grote hoeveelheden drugs worden gevonden, waarna het parket alle mogelijke steken laat vallen en de man gewoon de kans geeft om te verdwijnen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, in deze zaak besliste de procureur des Konings van Antwerpen de betrokkene te arresteren. Omdat deze echter — al dan niet geveinsd — onwel werd, werd hij, nog steeds van zijn vrijheid beroofd, voor onderzoek overgebracht naar het Stuivenbergziekenhuis. Daar luidde de diagnose dat de man moest worden opgenomen. De procureur oordeelde dat niet hij, maar de behandelende geneesheer van het ziekenhuis zich moest uitspreken over het al dan niet gesimuleerd karakter van het plotse onwel worden. Na kennisname van de medische toestand van de betrokkene achtte de procureur het wijselijk de arrestatiebeslissing te annuleren en in plaats daarvan, indien mogelijk, een bescheiden bewaking door de politiediensten te organiseren. Op die manier wilde hij een ontsnaptingspoging opvangen en ondertussen de onderzoeksrechter een bevel tot medebrenging vragen. Op die manier zou dit aan de betrokkene bij zijn ontslag uit het ziekenhuis kunnen worden betekend en zou dit meteen kunnen worden omgezet in een aanhoudingsbevel.

Deze werkwijze vloeit voort uit de 24-urenregeling van de wet op de voorlopige hechtenis. Binnen deze termijn moet de onderzoeksrechter een gearresteerde in verdenking stellen en hem een bevel tot aanhouding betekenen. In een geval zoals bovenvermeld, is het bijna niet realiseerbaar dat de onderzoeksrechter zich naar het ziekenhuis begeeft. Het is eveneens praktisch onmogelijk de bewaking te laten voortzetten wanneer een aanhoudingsmandaat wordt betekend aan een persoon die opgenomen blijft in een ziekenhuis. Die bewaking moet dan immers gebeuren door een cipier.

De manier waarop de man in kwestie zich heeft kunnen onttrekken aan de door de procureur des Konings opgelegde discrete bewaking en de vlucht heeft kunnen nemen, moet nog worden onderzocht. Dit onderzoek zal ook nagaan op welke wijze de politie zich van deze opdracht heeft gekwetend. Ik zal het verloop van dit onderzoek op de voet volgen.

De volgende ochtend heeft de procureur zich opnieuw van de medische toestand van de betrokkene vergewist. Via de politiediensten liet het Stuivenbergziekenhuis weten dat de betrokkene nog was opgenomen en dat de behandelende dokter na onderzoek zou beslissen of hij nog langer in het ziekenhuis diende te blijven. Toen de politiepatrouille ter plaatse kwam, bleek de man in kwestie het ziekenhuis reeds een half uur te hebben verlaten.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een repliek.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Ik apprecieer het uiteraard dat een ernstig onderzoek zal worden uitgevoerd. Ik wil mij wel even kort verantwoorden. Dit is geen individueel geval. Ik had zelf de indruk, tijdens het opstellen van deze vraag, dat ik een vraag zou stellen over een volkomen individueel geval. Het is echter een symptomatisch geval. Het leek mij daarom belangrijk genoeg om het als voorbeeld te stellen van wat heden gebeurt in bepaalde kringen.

Ik heb uiteraard contact opgenomen met de nachtdiensten van het Stuivenbergziekenhuis. Ik heb in Antwerpen enkele relaties die mij terzake kunnen informeren. Deze mensen verzekeren mij dat de normale procedure inhoudt dat een cipier de betrokkene bewaakt en dat die nacht de nodige pogingen zijn ondernomen om aan een cipier te geraken. Op de betrokken dienst heeft men evenwel gezegd dat dit ten vroegste de volgende ochtend kon, aangezien ze blijkbaar niet voldoende cipiers hadden.

In een dergelijke situatie kan ik enkel mijn slotvraag herhalen. Is een meer demotiverende houding van de organisatie die het recht zou moeten waarborgen, namelijk het parket, nog mogelijk? Wanneer men de politie wel razzias laat uitvoeren, maar de betrokkene gewoon de kans geeft om het ziekenhuis te verlaten, omdat er geen bewaking is, dan laten we toch wel belangrijke

steken vallen. Ik kijk dan ook met zeer veel belangstelling uit naar het resultaat van het zeer gewaardeerde — en dat meen ik — grondig onderzoek.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «HET UITLEVERINGSVERZOEK VAN BELGIË AAN TANZANIA VAN MAJOR BERNARD NTUYAHAGA»

QUESTION ORALE DE M. HOSTEKINT AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA DEMANDE D'EXTRADITION DU MAJOR BERNARD NTUYAHAGA ADRESSÉE PAR LA BELGIQUE À LA TANZANIE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Hostekint.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, vorige week heeft het Internationaal Straftribunaal van Arusha beslist om de Rwandese majoor Bernard Ntuyahaga niet te berechten omdat het VN-tribunaal zich beperkt tot feiten van volkerenmoord. Hij is door het tribunaal vrijgelaten en onmiddellijk weer aangehouden door de Tanzaniaanse autoriteiten.

Majoor Bernard Ntuyahaga is de militair die de tien Belgische para's op 7 april 1994 naar het militaire kamp van Kigali heeft vervoerd, waarna ze op een afschuwelijke manier zijn omgebracht. Zijn rol in de moord op de tien Belgische para's is trouwens ook onderzocht door de Rwanda onderzoekscommissie.

Voor de gerechtigheid en voor de nabestaanden van de tien vermoorde Belgische Blauwhelmen is het dan ook van belang dat zijn rol in de moord door het gerecht wordt onderzocht en eventueel wordt bestraft. Het is dan ook verheugend dat België de uitlevering van de majoor aan Tanzania heeft gevraagd. Bovendien heeft de regering verklaard dat tijdens de rechtsprocedure in België ook de moord op de toenmalige eerste minister, mevrouw Agathe Uwilingyimana, die onder bescherming stond van de Belgische para's, zal worden onderzocht.

Tegenover het uitleveringsverzoek van ons land staat de Rwandese mening dat de majoor in eigen land moet terechtstaan, omdat het Rwandees gerechtelijk onderzoek de bewijzen tegen Ntuyahaga heeft verzameld en omdat hij tevens wordt beschuldigd van betrokkenheid bij de moord op de voormalige eerste minister.

Graag had ik de minister van Justitie in dit verband volgende vragen gesteld. Wat is de stand van zaken in de uitleveringsprocedure? Is er al enig zicht op het tijdstip waarop de uitlevering daadwerkelijk kan worden uitgevoerd?

Het is heel waarschijnlijk dat ook Rwanda om de uitlevering van de majoor zal verzoeken. Verwacht de minister in dit verband geen moeilijkheden? Zijn er, met het oog op de berechting van de majoor, eventueel contacten geweest met de Rwandese regering?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, op 18 maart 1999 heeft het Internationaal Straftribunaal voor Rwanda beslist Bernard Ntuyahaga in vrijheid te stellen. De rechters hebben de griffier de opdracht gegeven de nodige maatregelen te nemen om deze beslissing uit te voeren «in samenwerking met de Tanzaniaanse autoriteiten». Voorafgaandelijk had de procureur het voorstel ingediend om het dossier Ntuyahaga aan het tribunaal te onttrekken ten voordele van het Belgisch gerecht. Hij was van oordeel dat niet de nodige garanties kunnen worden gegeven voor een gepaste vervolging op basis van het specifieke mandaat van het tribunaal. België heeft dit voorstel gesteund op uitdrukkelijke voorwaarde dat de verdachte werkelijk in België kan worden vervolgd en dus naar ons land zal worden overgebracht of aan ons land zal worden uitgeleverd.

De betrokkene weigerde tot op vandaag zijn cel te verlaten uit vrees voor zijn veiligheid en uit vrees dat hij onmiddellijk opnieuw zou worden gearresteerd met het oog op uitlevering. Zijn advocaat heeft op 21 maart de opschorting van de uitvoering van de beslissing gevraagd en beroep aangetekend tegen de beslissing zelf. Hij eist de vrijspraak in plaats van een vrijlating zonder meer op basis van de intrekking van de akte van inbeschuldigingstelling door het tribunaal.

Zodra de betrokkene de gevangenis verlaat, moet hij door de Tanzaniaanse autoriteiten worden gearresteerd op basis van het internationaal aanhoudingsbevel dat onderzoeksrechter Vandermeersch in 1995 tegen hem heeft uitgevaardigd en op basis van het uitleveringsverzoek dat België medio 1998 aan Tanzania heeft gericht.

In het kader van de lopende uitleveringsprocedure hebben de Tanzaniaanse autoriteiten meegedeeld dat het dossier, dat destijds is overgezonden ter ondersteuning van het Belgische uitleveringsverzoek, nog moet worden aangevuld met documenten die noodzakelijk worden geacht in toepassing van het in Tanzania geldende Angelsaksische rechtssysteem. Deze documenten zullen eerstdaags aan de Tanzaniaanse autoriteiten worden bezorgd. Over het tijdschema van het verdere procedureverloop heb ik geen concrete aanwijzingen.

Volgens de informatie waarover ik beschik, heeft ook Rwanda ondertussen om de uitlevering van Ntuyahaga verzocht. In verband met het dossier-Ntuyahaga werd geen contact opgenomen met de Rwandese regering. Aangezien België als eerste land om de uitlevering van Ntuyahaga heeft gevraagd, maakt ons land overeenkomstig het bilaterale uitleveringsverdrag als eerste aanspraak op de uitlevering.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint voor een repliek.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, de persberichten hadden het over een uitlevering binnen 20 dagen. Aangezien Tanzania nog een aantal bijkomende documenten vraagt, neem ik aan dat deze termijn moet worden verlengd.

Er waren ook een aantal vertegenwoordigers van de regering in Arusha. Zijn die er nog altijd?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Een van de medewerkers van het kabinet was samen met professor David aanwezig op het internationaal tribunaal in Arusha, naar aanleiding van de behandeling van dit dossier. Als *amicus curiae* hebben ze kunnen pleiten voor dat tribunaal en hebben daar uitdrukkelijk de stelling verdedigd dat ons land akkoord gaat met de procureur om de acte van inbeschuldigingstelling in te trekken, op voorwaarde dat er garanties zijn dat Ntuyahaga wordt uitgeleverd aan ons land. Deze missie is volbracht. Na de zitting van het tribunaal, zijn ze doorgereisd naar Dar-Es-Salam, waar ze met de Tanzaniaanse autoriteiten nog overleg hebben gepleegd in verband met de uitlevering.

Ondertussen zijn ze teruggekeerd naar België. Zowel het kabinet van Buitenlandse Zaken als dat van Justitie hebben nog contact met de Tanzaniaanse autoriteiten om het dossier van de uitlevering op te volgen. De uitlevering is in eerste instantie een aangelegenheid van onderzoeksrechter Vandermeersch en van de gerechtelijke autoriteiten. We volgen dit dus wel op de voet.

Wat de termijn betreft, zijn we voor een groot deel afhankelijk van de Tanzaniaanse autoriteiten, die de beslissing moeten nemen.

De heer Hostekint (SP). — Is er voor de uitlevering zelf geen probleem meer?

De heer Van Parys, minister van Justitie. — De beslissing moet nog worden genomen en die hangt van Tanzania af. We hebben alles gedaan wat mogelijk was om dit dossier in goede banen te leiden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE MODESECTOR EN DE SOLDEN»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LE SECTEUR DE LA MODE ET LES SOLDES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones.

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de modeselector, die bestaat uit ongeveer 18 000 handelszaken en een duizendtal groothandelaars, krijgt het steeds moeilijker om het alsmar verkleinend marktaandeel te verdedigen tegen de oprukkende multinationale winkelketens.

De handelaars van de modeselector hebben zich verenigd in de VZW F21, Fashion 21e eeuw. Onder het motto «SOS solden» trekken ze aan de alarmbel in verband met de wetgeving rond de solden en de daarbijkomende sperperiode. Volgens hen is het nefaste gevolg van de wet op de solden dat er het hele jaar door, en dan vooral door de grote ketens, prijsverminderingen worden gegeven. Op het moment dat de kleine winkelier nog volop zijn nieuwe collectie aan de klant voorstelt, duiken in de grote ketens reeds de eerste prijsverminderingen op. Dit is misschien prettig voor de consument, maar in deze soldencarrousel kan de kleine handelaar zich onmogelijk nog langer handhaven. De modeselector dringt dan ook aan op een verschuiving van de huidige soldenperiode met één maand. De solden zouden dan pas op 1 februari en op 1 augustus beginnen.

Kan de vice-eerste minister begrip opbrengen voor de grote bezorgdheid van de modeselector om te overleven in de ongelijke concurrentiestrijd met de multinationale ketens? Kan hij akkoord gaan met de stelling dat de absurd vroege soldenperiodes met één maand moeten worden opgeschoven? Is hij bereid daarvoor de nodige stappen te doen en de modeselector, bijvoorbeeld de VZW Fashion 21, in zijn beleidsbeslissingen terzake te betrekken?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Di Rupo.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, het lijkt mij normaal dat elke kleinhandelaar zich verdedigt in de hoop een zo goed mogelijk zakencijfer te bereiken. Dit is niet alleen het geval in de modeselector, maar ook in alle andere sectoren van de handel.

In de wet van 5 november 1993 zijn de officiële data van de koopjes vastgelegd: in de winter van 3 tot 31 januari en in de zomer van 1 tot 31 juli. Voordien begonnen ze drie weken later. Vermits dit aanleiding had gegeven tot verzet, heeft mijn voorganger alle sectoren uitgebreid geraadpleegd. Er werd een consensus bereikt over de huidige data.

We kunnen inderdaad nog wijzigingen aanbrengen en deze data opschuiven. Er zijn trouwens geregeld aanvragen, zowel in de ene als in de andere zin. Dit is een cyclisch gebeuren. We zouden eveneens verschillende data kunnen vaststellen voor de verschillende commerciële sectoren. Dit zou echter contraproductief zijn. De huidige data zijn het gevolg van een compromis en ik ben niet van plan er iets aan te wijzigen.

Telle est la réponse que je souhaitais donner à cette question. Je suis conscient de la portée des éléments qui viennent d'être soulevés et je suis très attentif à la situation des petites entreprises et des petits commerçants ainsi qu'au secteur de la mode.

Enfin, en matière de soldes et de pré-soldes, mon sentiment profond est que ce domaine devrait encore faire l'objet de discussions. Le système en place est extrêmement complexe. Avant les soldes qui ont lieu deux fois par an, des périodes de pré-soldes de six semaines sont imposées, au cours desquelles tout rabais est interdit. Cette mesure a un impact considérable sur les activités des commerçants.

En ce qui concerne les périodes des soldes, celles-ci ont été fixées par mon prédécesseur après une très large concertation. Il est impossible de les modifier tous les deux ans, à moins de dégager un consensus sur d'autres modalités. Je ne désespère pas qu'un futur gouvernement y parvienne.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, van een modebewuste minister kunnen we alleen maar verwachten dat hij aandacht heeft voor deze sector.

De vice-eerste minister heeft gesproken over een consensus in de sector. Ik heb nooit begrepen waarom de wintersolden plaatsvinden in de eerste maand van de winter en de zomersolden in de eerste maand van de zomer. Toch heb ik mij neergelegd bij de consensus die er blijkbaar bestond. Op dit ogenblik bestaat deze consensus echter niet meer. De brochures die thans worden verspreid, bewijzen dat er binnen de sector zeer grote ontevredenheid heerst. De volgende regering moet alleszins rekening houden met de aangehaalde argumenten. Het hoofdartikel van de brochure waarnaar ik verwijs, wordt gevolgd door een twintigtal getuigenissen vanuit deelsectoren. Ik citeer uit het artikel van de hoofdredacteur: «Beu, beu en meer dan beu zijn we het om dan ook nog zowel door het systeem als door de controleurs behandeld te worden als frauderende kapitalisten... Een door ons verkozen regering moet zeker oor hebben voor deze noodkreet en niet enkel rekening houden met de lobbying, de talloze krokodillen die onze positie hypothekeren, onze politici hypnotiseren met mega-BTW-opbrengsten en fabuleuze tewerkstellingscijfers.»

De heer Olivier (CVP). — Dit is ondermaats.

De heer Loones (VU). — In deze bewoordingen richt de sector zich tot een zeer brede kring van handelaars. De ene sector wordt opgehitst tegen de andere. In dit geval gaat het om de kleinhandel tegen de groothandel. De overheid is verplicht hiermee rekening te houden teneinde dergelijke artikels in de toekomst te vermijden.

M. le président. — La parole est à M. Di Rupo, vice-premier ministre.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je voudrais apporter une information supplémentaire à M. Loones. J'ai donné pour instruction à l'administration de ne plus effectuer de contrôles à l'exception de ceux opérés dans les secteurs repris dans la législation de base — que j'ai fait respecter à la lettre — à savoir les secteurs saisonniers, et donc ceux des chaussures et de la mode. J'ai pris cette disposition à la suite de décisions de justice. Auparavant, presque tous les secteurs de ce pays étaient contrôlés, ce qui, à mon sens, constituait une entrave à la liberté de commercer et allait à l'encontre de l'intérêt des consommateurs. Mais pour l'heure, je ne puis vous dire que cela. Cette législation devra être revue de fond en comble. Cela suppose un travail colossal, notamment de la part des départements des Classes moyennes et des Affaires économiques. Je ne désespère pas que des courageux et courageuses s'attelleront à cette tâche.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME DELCOURT-PÊTRE AU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LE MANQUE DE PERSONNEL À L'OFFICE NATIONAL D'ALLOCATIONS FAMILIALES POUR TRAVAILLEURS SALARIÉS»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW DELCOURT-PÊTRE AAN DE MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN OVER «HET PERSONEELSTEKORT BIJ DE RIJSDIENST VOOR KINDERBIJSLAG VOOR WERKNEMERS»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Delcourt.

La ministre des Affaires sociales répondra au nom de son collègue.

La parole est à Mme Delcourt.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, dans un mémorandum adressé aux autorités politiques le 1^{er} décembre 1998, le comité de gestion, la direction et le personnel à l'ONAFTS attiraient l'attention du ministre Flahaut sur le manque de personnel à l'ONAFTS. Avec un effectif quasiment inchangé, en légère diminution même, durant ces dernières années — 760 unités en 1984, 755 unités au 1^{er} mars 1999 —, l'office a dû faire face à une augmentation de 121 % du nombre de familles desservies et cette augmentation est encore plus marquée pour les familles socialement défavorisées.

Depuis quelque temps déjà, l'office ne parvient à accomplir sa mission prioritaire de service direct aux familles qu'en n'assurant pas suffisamment d'autres tâches, telle la création d'une cellule d'audit interne pour la prévention de la fraude ou la récupération de créances. En outre, dans le service des prestations familiales garanties, les délais d'instruction et de traitement du courrier s'allongent: 1 101 demandes étaient à l'examen fin février 1998, 1 431 fin février 1999, et le courrier ne peut plus être traité dans le délai imparté.

Or, ce sont les personnes déjà socialement et économiquement défavorisées, à savoir les bénéficiaires du minimum de moyens d'existence, les chômeurs de longue durée, les invalides et les handicapés, qui risquent d'être les premières victimes de cette situation.

En raison du blocage des recrutements du personnel de niveaux 3 et 4, l'effectif du personnel de l'ONAFTS a encore été réduit ces dernières années. Cet organisme se trouve maintenant confronté à un déficit de 45 unités par rapport au cadre théorique, ce qui l'a amené à introduire une nouvelle proposition de cadre. Le bien-fondé de cette demande a été reconnu par l'avis favorable, à deux unités près, du délégué du ministre des Finances. J'aimerais savoir quelles mesures le ministre compte prendre pour remédier d'urgence à cette situation.

M. le président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le président, bien que je réponde à la place de mon collègue, M. Flahaut, je tiens à dire à Mme Delcourt que cette matière me tient particulièrement à cœur. Je veille également à ce que ce dossier suive les filières adéquates.

C'est exact, l'ONAFTS a adressé un mémorandum, le 1^{er} décembre 1998, au ministre de la Fonction publique en ce qui concerne le manque d'effectifs. Le ministre a organisé dès le 15 décembre 1998, une réunion à son cabinet avec des représentants de l'ONAFTS et le service d'administration générale afin de dégager une réponse à cette situation et de permettre à l'ONAFTS de fonctionner de manière optimale. En effet, il est essentiel que cette administration sociale des plus performantes n'accuse pas de retard, particulièrement dans ces dossiers qui concernent souvent les plus démunis.

Cette réunion a permis de mieux comprendre le dossier et, d'un point de vue «Fonction publique», a abouti à ce que l'ONAFTS introduise parallèlement deux dossiers.

Le premier, le dossier «troisième phase» consiste à appliquer dans les différents organismes les décisions prises bilatéralement par la Fonction publique et le Budget. Chaque département — l'INAMI ou les autres — utilise les mêmes procédures. La caractéristique principale est de permettre, en complément du cadre actuel, la nomination des agents à statut unique, c'est-à-dire principalement les niveaux 3 et 4, dont les nominations avaient été bloquées. Cela permet déjà à l'ONAFST d'obtenir cinq emplois supplémentaires. Le dossier a été envoyé au ministre du Budget le 9 mars.

Le deuxième, le dossier d'extension de cadre, doit reprendre le personnel supplémentaire nécessaire afin d'organiser le bon fonctionnement des services, vu l'augmentation du nombre de dossiers et les tâches supplémentaires qui lui ont été confiées. Après un passage dans mes services, ce dossier a été introduit à la Fonction publique le 25 janvier 1999 mais il manquait l'avis de l'inspecteur des Finances, qui est une formalité substantielle de justification des emplois supplémentaires nécessaires. L'avis de l'IF a été transmis le 16 février 1999 à la Fonction publique qui a traité le dossier sans retard et l'a transmis pour contrôle budgétaire au ministre du Budget le 23 mars dernier.

L'avis commun de la Fonction publique et du Budget sera transmis à l'ONAFST dans les prochaines semaines et le dossier pourra être soumis dès que possible au Conseil des ministres.

L'ONAFST a suivi l'avis qui lui a été donné. J'espère, comme vous, que nous pourrions terminer au plus tôt l'extension de cadre, en plus du petit avantage qui a déjà pu être accordé dans les niveaux 3 et 4.

M. le président. — La parole est à Mme Delcourt pour une réplique.

Mme Delcourt-Pêtre (PSC). — Monsieur le président, je connais l'intérêt de Mme la ministre pour l'ONAFST. Je la remercie de sa réponse et je lui demanderai d'insister auprès du ministre de la Fonction publique pour qu'il soit particulièrement vigilant quant à la bonne exécution des décisions qui seront prises.

J'aurais aimé avoir une précision sur le nombre d'agents qui seront finalement octroyés à l'ONAFST. Cinq agents des niveaux 3 et 4 ont déjà été accordés mais, si je ne me trompe, l'augmentation de cadre devait porter sur 45 agents. La différence entre ces chiffres me semble importante.

M. le président. — La parole est à Mme De Galan, ministre.

Mme De Galan, ministre des Affaires sociales. — Nous nous trouvons face à deux démarches. L'une a déjà abouti à l'obtention de ces cinq agents supplémentaires des niveaux 3 et 4. L'autre est une extension de cadres qui doit se traiter suivant les procédures normales d'extension de cadres: décision bilatérale entre la Fonction publique et le Budget, avis de l'Inspection des Finances, arbitrage avec avis du Budget et retour à l'institution si, par exemple, l'arbitrage aboutit à un choix différent en fonction des appréciations des uns et des autres. Le dossier retourne alors au comité de gestion, l'objectif étant évidemment de ne pas «écrémer» la demande supplémentaire.

La même procédure a été suivie récemment pour l'INAMI. C'est ainsi que nous avons augmenté le cadre du fameux CTSP par lequel passent tous les médicaments. C'est une autre histoire que je n'évoquerai pas en l'absence de votre collègue, Jacques Devolder!

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER OLIVIER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE BENAMING 'VLAAMSE RAAD' IN DE ONDERRICHTINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN 13 JUNI AANSTAANDE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CALUWÉ AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «HET GEBRUIK VAN DE TERM 'RAAD' IN PLAATS VAN 'PARLEMENT' IN DE ONDERRICHTINGEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN 13 JUNI AANSTAANDE»

QUESTION ORALE DE M. OLIVIER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA DÉNOMINATION 'VLAAMSE RAAD' DANS LES INSTRUCTIONS POUR LES ÉLECTIONS DU 13 JUIN PROCHAIN»

QUESTION ORALE DE M. CALUWÉ AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'EMPLOI DU TERME 'RAAD' PLUTÔT QUE 'PARLEMENT' DANS LES INSTRUCTIONS POUR LES ÉLECTIONS DU 13 JUIN PROCHAIN»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Olivier.

Ik stel voor de mondelinge vraag van de heer Caluwé eraan toe te voegen.

Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, sinds 20 maart 1999 verschenen in het *Belgisch Staatsblad* dagelijks een aantal onderrichtingen betreffende de kiesverrichtingen van — onder meer — de regionale «raden» waarbij expliciet de benaming «Vlaamse Raad» wordt gebruikt.

Tijdens de bespreking van een voorstel van de gemeenschaps-senatoren tot herziening van artikel 120 van de Grondwet in de Senaat op 14 januari jongstleden werd gerefereerd aan een antwoord op een parlementaire vraag van collega Caluwé. Dit was overigens het enige artikel terzake dat voor herziening vatbaar was verklaard. De vice-eerste minister heeft op die vraag geantwoord dat: «Gelet op het bijzondere decreet van 2 april 1996 en de resoluties van 5 mei 1996 en 17 december 1996 de benamingen 'Vlaams Parlement', 'Parlement wallon' en 'Parlement de la Communauté française' zullen worden gebruikt. Ik zal dan ook aan de administratie instructies geven om deze benamingen te gebruiken in de richtlijnen voor de verkiezingen en op de stembiljetten.» Over deze kwestie werden ook al vragen gesteld in de Kamer van volksvertegenwoordigers op 28 oktober 1998 en in het Vlaams Parlement op 19 januari 1999 en 23 maart 1999.

Anderzijds besliste het Vlaams Parlement, bij middel van het bijzonder decreet van 2 april 1996 om de Vlaamse parlementaire instelling aan te duiden als «Vlaams Parlement». Ook de andere regionale parlementen hebben precies hetzelfde beslist. Deze term wordt sindsdien in alle stukken, externe relaties en briefwisseling van het Vlaams Parlement gebruikt. Deze term is bijgevolg reeds volledig ingeburgerd, niet alleen in de parlementaire instellingen zelf, maar ook bij de burgers. Door nu in de kiesverrichtingen de term 'Vlaamse Raad' te gebruiken, wordt er onnodige verwarring geschapen.

Van de vice-eerste minister had ik graag vernomen waarom hij zijn toezegging, waaruit ik zojuist heb geciteerd, niet is nagekomen. Waarom werd er geen rekening gehouden met het bijzonder decreet, de aangenomen resoluties en het feit dat de term «Vlaams Parlement» reeds als volledig ingeburgerd kan worden beschouwd? Welke maatregelen zal de vice-eerste minister nemen om toch de term «Parlement» in plaats van «Raad» te gebruiken? Kan het gebruik van de term «Parlement» in plaats van «Raad», gezien het bepaalde in de Grondwet, aanleiding geven tot het ongeldig verklaren van de kiesverrichtingen?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, mijn vraag heeft uiteraard betrekking op dezelfde problematiek als die van de heer Olivier. Ze betreft eigenlijk bijna een persoonlijk feit, want ik

richtte reeds op 4 september 1998 een schriftelijke vraag terzake aan de vice-eerste minister. De vice-eerste minister heeft daar, kort na zijn aantreden in oktober op geantwoord — ik citeer uit het bulletin van *Vragen en Antwoorden*: «Ik heb het genoegen het geachte lid mede te delen dat, gelet op het bijzonder decreet van 2 april 1996 en de resoluties van 5 mei 1995 en 17 december 1996 de benamingen 'Vlaams Parlement', 'Parlement wallon', 'Parlement de la Communauté française' zullen worden gebruikt. Ik zal dan ook aan de administratie instructies geven om deze benamingen te gebruiken bij de richtlijnen voor de verkiezingen en op de stembiljetten.»

Vandaag moet ik vaststellen dat de oude benamingen in het *Belgisch Staatsblad* verschijnen. Hoe verklaart de vice-eerste minister dat er geen gevolg werd gegeven aan de instructies die hij, volgens zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag zou hebben gegeven?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, het verhaal is tegelijkertijd eenvoudig en ingewikkeld. Het eenvoudige aspect is dat ik mijn administratie wel degelijk deze instructies heb gegeven. Daarop heeft de administratie juridisch advies gevraagd. Er werd mij geantwoord dat er mogelijkwijs een juridisch probleem bestaat. Enerzijds is er het feit dat het Vlaams Parlement met tweederde meerderheid van stemmen een bijzonder decreet heeft goedgekeurd. Anderzijds hebben het Waalse Parlement en het Parlement van de Franstalige Gemeenschap een resolutie aangenomen, die in geen van beide gevallen werd gepubliceerd. Juridisch-technisch vormt dit een probleem. De vraag blijft bestaan of er juridisch-technische problemen kunnen zijn ten aanzien van de voorzitters van het hoofdbureau, hetzij bij het neerleggen van kandidaturen, hetzij bij het overhandigen van de formulieren. De geraadpleegde juristen oordelen dat het aanbeveling verdient om ofwel artikel 120 van de Grondwet te wijzigen, ofwel de bijzondere wet van 1980, zoals gewijzigd in 1993.

Wat artikel 120 van de Grondwet betreft, en dat is wel een nieuw feit, meen ik me te herinneren dat de Senaat heeft geweigerd dit te wijzigen. Indien de Senaat deze wijziging had aanvaard, was het woord «Raad» door «Parlement» vervangen en kon men met toepassing van artikel 198 van de Grondwet overal alles aanpassen.

Ik heb op dat moment een wetsontwerp voorbereid. De tekst bestaat, maar ik heb vastgesteld dat er tussen de fracties van de Kamer, meerderheid en minderheid door elkaar, geen consensus meer bestond omtrent Brussel. De Brusselse Hoofdstedelijke Raad wilde immers ook «Brussels Parlement» worden genoemd. Sommige kamerleden, u welbekend, wilden dit niet en werden daarin gesteund door anderen, die mij dan welbekend zijn. Er bestond dus geen bijzondere meerderheid meer om de wet te wijzigen, alhoewel dit door mijn diensten was voorbereid. Dat is een beetje het droevige verhaal waarmee ik werd geconfronteerd. De toezegging kon dus tot op heden niet worden nagekomen, omdat mag worden gevreesd dat sommige voorzitters van hoofdbureaus moeilijkheden zouden kunnen veroorzaken. Een weigering van een assemblee heeft immers nog een betekenis. Ik denk niet dat we de verkiezingen nog moeilijker moeten maken door allerlei kort gedingen uit te lokken.

Er wordt mij gevraagd waarom ik met het bijzonder decreet van het Vlaams Parlement geen rekening heb gehouden. Ik ben wel bereid dat te doen en de term Vlaams Parlement is ongetwijfeld ingeburgerd. Soms is het recht of de nodige meerderheid om de toestand te legaliseren echter niet voorhanden.

Op dit ogenblik neem ik geen maatregelen meer. Ik verneem dat de voorzitter van het Vlaams Parlement een initiatief heeft genomen. Hij zal dinsdag zijn zes andere collega's ontmoeten in een poging een oplossing te bedenken. Indien die oplossing wordt gevonden, zal ik er mijn medewerking aan verlenen en nodig ik

eventueel ook het Parlement uit samen te werken. Het zou een logische en goede zaak zijn dit probleem op een rechtsgeldige wijze op te lossen.

Kan het gebruik van het woord «Parlement» in de plaats van het woord «Raad» aanleiding geven tot het ongeldig verklaren van kiesverrichtingen? Ik vermoed van niet, maar de praktijk van het recht heeft mij geleerd dat niets juridisch zo gek is dat er geen voorzitter kan worden gevonden om het uit te spreken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier voor een repliek.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de vice-eerste minister heeft veel bijkomende vragen doen rijzen.

Ten eerste, wat betreft het afwijzen van het voorstel van de Vlaamse Gemeenschapssenatoren om artikel 120 van de Grondwet te wijzigen, verwijs ik naar zijn verklaring dat dit niet noodzakelijk was, gelet op het bestaan van een bijzonder decreet.

Bovendien is er het voorstel van kamerlid Van de Castele, waaraan nog altijd geen definitieve bestemming werd gegeven. Er bestaat met andere woorden nog een parlementair initiatief. Ik weet niet hoe ver de discussies tussen de verschillende fracties in de Kamer staan.

Natuurlijk ben ik blij met de persoonlijke verklaring van de vice-eerste minister dat hij achter elk initiatief staat dat een oplossing kan bieden. Misschien kan een oplossing worden gevonden op de vergadering van komende dinsdag tussen de voorzitters van de verschillende assemblees. In elk geval is dit een bijzonder vervelende situatie. We hebben de vice-eerste minister op zijn woord genomen en nu blijkt achteraf dat juristen een andere interpretatie kunnen geven. Toch onthouden we dat het gebruik van de term «Vlaams Parlement» waarschijnlijk geen aanleiding zal geven tot het ongeldig verklaren van de verkiezingen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé voor een repliek.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de vice-eerste minister zegt dat zijn instructies niet zijn opgevolgd, omdat de juristen die men heeft geraadpleegd, anders hebben geadviseerd. Ik zou die adviezen wel eens willen lezen. Ik heb de indruk dat de juristen er hun boeken eens op moeten nalezen. Het Vlaams Parlement heeft een bijzonder decreet goedgekeurd, omdat het van oordeel was dat het binnen zijn constitutionele autonomie de bevoegdheid had te bepalen hoe zijn instelling wordt genoemd. Dat bijzonder decreet is in het *Belgisch Staatsblad* verschenen. Indien de federale overheid van oordeel was dat het Vlaams Parlement hiermee zijn bevoegdheid te buiten ging, dan had ze tegen het bijzonder decreet beroep kunnen aantekenen bij het Arbitragehof. Ze had daarvoor zes maanden de tijd. Die termijn is intussen uiteraard verstreken. Iedereen, ook de federale regering en de federale administratie, moet rechtsgeldige decreten respecteren en kan dus niet anders dan de term «Vlaams Parlement» gebruiken. De vice-eerste minister vreest dat er misschien wel een kort geding wordt ingespannen wanneer hij de term «Vlaams Parlement» in zijn instructies gebruikt. Ik vrees het tegenovergestelde, namelijk dat iemand een kort geding inspannt om de huidige instructie, ongedaan te maken. Ik denk immers dat men zich op het ogenblik in de onwettelijkheid bevindt omdat de termen van het bijzonder decreet niet worden gebruikt.

In de Senaat werd het voorstel tot wijziging van artikel 120 van de Grondwet niet goedgekeurd. De vice-eerste minister mag hier geen sofistieke redeneringen opbouwen. Dit gebeurde immers na de uitdrukkelijke opmerking van de vertegenwoordiger van de vice-eerste minister, die in de commissie verklaarde dat een wijziging helemaal niet nodig was, want dat de term «Vlaams Parlement» op de stembiljetten zou worden gebruikt. Aangezien enkel artikel 120 voor herziening vatbaar is verklaard, zou het niet esthetisch zijn geweest enkel in dat artikel de term «Parlement» te

gebruiken en niet in de andere artikelen. Daarom werd artikel 120 nu niet gewijzigd. Ik was zelf rapporteur van deze commissiebespreking en ik kan u verzekeren dat dit de enige reden was.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, het laatste argument van de heer Caluwé is toch wel eigenaardig. Zodra artikel 120 is gewijzigd, moet men immers alleen maar artikel 198 toepassen en de rest wordt automatisch aangepast. Het grote argument dat volgens de heer Caluwé heeft gespeeld, is dus eigenlijk geen argument.

Bovendien weet ik niet wat een vertegenwoordiger namens mijzelf heeft gezegd, maar hij heeft zeker niet verklaard dat de Grondwet niet moest worden gewijzigd en dat de zaak zo wel zou worden geregeld. Waarschijnlijk heeft hij verklaard dat er een middel was om het zonder een grondwetswijziging te doen. Laten we eerlijk zijn, de reden waarom de wijziging niet werd goedgekeurd was dezelfde als deze waarop we in de Kamer zijn gestoten, namelijk dat het probleem Brussel de grote struikelblok was. Dat is de essentie van de zaak en niemand zag daar een oplossing voor. Aangezien daarvoor een bijzondere meerderheid nodig is, is dit een bijzonder vervelende zaak.

Behoort de keuze van de naam tot de constitutieve autonomie van de instelling? Daarvoor zijn zowel argumenten pro als contra te vinden. Het Bureau van het Vlaams Parlement heeft dat denkspoor indertijd gevolgd, maar wist niet of het 100 % rechtsgeldig was.

Er blijft een politiek probleem bestaan. Als men zou aanvaarden om de term «Vlaams Parlement» te gebruiken, moeten ook de termen «Parlement wallon» en «Parlement de la Communauté française» worden gehanteerd omdat daarover ook decreten, weliswaar geen bijzondere, zijn goedgekeurd. Ik vraag mij trouwens af of dit wel bij bijzonder decreet moest gebeuren aangezien de raden over een constitutieve autonomie beschikken. Wat wel belangrijk is, is dat deze decreten nooit werden gepubliceerd.

De heer Olivier (CVP). — In Wallonië?

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Noch van het Waals Parlement, noch van het Parlement van de Franstalige Gemeenschapsraad.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE INTERPOLITIEZONE ANTWERPEN-ZWIJNDRECHT»

QUESTION ORALE DE M. BOUTMANS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA ZONE INTERPOLICES ANTWERPEN-ZWIJNDRECHT»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Boutmans.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Antwerpen vormt met Zwijndrecht sinds 1996 één interpolitiezone. De gemeenteraad van Zwijndrecht heeft op 22 maart een negatief advies gegeven over een politieke samen met de stad Antwerpen. Ook vanuit het belang van de stad zelf lijkt dit niet wenselijk. Antwerpen is groot genoeg om op zichzelf een politieke zone te vormen en bovendien is de specifiek stedelijke problematiek verschillend van die van Zwijndrecht. Er kan ook niet worden ontkend dat de democratische sturing en controle in een ééngemeentezone gemakkelijker kan functioneren dan in een meergemeentezone. Die sturing zal immers indirect gebeuren via de politieraad. In het geval van

Zwijndrecht zal er welgeteld één Zwijndrechts lid in de raad zitten. Bovendien zal de Antwerpse ombudsman, die de voorbije jaren veel adviezen over de werking van de politie heeft gegeven, wellicht zijn bevoegdheid verliezen als de stad in een meergemeentezone opgaat. Aangezien er op korte termijn over de zone-indeling zal worden beslist, zou ik graag vernemen wat het beleidsinzicht van de minister is.

Komt er een politieke zone Antwerpen naast een politieke zone Zwijndrecht?

Hoe ziet de minister de rol van de ombudsdienst in de toekomst?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, bij het tot stand komen van de politieke zones wordt volgens de Octopuswet een voorstel gedaan aan de burgemeesters. Ze moeten, nadat ze van gedachten hebben gewisseld met de gemeenteraad, tegen een bepaalde datum een advies uitbrengen. De voorstellen die we hebben overhandigd, waren afkomstig van de gouverneurs, die op hun beurt door technische werkgroepen worden geadviseerd. Ik kan slechts een mening vormen nadat ik de adviezen heb ontvangen. Als ik nu al meedeel wat ik zal beslissen, dan moeten de burgemeesters mij niet meer antwoorden; in dat geval is een advies immers overbodig.

Er zijn gelijkaardige problemen voor de regio Gent-Zelzate, de provincie Luxemburg en omstreken en Brussel. Brussel heeft evenwel met de burgemeesters van de negentien gemeenten een akkoord bereikt, meer bepaald een voorstel voor zes politieke zones.

Nogmaals, eerst zal ik de adviezen lezen en nadien, wellicht in de maand april, beslissen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor aan repliek.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik kan enig begrip opbrengen voor dit deel van het antwoord van de vice-eerste minister, maar toch blijft voor mij de vraag welke gevolgen zijn beslissing zal ressorteren.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag over de rol en de plaats van de gemeentelijke ombudsman in Antwerpen en in alle gemeenten met een gelijkaardige situatie. Blijft deze toezicht uitoefenen op de politiediensten, wanneer de interpolitiezone meerdere gemeenten bestrijkt? Is de vice-eerste minister bereid om met dit aspect rekening te houden bij de voorbereiding van zijn beslissing?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, het verbaast mij dat de heer Boutmans als eminent jurist hier zomaar zegt dat de ombudsman toezicht uitoefent op de politiediensten. Horesco referens. Dit is nooit de bevoegdheid van de ombudsman geweest en zal het ook nooit worden. De enige vraag is of hij rechtsgeldig klachten over de politie kan behandelen. Inzake klachten over gemeentelijke diensten is in zijn statuut precies vastgelegd wat zijn rechten zijn tegenover de gemeentelijke diensten en welke plichten die tegenover hem hebben.

Een IPZ-zone is altijd een afzonderlijk rechtspersoon, zelfs al bestrijkt ze maar één gemeente. Wanneer ze meerdere gemeenten omvat, zal de ombudsman waarschijnlijk hoogstens goede afspraken kunnen afdwingen over de manier waarop hij antwoord op zijn vragen zal krijgen. Bij een één-gemeentezone ligt die kwestie natuurlijk wat eenvoudiger. Hij zal echter nooit enig toezicht kunnen uitoefenen en ik wens dat ook niet.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER VANDENBROEKE AAN DE MINISTER VAN WETENSCHAPSBELEID OVER «DE BENEDENMAATSE FINANCIERING VAN HET ALGEMEEN RIJKSARCHIEF EN DE EVENTUELE TOEWIJZING VAN HET ARCHIEFBEHEER AAN DE GEMEENSCHAPPEN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. VANDENBROEKE AU MINISTRE DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE SUR «LE FINANCEMENT INSUFFISANT DES ARCHIVES DU ROYAUME ET L'ATTRIBUTION ÉVENTUELLE DE LA GESTION DES ARCHIVES AUX COMMUNAUTÉS»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbroeke.

Het woord is aan de heer Vandenbroeke.

De heer Vandenbroeke (VU). — Mijnheer de voorzitter, het is misschien een te zwaar woord, maar er heerst crisis in de archiefwereld, een van de domeinen die behoren tot de bevoegdheid van minister Ylief. Ik heb hem hierover enkele weken geleden reeds een mondelinge vraag gesteld en daarbij aangekondigd dat ik dat onderwerp opnieuw zou aansnijden om er iets rustiger en vooral grondiger te kunnen op ingaan.

De crisis in de archiefwereld is echt veelomvattend, ze raakt zowel de inhoud als de vorm.

Naar ik verneem, is de minister samen met zijn medewerkers bezig een herziening van het beleid uit te tekenen. Om te beoordelen of dit inhoudelijk werk nog wel van enig nut is, wil ik het eerst kort even hebben over de formele aspecten.

De waarheid is de waarheid. De crisis in de archiefwereld is begonnen onder het beleid van de heer Dehousse. Een personeelsformatie van een goede driehonderd eenheden werd toen gehalveerd. Bij het aantreden van de heer Ylief in dit departement telde de personeelsformatie zelfs nog maar 98 eenheden en het strekt hem tot eer dat hij dit aantal intussen tot 140 heeft opgetrokken. Onder zijn beleid werden vijf nieuwe archieven uitgebouwd, een in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een in Vlaanderen en drie in Wallonië, namelijk in Mons, Louvain-la-Neuve, en Eupen.

De archiefwereld dringt aan op minstens 200 personeelsleden. Dit verzoek wordt trouwens gesteund door de diensten van Financiën. Om na te gaan of deze vraag gerechtvaardigd is, kunnen we kijken naar soortgelijke instellingen, bijvoorbeeld de Koninklijke Bibliotheek. Deze bibliotheek, die net iets meer lezers telt als onze archieven bezoekers, werkt met 220 personeelsleden.

De vraag is ook wat een optimaal en efficiënt archiefbeleid inhoudt. We kijken even naar de buurlanden, in het bijzonder naar Nederland, Duitsland en Frankrijk. In de buurlanden werken in elk archiefdepot dertig à veertig personeelsleden van diverse rangen. Indien we dit criterium overnemen, is een personeelsbestand van 200 eenheden een absoluut minimum, vijf à zes keer meer zou nog beter zijn. Afgerond zou dat duizend personeelsleden zijn in onze twintig archiefinstellingen.

Hier ligt een schitterende kans op werkgelegenheid voor academici, maar ook voor ondergeschikt personeel. Als ik minister was, zou ik die kans niet laten liggen. Overigens bestaat er in België, meer dan waar ook ter wereld, belangstelling voor geschiedenis. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië, bieden de universiteiten schitterende opleidingen voor historici. Bovendien zijn tal van onze historici bereid tot het volgen van een aanvullende opleiding in de archiefkunde.

Naast de professoren geschiedenis hebben ook heel wat genealogen, heemkundigen of wat we gemeenzaam amateur-historici noemen, belangstelling voor geschiedenis.

Gelet op die immense belangstelling voor de geschiedenis dringen we aan op een efficiënt archiefbeleid. Daarvoor is een personeelsbezetting van 140 eenheden ondermaats. 200 personeelsleden is een minimum, 1 000 is beter.

Is dit onwil of onkunde? De minister kent deze materie zeer goed. Ik ga er dan ook van uit dat hij kampt met een gebrek aan financiële middelen. Als dat zo is, moet hij zorgen voor een dege-

lijke defederalisering van het archiefbeheer. Behoudens de centrale archieven, die Rijksarchieven blijven, kan hij alle andere archieven die toch de eigenheid van de bevolking uitmaken, toewijzen aan de gemeenschappen. Dit is een schitterende formule waarbij Vlaanderen en Wallonië op een eigen wijze en met eigen middelen een archiefbeleid kunnen uittekenen. Dit zal ook de werkgelegenheid ten goede komen.

Ik stel de minister vijf vragen.

Ten eerste, is de minister zich ervan bewust dat zowel de midde-len als het personeelsbestand, benedenmaats te noemen zijn voor een goed beheer van de Rijksarchieven wanneer men België vergeelijkt met alle buurlanden? Deze vraag moet sowieso positief worden beantwoord.

Ten tweede, als gedurende jaren steeds minder middelen worden besteed aan het archiefbeheer, behoudens enkele kleine correcties, is het dan niet aangewezen om meer geld vrij te maken zodat het personeelsbestand met zowat 30 % kan worden verhoogd? Zo kan de personeelsformatie van 140 eenheden worden uitgebreid tot minstens 200 effectieve personeelsleden.

Ten derde, moet de minister zich niet zozeer bezighouden met inhoudelijke discussies en de voorbereiding van een gecontesteerde en geïmproviseerde vernieuwing van de archiefwet. Hij moet zich afvragen of het archiefbeheer niet aan de gemeenschappen moet worden toegewezen. Hierbij kan uitzondering worden gemaakt voor de centrale instellingen zoals de «*Conseil privé*», de geheime raad, de «*Conseil des Finances*» en andere. Alle andere archieven zoals de kerkarchieven en de provinciale archieven die de eigenheid van de gemeenschappen uitmaken, moeten gemeenschapsarchieven worden.

Ten vierde, is het niet aangewezen dat de Rijksarchieven in de provincies worden omgevormd tot gemeenschapsarchieven? Ze kunnen dan autonoom door de gemeenschappen worden beheerd op basis van een eigen financiering. Zo kan een archiefbeleid worden uitgewerkt dat beter beantwoordt aan de veranderingen in de federale staatsstructuur.

Laatste vraag, wat is de meerwaarde van het federaal houden van het beheer van de Rijksarchieven in de provincies? Waarom dit centralisme? Een beheer door de gemeenschappen zou veel efficiënter zijn. Beide gemeenschappen zijn hiervoor vragende partij.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Ylief.

De heer Ylief, minister van Wetenschapsbeleid. — Mijnheer de voorzitter, het Algemeen Rijksarchief beheert enkel het Algemeen Staatsarchief en de archieven van het staatsarchief in de provincies. De federale deelstaten van het Rijk zijn bevoegd voor de organisatie van hun eigen archieven. De raadpleging van de archieven kan pas na een termijn van honderd jaar. Dat heeft tot gevolg dat een groot deel van het opbouwen van de archieven gebeurt door andere diensten dan het Algemeen Rijksarchief, met name de gemeenten, provincies en de ministeries. Men kan de situatie enkel vergelijken met die in de buurlanden als men het totale budget bekijkt, zowel dat van de federale overheid als dat van de gemeenschappen en gewesten.

M. Vandenbroeke a rappelé tout à l'heure le mérite que j'ai eu — même s'il y a quelque peu limité l'importance de celui-ci — de porter le personnel des Archives du Royaume de 98 à 140 agents.

Je signale que cette adaptation n'est qu'une remise à niveau du cadre du personnel des Archives générales du Royaume par rapport à d'autres institutions fédérales et est une conséquence de la restructuration des cadres généraux de la Fonction publique. Cette opération n'a pas eu lieu sous le gouvernement précédent, soit avant 1995, parce qu'un projet de loi relative aux Archives générales du Royaume était en discussion au Parlement. Depuis quelques années se pose en effet la question de savoir s'il faut légiférer sur le plan de la formation des Archives.

Le passage de 98 à 140 personnes se place donc dans le cadre général de la révision des cadres de la Fonction publique fédérale. Cette étape est nécessaire pour pouvoir prendre en considération les besoins spécifiques de cette institution.

Wat de andere vragen betreft, moet ik erop wijzen dat de federale Staat niet bevoegd is voor de organisatie van de archieven van de deelstaten, maar dat het omgekeerde ook geldt.

De voorstellen van het geachte lid veronderstellen een wijziging van de bevoegdheden gedefinieerd in de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 en in het bijzonder van artikel 6bis van deze wet.

J'en viens aux différentes questions posées. En premier lieu, je reconnais que les moyens financiers réservés aux Archives générales du Royaume sont insuffisants.

Dans sa deuxième question, M. Vandembroeke propose d'augmenter ces moyens de 30 %. Si le gouvernement met ces crédits à la disposition de mon département, je serai bien entendu le dernier à les refuser.

Vous dites qu'il vaudrait mieux penser à un transfert de compétences au profit des communautés plutôt que de songer à élaborer une loi sur les archives. Je n'ai pas de position arrêtée, mais ma qualité de ministre fédéral m'oblige à être à l'écoute des positions des uns et des autres, ou plus exactement des unes et des autres en parlant des communautés.

À moins que j'aie mal compris, ce qui est toujours possible, il me semble que, pour une de nos communautés, tout transfert doit impliquer une neutralité budgétaire. Si la formation, l'organisation et la gestion des archives nécessitent une augmentation des dépenses, cela pourrait en effet, et j'utilise le mode conditionnel par prudence, poser problème.

Il est vrai que l'on pourrait imaginer un financement par les communautés. Encore faut-il que celles-ci le souhaitent. Si l'une le veut mais que l'autre estime ne pas être en mesure de le vouloir ou de le pouvoir, cela pourrait s'avérer problématique. Le fait que les Archives générales du Royaume seraient en partie gérées par les communautés, serait-il une plus-value? Ma réponse serait, monsieur Vandembroeke, assez aisément positive. Sur le plan des principes, je pourrais en effet, en tant qu'historien, répondre par l'affirmative à cette question. Encore faut-il avoir les moyens de sa politique. On peut vouloir agir, déclarer qu'il serait bien, en l'occurrence, que les communautés et les régions, aussi concernées, soient compétentes en matière de formation et de gestion des archives. Mais si elles n'ont pas les moyens, quelle réponse leur fournir sinon de dire que l'État fédéral pourra éventuellement pallier la carence d'une communauté, d'une région, des communautés ou des régions? Je ne sais si c'est ce que vous souhaitez en l'espèce.

En résumé, je ne suis pas opposé à des discussions sur la répartition des compétences en matière d'archives entre les régions, les communautés et l'État fédéral. Je suis d'autant moins suspect en la matière que j'ai déposé au Conseil des ministres, le 24 juillet dernier, un projet de loi concernant les archives. Il a été adopté en Conseil des ministres et envoyé pour avis au Conseil d'État, avis dont je ne dispose toujours pas aujourd'hui. C'est vous dire, monsieur Vandembroeke, à quel point la matière est difficile et complexe puisque, après de nombreuses consultations avec l'auditeur chargé de l'examen du projet, nous n'avons toujours pas cet avis. Il nous est promis pour les prochains jours ou les prochaines semaines, mais vous savez ce que cela signifie. Il faut donc appréhender la matière avec beaucoup de prudence, pour ne pas dire de sagesse.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandembroeke.

De heer Vandembroeke (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister van harte voor zijn omstandig antwoord.

Hij heeft inderdaad gelijk: dit is een delicate en moeilijke materie.

Gelet op het antwoord van de minister en zijn bereidheid om een optimale oplossing te zoeken, zou het wellicht goed zijn vanuit deze assemblee over de twee deelstaten heen een hoorzitting te organiseren over deze materie. De verlangens in het noorden en in het zuiden van het land zijn vrij gelijklopend. Men kan werken met rijksarchieven voor de centrale instellingen en met gemeenschapsarchieven voor overige instellingen. Over de financiering zouden de gemeenschappen dan zelfstandig kunnen beslissen. Dat is ook zo voor het onderwijs. De Vlaamse en de Franse

Gemeenschap bepalen elk afzonderlijk in welke middelen er moet worden voorzien voor het onderwijs. Het probleem van de financiering kan dus gemakkelijk worden opgelost.

Ik besluit. Als sociaal democraat streeft de minister uiteraard naar een verhoging van de werkgelegenheid. Ik volg hem daarin. Als nationalist opteer ik voor een efficiënt economisch beleid in elke regio. De minister en ikzelf hebben beiden veel belangstelling voor geschiedenis en op dat vlak kunnen we elkaar dus vinden. Ik stel voor dat we dit probleem samen aanpakken en dit mooie project, namelijk een optimale en efficiënte uitbouw van het archiefbeheer, trachten te realiseren. Indien we dit samen doen, zullen we zeker slagen.

M. le président. — La parole est à M. Ylief, ministre.

M. Ylief, ministre de la Politique scientifique. — Monsieur le président, je m'aperçois en fin de compte que le point de vue de M. Vandembroeke et le mien sont relativement proches. Pour autant que je puisse présenter le projet de loi sur les archives au Parlement, nous aurons l'occasion de reprendre le débat et, qui sait, d'arriver à un consensus.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME DARDENNE AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES, SUR «L'AGENDA 2000 ET UNE AGRICULTURE DURABLE»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW DARDENNE AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN, OVER «AGENDA 2000 EN DUURZAME LANDBOUW»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Dardenne.

La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, le ministre a participé aux négociations de l'Agenda 2000 concernant le volet agriculture. Même avec les dernières modifications apportées — notamment des baisses de prix moins importantes — il apparaît que l'objectif de l'Europe est de pousser l'exportation et de conquérir les marchés mondiaux. L'Agenda 2000, anticipant sur les demandes de l'OMC, accroît la tendance à la libéralisation et à l'ouverture des marchés par le biais de la suppression du soutien aux prix et de la mise en place d'un système compensatoire d'aides directes découplées à la fois de la production des prix. Les aides à l'hectare vont donc jouer en faveur des très grosses exploitations et la libéralisation du marché va accentuer l'intensification de la production et, par conséquent, favoriser encore et toujours l'exportation. En effet, pour pouvoir être concurrentielle sur le marché international, l'agriculture européenne doit être en position de vendre au prix mondial, ce qui l'amène à s'enfermer dans une course au rendement, à l'intensification et à l'exportation. L'objectif d'atteindre le prix mondial justifie évidemment les baisses de prix annoncées. Il est évident que pour arriver à ce prix mondial, il faut encore intensifier les productions là où c'est possible et, en tout cas, produire au moindre coût en utilisant tous les moyens et artifices susceptibles d'y contribuer: antibiotiques, hormones, farines animales, pesticides, ...

Je me pose la question de savoir pourquoi nous nous apprêtons à nous lancer dans une compétition mondiale où nous sommes certains d'être perdants dans la mesure où nous allons devoir rivaliser avec des pays capables de réduire leurs coûts, soit parce qu'ils peuvent intervenir sur les salaires ou la monnaie, soit parce qu'ils disposent d'espaces inconnus à l'échelle européenne. Par ailleurs, la logique des coûts de production de plus en plus bas entraînera des délocalisations de filières dans lesquelles certains croient encore apercevoir la diversification. C'est ainsi qu'aujourd'hui, le poulet industriel est produit au Brésil à des prix défiant toute

concurrence et que nous pouvons d'ores et déjà prédire sans trop de risques qu'il quittera bientôt l'Europe. Par conséquent, la baisse continue des prix est sans issue pour les agriculteurs. Nous sommes confrontés à un choix clair : soit l'agriculture vise l'exportation sur les marchés mondiaux et seules subsisteront les grosses unités intensives et industrielles, soit nous choisissons résolument de produire autrement à partir du sol, en privilégiant les marchés régionaux au sens européen et le contact avec le consommateur, en recentrant l'agriculture sur les marchés intérieurs européens ou régionaux.

Dans le même temps, le ministre proclame qu'il faut maintenir l'agriculture familiale dans notre pays. De nombreuses campagnes de promotion mettent en avant la qualité de nos productions. Cependant, depuis que l'Europe occidentale, grande exportatrice de fourrages, produit des surplus qu'elle écoule à perte sur le marché mondial, le prix des produits alimentaires est inférieur à leur coût de production. Cette situation accule des millions d'agriculteurs à la ruine, non seulement dans les pays en voie de développement, mais aussi en Europe, tout en renforçant l'industrialisation de l'agriculture et le pouvoir de l'« agro-business » sur le marché. L'Union européenne a besoin d'une nouvelle politique commerciale orientée vers la qualité, la diversité et la sécurité alimentaire. En matière de politique agricole, elle doit concilier promotion de méthodes respectueuses de l'environnement et emploi rural, contrôler la qualité sur les lieux de production et identifier l'origine des produits.

Lors des négociations qui s'ouvriront sous l'égide de l'organisation mondiale du commerce, l'Union européenne ne pourra défendre la qualité alimentaire que si elle dispose de critères de qualité allant au-delà des normes en vigueur sur les substances nocives. Un codex alimentarius mondialement contraignant n'a aucun sens s'il repose sur le plus petit commun dénominateur de Coca-Cola et de Mac Donald.

En son article 6, le Traité d'Amsterdam indique précisément que toutes les politiques européennes doivent intégrer la protection de l'environnement, et ce afin de promouvoir le développement durable.

Monsieur le ministre, quelles dispositions précises et concrètes ont été prises lors de la négociation Agenda 2000 afin de garantir que l'agriculture durable sera effectivement privilégiée, puisqu'il apparaît que de nombreux blocages persistent en la matière ?

Quelles dispositions ont été prises en vue de rencontrer les critères d'éco-conditionnalité ». Je sais que vous n'appréciez guère cette expression, monsieur le ministre. Il n'empêche que celle-ci est justement porteuse de l'agriculture durable. Comment ces dispositions seront-elles appliquées dans notre pays ? Dans cette perspective, continuerez-vous à utiliser le règlement européen 92/2078 ? Selon quelles modalités ? Quels budgets y consacrez-vous ?

Le budget relatif au volet « développement rural », présenté comme le second pilier de la politique agricole dans les nouvelles propositions européennes, est de l'ordre de 2,5 milliards d'euros. Quelle est la répartition prévue par les États membres ?

Ensuite, monsieur le ministre, de quelle façon envisagez-vous la répartition selon les régions dans notre pays ? À cet égard, le règlement européen relatif à la réforme de la PAC prévoit pour les États membres une marge accrue de souplesse dans la définition des priorités et dans le choix des différentes mesures à mettre en œuvre au niveau fédéral. La Belgique a-t-elle déjà défini des priorités en la matière ? Le cas échéant, quelles sont-elles ? Quelles mesures comptez-vous mettre en œuvre, monsieur le ministre, pour atteindre l'objectif du développement rural ? Selon quelles modalités passerez-vous du niveau fédéral au niveau régional ?

Comment les filières biologiques et labellisées seront-elles soutenues en termes de mesures et de budgets, puisque ce sont ces filières qui rencontrent au mieux les objectifs de qualité en ce qui concerne les productions et les objectifs de protection de l'environnement ?

Quelles revendications et quelles options pour l'agriculture comptez-vous mettre en avant, monsieur le ministre, en vue des futures négociations agricoles dans le cadre de l'OMC ? À ce propos, je rappelle qu'en 1962 déjà, dans le cadre du GATT et de la mise en place de la PAC, un accord avait été conclu entre les

États-Unis et l'Europe qui consacrait un haut niveau de protection pour les trois grandes productions européennes traditionnelles que sont la viande, le lait et les céréales. En échange, les États-Unis obtenaient le droit de faire entrer sur le marché européen, à droit nul, les produits dits de substitution des céréales, résidus de leurs grandes cultures et qui sont destinés à l'alimentation animale. Actuellement, dans le cadre de l'Agenda 2000, cet accord est remis en discussion : la baisse des prix sur le lait, la viande et les céréales vise à atteindre à terme un niveau de protection inférieur, sinon nul, sous la pression des États-Unis, pour ces grandes productions. En revanche, le second terme de l'équilibrage, à savoir un droit nul sur les produits de substitution des céréales, n'est nullement remis en cause. Or, on sait — j'en ai déjà parlé — que c'est l'arrivée massive d'aliments à bon marché pour le bétail qui a déséquilibré, et continue à déséquilibrer, l'agriculture européenne. Les ministres européens comptent-ils remettre sur la table cet élément de l'accord de départ et faire ainsi pression sur les États-Unis dans le cadre de la négociation OMC ?

Enfin, monsieur le ministre, vous paraît-il légitime de défendre un concept tel que celui de l'exception agricole ? En effet, chaque zone du monde doit pouvoir assurer les besoins essentiels de son alimentation : c'est une des conditions de la souveraineté alimentaire.

Or, comme je viens de le rappeler, l'Union européenne est aujourd'hui fragilisée par une forte dépendance en aliments du bétail et en intrants pour l'agriculture. La course au plus bas prix de production renforcera cette dépendance. La vocation naturelle des sols européens n'est pas de passer à un mode de production intensif ; celle de l'Europe n'est pas de participer au démantèlement des agricultures du tiers-monde.

Enfin, les fonds publics doivent cesser de soutenir des modes de production de plus en plus industriels qui négligent l'emploi et les coûts environnementaux, qui accentuent les disparités entre régions et agriculteurs. En fin de course, ces fonds publics ne servent d'ailleurs qu'à subventionner les grandes multinationales de l'agro-alimentaire.

Le sort de l'agriculture n'est certes pas un enjeu parmi d'autres. L'agriculture ne peut pas être la seule variable d'ajustement dans les négociations globales de l'Agenda 2000. Elle ne peut être réduite à une monnaie d'échange. Pour cette raison, revendiquer avec force la nécessité d'une agriculture à la fois durable et rentable, est une question de démocratie économique et même de démocratie tout court. En effet, il s'agit d'un choix de civilisation qui s'inscrit au cœur d'un débat dont l'issue engagera la façon de nous nourrir — et donc, notre santé —, mais aussi celle de percevoir l'univers et de penser.

M. le président. — La parole est à M. Pinxten, ministre.

M. Pinxten, ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises. — Monsieur le président, les ministres de l'Agriculture de l'Union européenne et la Commission sont effectivement parvenus, le 11 mars dernier, à un accord politique sur les orientations générales du volet agricole de l'Agenda 2000. Partant du principe selon lequel il n'y a accord sur rien tant qu'il n'y a pas accord sur tout, cet accord agricole devra être approuvé par le Conseil européen avec l'ensemble de l'Agenda 2000.

Je développerai quatre points.

Le premier est la prise en compte de la protection de l'environnement dans l'Agenda 2000. La préservation et la promotion d'une agriculture durable à haute valeur naturelle, respectueuse des exigences environnementales, constitue un des objectifs centraux du développement rural. L'accord prévoit que les États membres doivent prendre des mesures appropriées pour assurer le respect des exigences en matière de respect de l'environnement, il s'agit de l'éco-conditionnalité. Les États membres devront définir les sanctions en cas de non-respect de ces exigences environnementales. Ces sanctions peuvent, le cas échéant, aller jusqu'à la réduction, voire la suppression des aides octroyées aux producteurs.

Il est à noter qu'une grande subsidiarité est laissée aux États membres pour la mise en œuvre des mesures concrètes qu'ils doivent arrêter. S'agissant de la mise en œuvre concrète dans notre

pays, la question est prématurée. Après le Conseil européen, il conviendra d'abord d'arrêter les règlements du Conseil et de fixer les modalités d'application de la Commission.

Les mesures couvertes par le règlement 2078/92, à savoir les mesures agri-environnementales, sont des mesures obligatoires du volet Développement rural. Elles seront donc évidemment appliquées en Belgique.

Je rappellerai que le volet «développement rural» de l'Agenda 2000 rassemble, en un seul règlement, un éventail de neuf groupes de mesures actuellement dispersées. Le budget annuel pour l'ensemble de ces mesures est actuellement de 4,8 milliards d'euros. Pour le futur, la Commission n'a pas encore fixé les enveloppes attribuées à chaque État membre. La question sur la répartition entre régions est donc prématurée.

Tout au long des négociations, j'ai plaidé, d'un commun accord avec mes collègues des régions, pour que les mesures suivantes bénéficient d'un caractère prioritaire: l'installation des jeunes, l'adaptation et la modernisation des exploitations et les mesures agri-environnementales. On le sait, en Belgique, la majorité des mesures de développement rural relève des compétences transférées aux régions.

J'en viens aux filières biologiques et labellisées.

Les initiatives prises au cours de la présente législature témoignent à suffisance de mon intérêt pour la production biologique.

Un élément central de mon action est l'octroi d'une aide par hectare aux producteurs qui s'engagent, pour une période de cinq ans, à se reconverter et à maintenir le mode de production biologique. Initialement prévu pour une durée de cinq ans, le régime a été prolongé jusqu'à l'an 2000 en attendant la mise en œuvre de l'Agenda 2000.

À très court terme, je compte proposer l'octroi d'un complément financier national aux montants cofinancés par l'Union européenne en faveur de la production maraîchère biologique.

Le budget initialement prévu pour la période 1999-2002 s'élève à 121 millions de francs belges cofinancés par l'Union européenne.

En ce qui concerne les filières labellisées, la réglementation communautaire permet, sous certaines conditions, d'octroyer une protection communautaire à des produits labellisés. La protection porte sur les appellations d'origine, les indications géographiques ou sur des méthodes de production spécifiques et traditionnelles.

J'évoquerai pour terminer les futures négociations de l'OMC.

L'accord entre l'Europe et les États-Unis sur la protection des productions communautaires et l'entrée à droit nul ou réduit des produits de substitution des céréales et autres produits destinés à l'alimentation animale remonte à une époque — 1962 — où la Communauté était déficitaire en ces produits.

Un des résultats positifs de la baisse de 29 % du prix des céréales décidée lors de la réforme de 1992 a justement été de rendre nos céréales plus compétitives à l'égard des produits de substitution.

Par ailleurs, la Belgique a défendu tout au long des discussions sur l'Uruguay Round l'idée d'un rééquilibrage en matière de protection externe pour ces produits. Cette position n'a pas conduit à des résultats tangibles.

Les futures négociations de l'OMC débiteront un an avant l'expiration du présent accord, sur la base d'une évaluation de la réalisation des engagements actuels. Des considérations non commerciales joueront un rôle important dans cette évolution en vue de la définition des nouveaux engagements. Les futures négociations devront prendre les aspects non commerciaux en considération, notamment l'intérêt du consommateur, le bien-être animal et, surtout, la reconnaissance du caractère multifonctionnel de l'agriculture.

En ce qui concerne le concept d'exception agricole, le secteur agricole, par sa nature et ses fonctions, peut difficilement être traité de la même manière que les autres secteurs économiques. Dès lors, le concept de modèle agricole européen, basé sur des exploitations familiales doit être maintenu dans un contexte mondial toujours plus compétitif. Dans l'actuel accord de

l'Uruguay Round, plusieurs facteurs y contribuent, notamment le maintien d'éléments de protection à la frontière, la possibilité de clause de sauvegarde et de clause de paix jusque 2003.

M. le président. — La parole est à Mme Dardenne.

Mme Dardenne (Écolo). — Monsieur le président, j'aimerais formuler quelques remarques. Le ministre dit que les mesures d'éco-conditionnalité sont prévues dans l'Agenda 2000, mais je l'ai entendu dire, récemment devant les commissions réunies de la Chambre et du Sénat, qu'il était tout à fait opposé à cette éco-conditionnalité. Je suis d'autant plus inquiète quand il précise que les sanctions seront définies par les États membres, qu'une grande subsidiarité leur est laissée, ce qui est effectivement le cas, et que ces sanctions pourraient aller jusqu'à la suppression des aides. Comme il affirme en même temps n'être pas favorable au concept, je me pose la question de savoir s'il compte prendre des sanctions et s'il va favoriser les mesures d'éco-conditionnalité. Je suis d'autant plus perplexe que le premier rôle à jouer lui revient.

Le ministre dit qu'il serait prématuré de s'interroger sur les priorités que la Belgique doit se donner par rapport à ce développement rural. Je ne suis pas d'accord, si nous voulons négocier quelque chose, nous avons intérêt à connaître nos objectifs, à savoir quelle agriculture nous souhaitons. À défaut, je doute que nous puissions nous défendre correctement.

Pour le reste, si le ministre a accompli, je le reconnais, un certain nombre de choses au niveau biologique, je reste perplexe quand il prétend, à la fois, qu'il soutient la production biologique et que l'éco-conditionnalité ne l'intéresse pas. Cela me paraît contradictoire!

Par rapport à l'OMC, il est vrai que nous avons rendu les céréales plus compétitives mais le ministre sait pertinemment bien que l'objectif n'a pas été atteint et que cela n'a servi qu'à augmenter la production de céréales fourragères et à renforcer ainsi le mécanisme d'intensification des élevages. D'autres mesures devraient être prises, telles que favoriser, par exemple, le pâturage, l'herbe, comme fourrage. Les céréales employées en masse dans l'alimentation animale déséquilibrent complètement la production, notamment par rapport au pourcentage de protéines utilisées en alimentation humaine ou animale. Un problème se pose à ce niveau et la solution que l'on a adoptée ne résout rien.

Enfin, il est vrai que le modèle de concept agricole européen doit être maintenu, mais j'aimerais savoir comment. En effet, jusqu'à présent, je constate le processus inverse.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le président. — Mesdames, messieurs le bureau propose, pour la semaine prochaine, l'ordre du jour ci-après.

Jeudi 1^{er} avril 1999, le matin à 9 heures.

1. Projet de loi adaptant certaines lois et certains arrêtés à la formation de l'Espace économique européen, en exécution de règlements et de directives pris par les institutions des Communautés européennes.

2. Projet de loi concernant la zone économique exclusive de la Belgique en mer du Nord.

3. Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République Argentine tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, faits à Bruxelles le 12 juin 1996.

4. Projet de loi portant assentiment à la Convention contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants, adoptée à New York le 10 décembre 1984.

5. Projet de loi modifiant la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat (Évocation).

6. Projet de loi complétant la loi du 25 ventôse an XI, contenant organisation du notariat, par les articles 76, 1^o, 78 à 85 et 95 à 112.

7. Proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.

8. Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives au mariage.

9. Projet de loi modifiant la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.

10. Projet de loi relative au transport de choses par route (Évocation).

11. Proposition de loi modifiant l'arrêté royal du 22 décembre 1989 fixant les redevances dues pour l'utilisation de l'aéroport de Bruxelles-National.

12. Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale (Évocation).

13. Projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone.

14. Projet de loi relative à la discipline professionnelle des experts-comptables et des conseils fiscaux.

15. Proposition de loi modifiant l'article 1409, § 1^{er}, et l'article 1410, § 2, du Code judiciaire, en vue d'adapter la quotité non cessible ou non saisissable de la rémunération.

16. Propositions de modification du Règlement du Sénat.

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération.

2. Question orales.

3. Éventuellement, reprise de l'ordre du jour de la séance du matin.

À partir de 16 h 30: votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

4. Demande d'explications de M. Hostekint au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «la collaboration universitaire avec les pays en voie de développement».

Dames en heren, het Bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Donderdag 1 april 1999, 's morgens om 9 uur.

1. Wetsontwerp tot aanpassing aan de totstandkoming van de Europese Economische Ruimte van sommige wetten en besluiten ter uitvoering van verordeningen en richtlijnen van de instellingen van de Europese Gemeenschappen.

2. Wetsontwerp betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee.

3. Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Argentijnse Republiek tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, gedaan te Brussel op 12 juni 1996.

4. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984.

5. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt (Evocatie).

6. Wetsontwerp tot aanvulling van de wet van 25 ventôse jaar XI, op het notarisambt, met de artikelen 76, 1^o, 78 tot 85 en 95 tot 112.

7. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.

8. Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende het huwelijk.

9. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

10. Wetsontwerp betreffende het vervoer van zaken over de weg (Evocatie).

11. Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1989 houdende vaststelling van de vergoedingen verschuldigd voor het gebruik van de luchthaven Brussel-Nationaal.

12. Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst (Evocatie).

13. Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming van de instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap.

14. Wetsontwerp betreffende de beroepstucht voor accountants en belastingconsulenten.

15. Wetsontwerp tot wijziging van artikel 1409, § 1, en artikel 1410, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op de aanpassing van het bedrag van het loon dat niet vatbaar is voor overdracht of beslag.

16. Wetsontwerp tot wijziging van het Reglement van de Senaat.

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming.

2. Mondelinge vragen.

3. Eventueel hervatting van de agenda van de ochtendvergadering.

Vanaf 16.30 uur: naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

4. Vraag om uitleg van de heer Hostekint aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de universitaire samenwerking met ontwikkelingslanden».

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden?

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est donc ainsi décidé.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 14 FEBRUARI 1961 VOOR ECONOMISCHE EXPANSIE, SOCIALE VOORUITGANG EN FINANCIËEL HERSTEL

Aangehouden stemmingen

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 14 FÉVRIER 1961 D'EXPANSION ÉCONOMIQUE, DE PROGRÈS SOCIAL ET DE REDRESSEMENT FINANCIER

Votes réservés

Vote

M. le président. — Nous devons procéder maintenant aux votes réservés.

We gaan nu over tot de aangehouden stemmingen.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement n^o 1 déposé par Mme Dardenne à l'article 2.

We moeten ons eerst uitspreken over het amendement nr. 1 van mevrouw Dardenne op artikel 2.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, je demande le vote nominatif.

M. le président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de quatre membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

45 votent non.

45 stemmen neen.

5 votent oui.

5 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Daras, Mme Dardenne, MM. Loones et Vandembroeke.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

M. Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Decker, Desmedt, Hazette et Mme Mayence-Goossens.

M. le président. — Nous passons au vote sur les amendements subsidiaires de Mme Dardenne à l'article 2.

We stemmen over de subsidiaire amendementen van mevrouw Dardenne op artikel 2.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

46 votent non.

46 stemmen neen.

4 votent oui.

4 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, les amendements subsidiaires ne sont pas adoptés.

Derhalve zijn de subsidiaire amendementen niet aangenomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Mmes Jeanmoye, Leduc, M. Mahoux, Mme Merchiers, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Daras, Mme Dardenne et M. Loones.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

M. Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Decker, Desmedt, Hazette et Mme Mayence-Goossens.

M. le président. — Je mets aux voix l'article 2.

Ik breng artikel 2 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten nu stemmen over het geheel van dit wetsontwerp.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

58 membres sont présents.

58 leden zijn aanwezig.

34 votent oui.

34 stemmen ja.

18 votent non.

18 stemmen neen.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Mahoux, Mme Merchiers, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Daras, Mme Dardenne, MM. Devolder, Goris, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Vandembroeke, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

M. Bock, Mme Cornet d'Elzius, MM. De Decker, Desmedt, Hazette et Mme Mayence-Goossens.

WETSONTWERP BETREFFENDE HET BELGISCH ACTIE-
PLAN VOOR DE WERKGELEGENHEID 1998 EN
HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI RELATIVE AU PLAN D'ACTION BELGE
POUR L'EMPLOI 1998 ET PORTANT DES DISPOSITIONS
DIVERSES (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Coene voor een stemverklaring.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal zich bij de stemming onthouden. We gaan wel akkoord met de voorstellen betreffende de aandelenopties, maar met de maatregelen betreffende het actieplan voor de werkgelegenheid, zijn we het niet eens.

De voorzitter. — De stemming begint.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

35 stemmen ja.

35 votent oui.

11 stemmen neen.

11 votent non.

15 onthouden zich.

15 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien we dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, MM. Lallemand, Mahoux, Mmes Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendaël, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Ceder, Daras, Mme Dardenne, MM. Loones, Raes, Vandembroeke, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Bock, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Goris, Hazette, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vergote et Verhofstadt.

De voorzitter. — De goedkeuring van het wetsontwerp impliceert dat het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 45 van de wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen vervalt.

L'adoption de ce projet de loi implique que la proposition de loi modifiant l'article 45 de la loi du 27 décembre 1984 portant des dispositions fiscales vient à tomber.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
6 APRIL 1995 INZAKE DE SECUNDAIRE MARKTEN,
HET STATUUT VAN EN HET TOEZICHT OP DE BELEG-
GINGSONDERNEMINGEN, DE BEMIDDELAARS EN DE
BELEGGINGSADVISEURS WAT BETREFT DE ADMI-
NISTRATIEVE GELDBOETEN DIE KUNNEN WORDEN
OPGELEGD DOOR DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE
MART EN DE MARTKTAUTORITEITEN

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 6 AVRIL 1995
RELATIVE AUX MARCHÉS SECONDAIRES, AU
STATUT DES ENTREPRISES D'INVESTISSEMENT ET À
LEUR CONTRÔLE, AUX INTERMÉDIAIRES ET
CONSEILLERS EN PLACEMENTS, EN CE QUI
CONCERNE LES AMENDES ADMINISTRATIVES
POUVANT ÊTRE INFLIGÉES PAR LA COMMISSION
DISCIPLINAIRE DE MARCHÉ ET LES AUTORITÉS DE
MARCHÉ

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

58 leden zijn aanwezig.

58 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mmes Jeanmoye, Leduc, MM. Loones, Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers,

M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 18 SEPTEMBER 1986 TOT INSTELLING VAN HET POLITIEK VERLOF VOOR DE PERSONEELSLEDEN VAN DE OVERHEIDSDIENSTEN

Stemming

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 18 SEPTEMBRE 1986 INSTITUANT LE CONGÉ POLITIQUE POUR LES MEMBRES DU PERSONNEL DES SERVICES PUBLICS

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

61 leden zijn aanwezig.

61 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Leduc, MM. Loones, Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Vandenbroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN FEDERAAL PARLEMENTSLID EN EUROPEES PARLEMENTSLID MET ANDERE AMBTEN

Stemming

PROJET DE LOI LIMITANT LE CUMUL DU MANDAT DE PARLEMENTAIRE FÉDÉRAL ET DE PARLEMENTAIRE EUROPÉEN AVEC D'AUTRES FONCTIONS

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

48 stemmen ja.

48 votent oui.

7 stemmen neen.

7 votent non.

8 onthouden zich.

8 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzius, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mme Dardenne, MM. Jonckheer, Loones et Vandenbroeke.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vergote et Verhofstadt.

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET AMBT VAN BESTENDIG AFGEVAARDIGDE MET ANDERE AMBTEN EN TOT HARMONISERING VAN HET FINANCIËEL EN FISCAAL STATUUT VAN DE BESTENDIG AFGEVAARDIGDE

Stemming

PROJET DE LOI VISANT À LIMITER LE CUMUL DE LA FONCTION DE DÉPUTÉ PERMANENT AVEC D'AUTRES FONCTIONS ET À HARMONISER LE STATUT FINANCIER ET FISCAL DES DÉPUTÉS PERMANENTS

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

60 leden zijn aanwezig.

60 membres sont présents.

40 stemmen ja.

40 votent oui.

7 stemmen neen.

7 votent non.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzius, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mme Dardenne, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RESPONSABILITÉ CIVILE ET PÉNALE DES BOURGMESTRES, ÉCHEVINS ET MEMBRES DE LA DÉPUTATION PERMANENTE

Vote

WETSONTWERP BETREFFENDE DE BURGERRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID EN DE STRAFRECHTELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN BURGEMEESTERS, SCHEPENEN EN LEDEN VAN DE BESTENDIGE DEPUTATIE

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

43 votent oui.

43 stemmen ja.

7 votent non.

7 stemmen neen.

13 s'abstiennent.

13 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzius, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbacq, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mme Dardenne, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

PROJET DE LOI VISANT À AMÉLIORER LES CONGÉS POLITIQUES EN FAVEUR DES CONSEILLERS PROVINCIAUX ET COMMUNAUX, MEMBRES DU CONSEIL DE L'AIDE SOCIALE, BOURGMESTRES, ÉCHEVINS ET PRÉSIDENTS DU CONSEIL DE L'AIDE SOCIALE DANS LE SECTEUR PUBLIC ET PRIVÉ

Vote

WETSONTWERP TOT VERBETERING VAN HET STELSEL VAN POLITIEK VERLOF VOOR PROVINCIE- EN GEMEENTERAADSLEDEN, LEDEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN, BURGEMEESTERS, SCHEPENEN EN VOORZITTERS VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN IN DE OPENBARE EN DE PARTICULIERE SECTOR

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.
De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.
Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.
63 leden zijn aanwezig.
47 votent oui.
47 stemmen ja.
16 s'abstiennent.
16 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.
Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui:
Ja hebben gestemd:

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus:
Onthouden hebben zich:

MM. Anciaux, Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Vandenbroeke, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

PROJET DE LOI VISANT À AMÉLIORER LE STATUT PÉCUNIAIRE ET SOCIAL DES MANDATAIRES LOCAUX

Vote

WETSONTWERP TOT VERBETERING VAN DE BEZOLDIGINGSREGELING EN VAN HET SOCIAAL STATUUT VAN DE LOKALE VERKOZENEN

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

La parole est à Mme Milquet pour une explication de vote.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, mon groupe s'abstiendra, bien qu'il ne soit pas opposé à l'idée d'une revalorisation. Nous nous étions accordés sur ce principe et nous ne nous en écartons pas. Toutefois, en lisant le texte amendé à la Chambre, nous avons estimé que certains montants retenus étaient excessifs. Nous avons dès lors proposé en commission d'en revenir au texte initialement adopté au Sénat, lequel prévoyait que les montants seraient fixés par arrêté royal. Cet amendement n'ayant pas été accepté, nous nous abstenons sur ce projet.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une explication de vote.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, nous voterons en faveur de ce projet car il fait partie des accords résultant des Assises de la démocratie. Nous avons déjà dû déplorer, dans le chef du groupe de Mme Milquet, le non-respect de ses engagements en ce qui concerne le Comité P. Ce parti adopte pour la deuxième fois la même attitude et nous le regrettons. Nous estimons pour notre part que les fonctions communales dans les petites communes doivent être revalorisées. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Desmedt pour une explication de vote.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, le PRL-FDF a participé aux Assises de la démocratie avec les partis de la majorité. Comme le dit Mme Lizin, ces accords constituent un ensemble. Nous serons donc corrects et voterons en faveur de ce projet. Nous regrettons l'attitude du PSC qui ne joue pas correctement le jeu. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksunie-fractie zal zich bij de stemming onthouden. We zijn het ermee eens dat er een betere regeling komt voor de bezoldiging van de lokale mandaten, maar dit is een gedeelte van het onderhandelingspakket Langendries, bombastisch «de assisen van de democratie» genoemd. De Volksunie heeft in het begin aan de onderhandelingen deelgenomen, maar kwam vlug tot het inzicht dat ze tot weinig leidden. Nu stellen we vast dat deze stelling ook bij de meerderheidspartijen begint te overheersen.

Bovendien vinden we het spijtig en zelfs gevaarlijk dat de verhoging van de bezoldigingen wordt losgekoppeld van de inhoud van een lokaal mandaat van burgemeester of schepen. Een betere bezoldiging mag niet betekenen dat een burgemeester of een schepen zijn ambt voltijds moet uitoefenen en daarnaast geen enkele andere beroepsactiviteit mag doen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé voor een stemverklaring.

De heer Caluwé (CVP). — De verantwoordelijkheden van de lokale mandatarissen zijn de jongste jaren drastisch toegenomen. Voor de kwaliteit van de democratie moeten de mandatarissen voldoende tijd kunnen besteden aan hun mandaat. Iedereen die zich tot een lokaal mandaat beroepen voelt, moet zijn taak op een volwaardige wijze kunnen uitoefenen. Daarom werd voorgesteld de vergoedingen van de betrokkenen te verhogen. De bedragen werden niet in het oorspronkelijk voorstel opgenomen, maar werden met goedkeuring van de indieners via een amendement in de Kamer, in de tekst opgenomen. De CVP-fractie zal het ontwerp goedkeuren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, Agalev meent dat het niet opgaat enerzijds de wedden op te trekken en anderzijds de cumulatie niet drastisch tegen te gaan. Om die reden hebben we tegen de cumulatieregeling gestemd. We zijn natuurlijk voor een verbetering van het statuut van de lokale mandatarissen, maar dan wel met een duidelijk professioneel karakter. Agalev zal zich bij de stemming onthouden.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

63 leden zijn aanwezig.

63 membres sont présents.

36 stemmen ja.

36 votent oui.

27 onthouden zich.

27 s'abstiennent.

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, M. G. Charlier, Mmes Cornet d'Elzuis, de Bethune, MM. De Decker, Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, MM. Moens, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael et Weyts.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Ceder, Chantraine, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pêre, MM. Devolder, Goris, Mme Jeanmoye, M. Jonckheer, Mme Leduc, M. Loones, Mmes Milquet, Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Raes, Vandenbroeke, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt, Verreycken et Mme Willame-Boonen.

M. le président. — La parole est à M. Nothomb pour une justification de vote.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le président, j'ai effectivement participé aux Assises de la démocratie. Il y a été décidé, avec conviction, de revaloriser les traitements des mandataires locaux. C'est l'objet fondamental du texte que nous avons voté une première fois au Sénat, et qui nous est soumis aujourd'hui. Toutefois, lors de son passage à la Chambre des représentants, des montants ont été fixés. À notre avis, ils ne sont pas opportuns, notamment pour les plus petites communes. Un certain nombre de communes rurales et de mandataires s'interrogent sur le financement de ces mesures. La position du PSC, tant à la Chambre qu'au Sénat, était de laisser au Roi le soin de fixer ces montants, ce qui permettait de les adapter à la réalité budgétaire des communes. Mais nous affirmons la nécessité de procéder à une revalorisation. C'est l'objet de notre abstention qui ne diminue en rien notre soutien au principe de la revalorisation de la rémunération des mandataires locaux, comme convenu dans le cadre des Assises de la démocratie.

PROJET DE LOI LIMITANT LE CUMUL DU MANDAT DE BOURGMESTRE ET D'ÉCHEVIN AVEC D'AUTRES FONCTIONS

Vote

WETSONTWERP TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN BURGEMEESTER EN SCHEPEN MET ANDERE AMBTEN

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

43 votent oui.

43 stemmen ja.

7 votent non.

7 stemmen neen.

13 s'abstiennent.

13 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Le Sénat ayant décidé de se rallier au projet, celui-ci sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Aangezien de Senaat beslist heeft in te stemmen met het ontwerp, zal het aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op de koninklijke bekrachtiging.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzuis, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendael, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anciaux, Boutmans, Daras, Mme Dardenne, MM. Jonckheer, Loones et Vandenbroeke.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE L'ACCORD DE COOPÉRATION ENTRE L'ÉTAT FÉDÉRAL ET LA COMMUNAUTÉ FLAMANDE RELATIF À LA GUIDANCE ET AU TRAITEMENT D'AUTEURS D'INFRACTIONS À CARACTÈRE SEXUEL

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE FEDERALE STAAT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN DADERS VAN SEKSUEEL MISBRUIK

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote :

Aan de stemming hebben deelgenomen :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT DE L'ACCORD DE COOPÉRATION ENTRE L'ÉTAT FÉDÉRAL ET LA RÉGION WALLONNE RELATIF À LA GUIDANCE ET AU TRAITEMENT D'AUTEURS D'INFRACTIONS À CARACTÈRE SEXUEL

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN DE FEDERALE STAAT EN HET WAALSE GEWEST INZAKE DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN DADERS VAN SEKSUEEL MISBRUIK

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

59 votent oui.

59 stemmen ja.

4 s'abstiennent.

4 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzuis, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Goris, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Van Wallendael, Vergote, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Boutmans, Daras, Mme Dardenne et M. Jonckheer.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI RELATIVE À L'ASSURANCE OBLIGATOIRE SOINS DE SANTÉ ET INDEMNITÉS COORDONNÉE LE 14 JUILLET 1994, EN CE QUI CONCERNE LE CONSEIL SCIENTIFIQUE INSTITUÉ AUPRÈS DU SERVICE SOINS DE SANTÉ

Vote

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN DE WET BETREFFENDE DE VERPLICHTE VERZEKERING VOOR GENEESKUNDIGE VERZORGINGEN EN UITKERINGEN, GEÛRDINEERD OP 14 JULI 1994, WAT DE WETENSCHAPPELIJKE RAAD BIJ DE DIENST VOOR GENEESKUNDIGE VERZORGING BETREFT

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

63 membres sont présents.

63 leden zijn aanwezig.

43 votent oui.

43 stemmen ja.

8 votent non.

8 stemmen neen.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes Cornet d'Elzies, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hazette, Hostekint, Hotyat, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendaël, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Vergote et Verhofstadt.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Anciaux, Boutmans, Buelens, Ceder, Daras, Mme Dardenne, MM. Jonckheer, Loones, Raes, Vandembroeke, Van Hauthem et Verreycken.

PROJET DE LOI SPÉCIALE VISANT À LIMITER LE CUMUL DU MANDAT DE MEMBRE DU CONSEIL DE LA COMMUNAUTÉ FRANÇAISE, DU CONSEIL RÉGIONAL WALLON, DU CONSEIL FLAMAND ET DU CONSEIL DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE AVEC D'AUTRES FONCTIONS

Vote

ONTWERP VAN BIJZONDERE WET TOT BEPERKING VAN DE CUMULATIE VAN HET MANDAAT VAN LID VAN DE VLAAMSE RAAD, VAN DE FRANSE GE-MEENSCHAPSRAAD, VAN DE WAALSE GEWESTRAAD EN VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD MET ANDERE AMBTEN

Stemming

M. le président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant, par un vote à la majorité requise par l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution, sur l'ensemble du projet de loi spéciale.

We moeten ons nu uitspreken, met de meerderheid vereist door artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, over het geheel van het ontwerp van bijzondere wet.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

25 membres du groupe linguistique français sont présents.

25 leden van de Franse taalgroep zijn aanwezig.

22 votent oui.

22 stemmen ja.

3 votent non.

3 stemmen neen.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Busquin, G. Charlier, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzies, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Destexhe, Happart, Hazette, Hotyat, Mme Jeanmoye,

M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Mayence-Goossens, Milquet, MM. Nothomb, Poty, Urbain et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

M. Daras, Mme Dardenne et M. Jonckheer.

37 leden van de Nederlandse taalgroep zijn aanwezig.

37 membres du groupe linguistique néerlandais sont présents.

20 stemmen ja.

20 votent oui.

4 stemmen neen.

4 votent non.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Het quorum en de gewone meerderheid zijn bereikt.

Le quorum des présences et la majorité simple sont atteints.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Caluwé, Mmes Cantillon, de Bethune, MM. D'Hooghe, Erdman, Hostekint, Mme Merchiers, M. Moens, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobbyack, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Wallendaël et Weyts.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Anciaux, Boutmans, Loones et Vandembroeke.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Buelens, Ceder, Coene, Coveliers, Devolder, Goris, Mmes Leduc, Nelis-Van Liedekerke, MM. Raes, Van Hauthem, Vergote, Verhofstadt et Verreycken.

Au total, 43 membres du Sénat ont voté oui; 7 membres ont voté non; 13 se sont abstenus.

In totaal hebben 43 leden van de Senaat ja gestemd; 7 leden hebben neen gestemd; 13 hebben zich onthouden.

La majorité prévue par l'article 4 de la Constitution est atteinte.

De meerderheid voorzien in artikel 4 van de Grondwet is bereikt.

En conséquence, le projet de loi spéciale est adopté et sera soumis à la sanction royale.

Derhalve is het ontwerp van bijzondere wet aangenomen en zal aan de koninklijke bekrachtiging worden voorgelegd.

M. Chantraine a voté oui.

De heer Chantraine heeft ja gestemd.

M. le président. — Mesdames, messieurs, l'ordre du jour appelle le débat sur la situation au Kosovo. Le ministre de la Défense nationale, qui représentera le gouvernement, est momentanément retenu à la Chambre pour une communication gouvernementale.

Je vous propose donc de suspendre la séance. (*Assentiment.*)

La séance est suspendue.

De vergadering is geschorst.

— *La séance est suspendue à 17 h 25.*

De vergadering wordt geschorst om 17.25 uur.

Elle est reprise à 17 h 40.

Ze wordt hervat om 17.40 uur.

M. le président. — La séance est reprise.

De vergadering wordt hervat.

SITUATION AU KOSOVO

Débat

TOESTAND IN KOSOVO

Debat

M. le président. — L'ordre du jour appelle le débat sur la situation au Kosovo.

Aan de orde is het debat over de toestand in Kosovo.

La parole est à M. Poncelet, vice-premier ministre.

M. Poncelet, vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, chargé de l'Énergie. — Monsieur le président, avant-hier, soit le soir du mardi 23 mars, le Secrétaire général de l'OTAN, M. Solana, après avoir encore entendu le négociateur américain M. Holbrooke quant à ses entretiens de la dernière chance, malheureusement infructueux, avec M. Milosevic, a donné mission au général Clark, Commandant en chef des forces de l'OTAN en Europe, d'engager des frappes aériennes contre la République fédérale de Yougoslavie.

Cette décision était le point final logique, quoique provisoire, d'un processus politique particulièrement long et difficile, au cours duquel la Communauté internationale a tout tenté. Chacun se rappelle, bien sûr, l'incessant pèlerinage vers Belgrade, au cours des derniers mois, par les différents négociateurs européens, américains et russes.

À la longue, il fallut bien se rendre à l'évidence : les trois exigences de la Communauté internationale avaient été rejetées par Belgrade, à savoir, l'acceptation d'un accord politique intérimaire qui avait été négocié à Rambouillet; le respect des engagements que la Yougoslavie avait pris en octobre 1998 concernant la présence de forces armées et de troupes de sécurité au Kosovo et la cessation de l'usage abusif et surdimensionné de la violence au Kosovo.

De militaire actie van de NAVO heeft tot doel de politieke doelstellingen van de internationale gemeenschap te helpen realiseren. De actie is erop gericht de gewelddadige aanvallen van het Joegoslavisch leger en ordrestrijdkrachten stop te zetten en een nog grotere humanitaire catastrofe af te wenden.

Het militair optreden is gebaseerd op de logica van de resoluties 1199 en 1203 van de VN-Veilighedsraad, waarin de Kosovo-crisis expliciet wordt erkend als een bedreiging voor de vrede en stabiliteit, zoals beschreven in het hoofdstuk VII van het VN-Handvest. Dit biedt de mogelijkheid tot een gewapende interventie door de internationale gemeenschap in het geval van de niet-naleving van het handvest.

De Europese Veiligheidsorde berust op een aantal basisprincipes waarvan op generlei wijze mag worden afgeweken. De eerbiediging van de mensenrechten, in de meest brede betekenis van het woord, staat hierbij centraal. Als we de minimumstandaarden niet krachtadig verdedigen, verliest de Veiligheidsorde zijn legitimiteit.

Ook de notie humanitair interventierecht kent meer en meer ingang als basis voor een tussenkomst van de internationale gemeenschap in gevallen waar menselijk leed dringend moet worden gelenigd, of waar een humanitaire catastrofe moet worden afgewend.

Les attaques aériennes qui ont été décidées sont l'instrument du dernier ressort afin de préserver la sécurité européenne. Celui qui, dans les circonstances actuelles, oserait reculer devant l'usage de la force renoncerait à cette sécurité et laisserait l'initiative à ceux qui, comme Milosevic, n'ont de considération que pour leur propre pouvoir sans considération pour la population.

La défense de cette sécurité nous force à intervenir, certainement quand, comme c'est le cas au Kosovo, le danger d'une explosion de violence est réel dans ce qui est, dès à présent, une région instable. Les débordements doivent être contenus.

La sécurité européenne est garantie par un certain nombre d'acteurs, l'OTAN, l'UEO, l'OSCE et l'Union européenne, dont la Belgique est membre. Cette affiliation ne nous conduit pas à la

soumission mais nous rend bien coresponsable du maintien de la paix, certainement si celle-ci est foulée au pied à nos frontières et que des intérêts vitaux sont menacés.

In Berlijn heeft de Europese Raad gisteren in zijn verklaring over Kosovo bevestigd dat de internationale gemeenschap een uiterste inspanning heeft gedaan om een militaire interventie af te wenden. Hij heeft een laatste oproep gericht tot president Milosevic, opdat hij zijn houding radicaal zou wijzigen. Verder vermeldt de verklaring dat de Federale Republiek Joegoslavië nu de meest ernstige gevolgen ondervindt — waarvoor herhaaldelijk werd gewaarschuwd — van haar weigering om met de internationale gemeenschap samen te werken voor het bereiken van een vredesregeling voor de Kosovo-crisis.

President Milosevic draagt de volle verantwoordelijkheid voor hetgeen nu gebeurt. De Europese Raad is ook van mening dat hij nu de mogelijkheid heeft om de militaire actie tegen zijn land op te schorten, door zijn agressie in Kosovo te stoppen en de akkoorden van Rambouillet te aanvaarden.

Une suite possible des attaques aériennes pourrait être que nous nous retrouvions dans une situation incertaine où les positions des différentes parties sur le terrain seraient gelées et où, sur le plan diplomatique, toute solution durable serait repoussée à longue échéance. Nous connaissons le scénario irakien.

Mais, pour notre part, nous espérons que les attaques aériennes convaincront Milosevic de signer les accords proposés à Rambouillet. La Belgique voit les attaques aériennes en premier lieu non comme une punition à l'encontre de Milosevic mais bien comme un moyen ultime de sauver des flammes une solution *de facto* sur le terrain et ou *de jure* sur le papier, et de faire cesser l'agression militaire de Belgrade contre la population kosovare et éviter ainsi une catastrophe humanitaire.

C'est dans ce contexte que, le 23 mars dernier, le Conseil des ministres a renouvelé sa décision politique de la participation belge aux opérations aériennes de l'OTAN, en confirmation d'une décision antérieure du 9 octobre 1998, lorsque le gouvernement avait marqué son accord sur le principe de l'*activation order* pour les opérations aériennes menées contre la République fédérale de Yougoslavie par l'OTAN. Des avions belges sont donc engagés à cette fin. Cet engagement a à nouveau été confirmé lors d'une réunion du gouvernement le 29 janvier 1999.

Tel est le contexte politique dans lequel cette intervention a été décidée. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — De VLD-fractie betuigt haar steun aan de beslissing van de regering om Belgische troepen in het kader van de NAVO in te zetten voor de militaire luchtoperatie in Kosovo. De VLD wil een beleidspartij zijn en wil bijgevolg geen misbruik maken van haar rol als grootste oppositiepartij om zich op het terrein van de partijpolitieke spelletjes te begeven op een ogenblik dat Belgische militairen actief en niet zonder risico in deze crisis betrokken zijn. Het komt er volgens ons op aan in alle duidelijkheid onze solidariteit met het Noord-Atlantisch Bondgenootschap gestand te doen tijdens deze moeilijke dagen.

Desalniettemin rijzen er twee vragen waarop onze bevolking in alle duidelijkheid een antwoord van de regering moet krijgen.

Welke zijn, ten eerste, de precieze doelstellingen van deze militaire actie? Tracht men Milosevic te dwingen de akkoorden van Rambouillet te ondertekenen? Of gaat men verder en is het sowieso de bedoeling om het militaire potentieel van klein Joegoslavië te beperken?

Een tweede vraag betreft het engagement van de Belgische regering en van de Belgische Krijgsmacht in deze operatie. Tot hoever heeft de regering zich vandaag reeds geëngageerd? Welke militaire middelen zijn, behalve die waarvan we reeds op de hoogte zijn, toegezegd? In welke mate is de definitieve beslissing mee bepaald door de Belgische regering?

Hoewel we in de Senaat — helaas voor de zoveelste maal in een dergelijke, belangrijke aangelegenheid — het debat twee dagen na het begin van de feiten en dus post factum voeren en bijgevolg de feiten alweer achterna hollen, vraagt de VLD dat, in geval van een

nieuw engagement, het parlementaire debat alleszins op voorhand en tijdig wordt gevoerd. Ik weet dat de vice-eerste minister zal antwoorden dat zulke beslissingen tot de prerogatieven van de regering behoren. De VLD denkt hierbij echter in het bijzonder aan de eventuele inzet van grondtroepen. Indien daartoe wordt overgegaan, moeten ten minst de pro's en de contra's met kennis van zaken kunnen worden besproken, zodat het Parlement de regering kan adviseren alvorens deze een beslissing treft.

Het debat rond de crisis in Kosovo kristalliseert zich tevens rond het beginsel van de legitimiteit. Kan de NAVO, en dus ook België als lid van de alliantie, een soevereine staat aanvallen, zonder hiervoor uitdrukkelijk te kunnen verwijzen naar een VN-resolutie die een dergelijke militaire operatie in alle duidelijkheid rechtvaardigt? De vice-eerste minister verwijst naar twee resoluties. Hij verwijst onder meer ook naar hoofdstuk VII van het VN-Handvest, maar naar ons gevoel is dit niet voldoende om een dergelijke operatie op een legitieme manier te rechtvaardigen.

Als democratische partij in een democratische rechtsstaat is de VLD heel erg gehecht aan dit legitimiteitsbeginsel. Door dit beginsel zelf te overtreden, riskeren we de deur wagenwijd open te zetten voor andere landen, met wellicht andere bedoelingen, om eveneens eenzijdig militair op te treden.

De VLD is echter minstens even sterk gehecht aan het principe dat het de morele plicht is van ons land om niet lijdzaam toe te zien wanneer zich ergens een genocide voltrekt of wanneer massale slachtpartijen plaatsvinden. We hebben onze lessen uit de gebeurtenissen in Rwanda geleerd. Ons land heeft de morele plicht om met alle mogelijke middelen, dus ook met militaire middelen, dergelijke slachtpartijen te doen ophouden.

De voorbije weken waren we getuige van weerszinwekkende taferelen in Kosovo. Het is de plicht van ons land om een halt toe te roepen aan deze wreedheden en deze regio zo vlug en zo efficiënt mogelijk te begeleiden bij het tot stand komen van een democratische rechtsstaat. De huidige militaire operatie kan en mag voor de VLD enkel tot doel hebben de wapens in Kosovo snel, accuraat en definitief het zwijgen op te leggen en, in een tweede fase, Kosovaren en Serviërs op vreedzame wijze te begeleiden bij het organiseren van verkiezingen of referenda, waarbij de inwoners van Kosovo zelf bepalen onder welke staatsvorm zij de 21e eeuw willen binnenstappen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Thijs.

Mevrouw Thijs (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de besprekingen in Rambouillet en Parijs hebben uiteindelijk niet geleid tot het gewenste resultaat, hoewel de grenzen van de Federale Republiek Joegoslavië niet in vraag werden gesteld. De CVP-fractie betreurt dan ook dat via onderhandelingen geen compromis kon worden bereikt, zodat een militaire actie noodzakelijk werd. Bij dit alles dreigen we echter de historische context te vergeten. Tot maart 1989 genoot de provincie Kosovo een autonoom statuut binnen de deelrepubliek Servië. De opheffing van dit statuut ligt mede aan de basis van het huidige conflict. Daarenboven werden de Serviërs die uit Bosnië en Kroatië waren gevlucht, aangemoedigd om zich in Kosovo te vestigen, zodat het overwicht van de Albanese Kosovaren kon worden ondergraven. Het lag voor de hand dat dit tot spanningen en een uitbarsting van geweld zou leiden.

Dit nieuwe etnische conflict is het zoveelste dat zich de afgelopen jaren in de Balkan heeft voorgedaan. Nochtans was dit scenario perfect voorspelbaar. Reeds in het begin van de jaren '90 waren er voortdurend signalen dat het Kosovo-probleem moest worden opgelost. Wellicht heeft de internationale gemeenschap weer eens de kans gemist om dit probleem tijdens de Dayton-onderhandelingen in een groter geheel aan te pakken. President Milosevic was op dat moment echter te belangrijk om de Bosnische Serviërs in het gareel te doen lopen, zodat de internationale gemeenschap hem niet voor het hoofd wou stoten met Kosovo. Om die reden hebben we het probleem voor ons uitgeschoven, met het gekende resultaat.

We kunnen nu de vraag stellen of een militaire ingreep gerechtvaardigd is en in welke mate ze tot een resultaat zal leiden. De CVP-fractie is ervan overtuigd dat een militair ingrijpen van de NAVO in de Servische provincie Kosovo noodzakelijk is, ten einde een halt toe te roepen aan de humanitaire aanslag op de burgerbevolking die, zoals steeds, het slachtoffer is. We kunnen niet aanvaarden dat Servische militairen en politiediensten massaal de mensenrechten schenden, de bevolking terroriseren en de dorpen etnisch zuiveren. Zullen deze bombardementen tot enig resultaat leiden of zullen ze een verstarring van de houding van president Milosevic teweegbrengen? Dreigt men niet in een impasse verzeild te raken waardoor de inzet van grondtroepen noodzakelijk wordt? Hoe gaan we dit aanpakken en welke houding zullen we op dat ogenblik aannemen?

Zo kom ik bij de rol van de Verenigde Staten en Rusland. Beide landen hebben zich niet onbetuigd gelaten bij het leveren van wapens en fondsen aan beide partijen, ondanks de wapenblokkade. Nu is eens te meer duidelijk dat beide grootmachten opnieuw tegenover elkaar komen te staan. De internationale gemeenschap moet dan ook voorkomen dat ze de controle over een mogelijke escalatie van het geweld in de regio verliest. Deze regio kent een explosief verleden en lag aan de basis van een wereldoorlog.

Heeft de internationale gemeenschap goed geëvalueerd wat ze met deze militaire actie zal bereiken? Waarom heeft men zo halsstarrig vastgehouden aan het principe van een vreemde troepenmacht op het Servisch grondgebied terwijl dit onbespreekbaar was voor de Servische delegatie? Was er geen alternatief mogelijk? Ook hier heeft de diplomatie volgens ons gefaald.

Enkele vragen over de militaire bijdrage van ons land. Wat is de staat van onze troepen? Er bestaat blijkbaar nogal wat verwarring over hoe onze vliegtuigen zullen worden ingezet. Kan de vice-eerste minister ons meedelen wat precies hun taak is? Worden vliegtuigen ingezet bij verkenningsvluchten, bewakingsopdrachten of bombardementen?

Militaire analisten voorspellen een patstelling wanneer de bombardementen niet het gewenste resultaat hebben. De inzet van grondtroepen zou dan noodzakelijk worden. In tegenstelling tot de 30 000 manschappen die nodig zijn voor de peace keeping-opdracht, zou men dan ongeveer 120 000 manschappen moeten inzetten. Heeft men dit scenario reeds bekeken? Zal België zich daarin verder engageren?

De CVP-fractie is ten zeerste bezorgd over de situatie in Kosovo. We zijn er ons van bewust dat een militair ingrijpen noodzakelijk was, maar we hopen op een snelle, en voor alle partijen bevredigende afloop. Het conflict dreigt anders veel te lang aan te slepen en dan zullen voornamelijk de burgers in de Federale Republiek Joegoslavië het grootste slachtoffer worden. We vrezen ook voor een uitdijning van het conflict. Een snelle afwikkeling moet voorkomen dat Macedonië, Bosnië, Kroatië en Albanië, in het conflict betrokken raken. Het conflict kan bovendien op middellange termijn een effect hebben op onze relaties met Rusland. Daar worden binnen enkele maanden verkiezingen gehouden. Dit is iets wat we niet uit het oog mogen verliezen. Het Europese continent kan zich niet meer permitteren Rusland niet meer te betrekken bij het veiligheidsbeleid. We hopen dan ook dat tijdens de militaire acties alle mogelijke diplomatieke kanalen worden gebruikt om toch nog tot een aanvaardbaar diplomatiek vergelijk te komen.

Als laatste punt wil ik de vraag stellen of de VN en de NAVO niet moeten worden herdacht. Op het einde van de Rwanda-commissie zijn er een aantal besluiten getrokken en een aantal aanbevelingen geformuleerd waarin sterk werd aangedrongen op het herbekijken van de VN. De noodzaak van een unaniem standpunt in de Veiligheidsraad is iets wat niet werkt. De Veiligheidsraad is nu zelfs niet bijeengekomen omdat men toch niet tot een eensgezind standpunt kon komen. Dit moet dringend worden herbekeken, want we zullen nog geregeld met dergelijke problemen worden geconfronteerd. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. De Decker.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je voudrais apporter le soutien du groupe PRL-FDF au gouvernement belge qui a décidé de rester solidaire des décisions prises par l'Alliance atlantique et l'Union européenne dans le cadre de la crise du Kosovo.

Tous les chemins diplomatiques possibles ont été suivis. L'Europe d'aujourd'hui ne peut plus accepter que des dictateurs comme M. Milosevic puissent continuer à mener des politiques d'épuration ethnique, des politiques qui violent fondamentalement les valeurs de l'Europe attachée au respect des droits de l'homme. La décision des frappes aériennes contre la Serbie était inévitable, nécessaire. Elle est justifiée sur le plan moral et sur le plan humanitaire. Soixante ans après Munich, nous devons mesurer que toute politique de lâcheté dans ce genre de domaine ne peut être et n'est jamais payante.

M. Moens, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Nous apportons notre soutien au gouvernement belge, mais nous gardons les yeux ouverts. Nous savons que cette crise ne sera pas solutionnée exclusivement par des frappes aériennes. Comme beaucoup d'autres, nous aurions préféré que ces opérations puissent être menées dans le cadre d'un mandat de l'ONU. Peut-être sera-t-il possible de l'obtenir dans les prochaines semaines ? Cela dépend en partie de l'attitude du gouvernement russe. Au cours des dernières quarante-huit heures, celui-ci a manifesté une sorte de réflexe politique de solidarité slave, mais les intérêts de ce pays à moyen et long termes devraient amener les Russes à se rallier à l'énorme majorité de la communauté internationale. Nous aurions préféré un mandat de l'ONU, mais nous savons pourquoi il n'est pas nécessaire à ce stade.

J'en viens à une deuxième remarque. Nous sommes persuadés que, malheureusement, les frappes aériennes ne suffiront pas. Comme la communauté internationale, nous espérons qu'elles amèneront M. Milosevic à accepter l'accord de Rambouillet. C'est un pari; ce n'est nullement une certitude. Nous savons que des frappes aériennes sur des intérêts stratégiques serbes n'empêcheront pas l'armée serbe de poursuivre une politique d'épuration ethnique au Kosovo. À cet égard, les témoignages et l'expérience du général britannique Rose et du général belge Bricquemont nous ont souvent livré des commentaires intéressants. Nous ne devons pas perdre de vue que cela est une étape qui pourrait mener à une seconde démarche qui entraînerait peut-être la nécessité de déployer des troupes au sol pour arrêter une épuration ethnique inacceptable.

J'en viens à un troisième élément. Nous avons mesuré que l'engagement des États-Unis en cette matière est à la fois ferme et hésitant. Ferme, car lorsque l'OTAN entre en action, les États-Unis prennent le leadership des opérations. Aussi constatons-nous actuellement l'expression de la fermeté américaine, en apparence du moins. Mais lorsque je prétends que l'engagement est à la fois ferme et hésitant, c'est parce que le vote du Sénat américain, où la décision a été adoptée par 58 voix contre 42, montre que la question est éminemment controversée aux États-Unis qui, comme d'habitude, ont un réflexe isolationniste. Dès lors, au fur et à mesure de l'évolution des opérations et de cette crise, il n'est pas exclu que les Européens se retrouvent à un certain moment, face à leurs responsabilités.

Par ailleurs, cet engagement est à la fois ferme et hésitant dans la mesure où le président Clinton semble avoir déjà précisé qu'il ne déploierait pas de soldats américains sur le territoire du Kosovo. Je parle avec prudence car je m'appuie sur des rumeurs. Toutefois, pendant ces dernières 48 heures, les pays européens de l'OTAN auraient dû demander aux États-Unis des garanties — peut-être l'ont-ils fait — quant à leur participation, au déploiement d'une force sur place qui s'imposerait éventuellement à la suite des frappes aériennes. Cette assurance aurait dû être obtenue.

Tout cela démontre qu'en tout état de cause, l'Europe doit travailler à sa politique de défense commune. En effet, parallèlement à l'exercice théorique mis en œuvre à l'initiative de MM. Blair et Chirac ainsi que du chancelier allemand, dans le cadre de la déclaration de Saint-Malo, un exercice pratique, hélas plus tragique, est en train de se dérouler.

Essayons d'agir afin que la crise que nous traversons fasse progresser la conscience des Européens quant à la nécessité d'une défense européenne commune. À cet égard, j'espère que le gouvernement belge veillera, lors du prochain sommet de l'OTAN à Washington, à bien utiliser ces événements tragiques pour donner aux Européens, dans le cadre de la définition du nouveau concept stratégique de l'Alliance, l'autonomie légitime à laquelle ils ont droit.

Comme je l'ai souvent dit au Parlement, la défense n'est pas une question de partis politiques mais de responsabilité, et ce quel que soit le gouvernement au pouvoir et quels que soient les partis qui y participent. Le choix de responsabilité auquel vous êtes confronté aujourd'hui en est un exemple. Et à ce moment-là, monsieur le vice-premier ministre, une armée bien équipée est beaucoup plus rassurante pour assumer ce genre de responsabilité et, le cas échéant, pour prendre la décision la plus difficile qui soit en politique : envoyer des hommes sur un terrain d'opération. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Mesdames, messieurs, vu la gravité du sujet, je n'ai pas voulu interrompre M. De Decker, mais je vous rappelle les limites de notre débat. Il a été convenu que cinq minutes seraient accordées à chaque groupe et je me dois de veiller sévèrement au respect du temps imparti afin que nous puissions terminer dans les délais.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, huit années de nettoyage, de crimes, de destructions et d'expulsions, quatre années d'organisation d'une petite armée, deux années d'action de résistance et, enfin, la décision !

Mon groupe est favorable à la position adoptée par le gouvernement et par le vice-premier ministre Poncelet, ainsi qu'à l'engagement pris dans l'opération. Nous sommes évidemment également favorables à la décision de l'OTAN dans son ensemble.

La situation créée par le comportement d'une armée d'Europe, sur un territoire d'Europe, qui est le Kosovo, pose vraiment le débat sur la philosophie de la défense européenne. Divers experts s'expriment aujourd'hui sur cette question, y compris ceux qui soutiennent la thèse qu'il ne faudrait pas être en mesure d'agresser un État souverain. J'ai même entendu un de ces experts dire ce matin que M. Milosevic — on l'appelle encore monsieur — n'a agressé personne. Je voudrais dire au vice-premier ministre qu'il n'y a pas sur le territoire européen pires conditions que celles créées sur le territoire du Kosovo, non pas depuis deux ans, mais depuis huit ans. Ceux qui s'intéressent au problème des réfugiés — c'est là qu'on peut avoir la vision globale d'un ou de plusieurs problèmes — savent que depuis huit ans, ces gens sont chassés dans des conditions inacceptables pour l'Europe comme telle.

En deux jours, quatorze mille hommes de l'armée serbe viennent encore d'entrer au Kosovo. Ce n'est pas pour ne rien y faire. J'y reviendrai dans mes conclusions, mais il est clair que ces quatorze mille hommes viennent rejoindre tous ceux qui étaient déjà sur place et continuent une œuvre de massacres à grande échelle.

Mon groupe a été favorable à une solution diplomatique, nous l'avons dit à plusieurs reprises. Cette solution a échoué en dépit d'efforts énormes. Nous avons tenté de convaincre la France, notamment à cause de l'affaire Bunel dont vous vous souvenez certainement. Nous étions presque arrivés à la même décision qui aurait permis d'épargner tant de morts en six mois. La décision a finalement été rendue impossible à cause de la certitude que les Serbes avaient obtenu, en temps réel, les zones de frappes, de la part du chef de cabinet du représentant permanent de la France à Bruxelles pour l'OTAN. Ce n'était donc pas une petite affaire et ce ne l'est toujours pas.

Si la solution diplomatique a échoué, on ne peut imputer cet échec à la partie kosovar. Ces hommes qui, eux, ont signé le texte, ont vu leur famille sur place expulsée à la suite d'incroyables pressions; ils comptaient déjà des morts par dizaines dans les villages et parfois dans des petites villes, à l'insu des médias; ils étaient pourtant conscients que le texte que l'on se disposait à signer ne leur accorderait pas ce qui constituait leur vraie raison de combat, c'est-à-dire l'indépendance.

Le texte signé après l'opération de l'OTAN sera-t-il à reprendre tel quel? Il faudra être prudent. Il n'y a pas eu d'accord à Rambouillet et j'aimerais savoir avec précision quels sont les éléments de ce non-accord. Il est clair que pour obtenir l'action de l'OTAN, une pression énorme a été exercée sur la partie kosovar mais il est clair aussi qu'il n'y a pas d'accord tant que les deux parties ne signent pas. Est-il prévu dans le cheminement des opérations que le texte signé reste tel quel ou bien en révisera-t-on certaines parties? Voilà pour le volet diplomatique.

Dans le volet militaire, un certain nombre d'éléments nous intéressent. Les arguments les plus contradictoires circulent au sujet de l'efficacité des frappes aériennes. Sont-elles ou non efficaces? Les experts dits indépendants avancent désormais la thèse de l'inefficacité. Or, l'exemple bosniaque est clair: les frappes sont efficaces, et c'est également ma conviction.

Nous devons dès lors nous doter des moyens nécessaires à cet effet et ne pas chercher à tourner «autour du pot».

Un seul homme pousse ce pays et crée pour les citoyens serbes cette vision extrêmement réductrice du monde selon laquelle ils vivent dans une forteresse dont il est le seul maître. Cet homme constitue un danger pour son pays et pour l'Europe. Il convient, certes, d'affaiblir son armée mais l'action doit essentiellement porter sur sa position personnelle. Il est clair dès lors que nous ne devons pas nous limiter à une opération de frappes aériennes.

Qu'est-il prévu pour les troupes au sol? Quels sont les arguments américains qui ont réussi à emporter la décision positive du ministre? En effet, la Belgique n'était pas extrêmement enthousiaste à cette idée.

Notre conclusion est triple.

En premier lieu, M. le vice-premier ministre pourrait-il examiner l'hypothèse diplomatique et militaire selon laquelle l'indépendance du Kosovo serait le facteur de stabilité et non, comme le disent certains, le facteur de déstabilisation? N'est-ce pas l'inverse, comme ce fut le cas en Bosnie?

En deuxième lieu, la population du Kosovo n'est pas extrémiste. Elle est musulmane, mais il s'agit d'un islam de dialogue européen. Après quatre années de dialogue, malgré le retrait de l'autonomie, elle a dû se résoudre à la formule actuelle.

Depuis ce matin, les troupes serbes et les milices tuent dans Pristina. Latif Berisha, parlementaire de l'ALDK, est décédé; l'épouse et les deux enfants du secrétaire général de l'ALDK ont disparu. Nous sommes donc certains que des crimes se commettent aujourd'hui à grande échelle.

M. le vice-premier ministre nous parlera sans doute des implications du comportement de la Russie et nous l'écouterons avec attention.

Enfin, ne faut-il pas adopter vis-à-vis de l'UCK une attitude différente, l'un de ses représentants les plus éminents ayant signé l'accord de paix? Sans lui, il n'était en effet pas possible d'entamer la moindre action.

M. le vice-premier ministre est-il conscient du fait que la Belgique sera peut-être un interlocuteur important dans la phase qui suivra les frappes? Il peut en tout cas compter sur le soutien de notre groupe pour les phases ultérieures, à la condition que l'on rééquilibre partiellement l'analyse diplomatique qui a précédé la décision de l'OTAN. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de regering voor haar mededeling.

We moeten ons bewust zijn van de ernst van de feiten die zich op dit ogenblik afspelen. Ik wil ervoor waarschuwen dat de huidige gebeurtenissen niet mogen worden beschouwd als de zoveelste aflevering van CNN. Ik vrees dat de statistieken ook nu geen aandacht zullen besteden aan het aantal doden, maar wel aan de bommen die op het Servische grondgebied worden gegooid.

Op het vlak van de diplomatie zijn zonder enige twijfel enorme inspanningen geleverd. Sommigen vroegen zich zelfs af hoe lang men nog ging wachten alvorens op te treden. De partijen hebben

alle mogelijke kansen gekregen om tot een vergelijk te komen. Ik weet niet of het ontwerpakkoord van Rambouillet in de toekomst nog als basis zal kunnen dienen voor een overeenkomst. De heer De Decker heeft zopas terecht onderstreept dat het hier gaat om het opnemen van verantwoordelijkheid. We kunnen ons echter afvragen of dit uiteindelijk tot oplossingen zal leiden.

We moeten beseffen dat, gezien de huidige omstandigheden, de problemen van de vluchtelingen en de represailles nog zullen toenemen. Eén vijfde van de bevolking is reeds vertrokken en nu de eerste bommen zijn gevallen, zullen er waarschijnlijk nog meer vluchtelingenstromen op gang komen.

Na alles wat er is gebeurd, rijzen er fundamentele vragen. De omstandigheden verplichten ons een gewetensonderzoek te doen. Ik zet enkele feiten op een rijtje. Er werd terecht opgemerkt dat dit geen nieuw conflict is. Iedereen voelde dit al jaren aankomen. Geëngageerde parlementsleden hebben reeds lang geleden gewaarschuwd voor wat er in deze regio stond te gebeuren. Maar wat hebben we gedaan? Wellicht waren er belangrijkere actuele problemen.

Welke initiatieven hebben we op internationaal vlak genomen om de oorzaak van dergelijke conflicten, namelijk de wapenhandel en de transacties die hiermee gepaard gaan, een halt toe te roepen? Er is inderdaad een wapenembargo afgekondigd, maar iedereen weet dat een dergelijk embargo als een zeef werkt. De beleidsvoerders die de wapenhandel aan banden moeten leggen met het oog op het beheersen van de situatie, dragen op dit vlak een enorme verantwoordelijkheid.

Voorts rijst de vraag hoelang we nog zullen wachten om in de internationale wereldorde een akkoord tot stand te brengen over de noties die ons tot nu toe internationaal-juridisch hebben belet om op te treden. Hoelang zullen we ons nog vastklampen aan de notie van soevereine staat, die de internationale gemeenschap belet in te grijpen? Er is een evolutie in de gedachten, maar niet in de teksten. Op dit ogenblik moeten we duidelijk afspreken dat er op dit vlak verantwoordelijkheid moet worden opgenomen.

Volgens sommige politologen betekende de Tweede Wereldoorlog het failliet van de Volkerenbond. We hadden gehoopt dat de Verenigde Naties en de samenstelling van de Veiligheidsraad voldoende waarborgen zouden bieden en ons een wapen voor *peace keeping* en voor *creating of peace mind* in handen zouden geven. Tot onze spijt moeten we vaststellen dat ook vandaag nog nationale belangen kunnen primeren. Er werd gealludeerd op de stemming in de Amerikaanse Senaat. Aan de vooravond van presidentsverkiezingen kan het stemgedrag van de senatoren onmogelijk zijn ingegeven door menselijke bekommernis voor het welslagen van de internationale opdracht, wel door lokale politieke berekening.

Tot slot wil ik, zonder in cynisme te vervallen, de hoop uitspreken dat de signaalfunctie van het NAVO-optreden zijn doel bereikt. Na vijftig jaar bouwen aan een alliantie heeft de NAVO deze operatie op het getouw kunnen zetten. Moge ze de verantwoordelijken tot rede brengen. Ook van vroegere militaire operaties werd verwacht dat ze plaatselijke regimes aan het wankelen zouden brengen. In Irak bleven ze spijtig genoeg zonder resultaat. Ik vrees dat het succes in Servië niet groter zal zijn.

Er moeten maatregelen worden genomen, zodat de internationale wereldorde zich diepgaand en niet alleen op het militaire vlak kan affirmeren. Moge het NAVO-optreden een kort maar krachtig signaal wezen, waardoor alle betrokkenen opnieuw aan tafel gaan zitten om een oplossing te zoeken voor de toekomst van deze streek en haar bewoners.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, ce qui se passe actuellement au Kosovo est un des faits les plus marquants de l'histoire européenne depuis 50 ans. L'OTAN a déclenché l'opération la plus importante et peut être la plus risquée de son histoire. J'ai été frappée d'entendre le général Briquemont qui, s'exprimant sur le sujet, rappelait l'expérience de Somalie. Les conséquences de cette opération risquent d'être lourdes pour l'avenir des Balkans; nul ne peut prédire avec certitude

quels seront les résultats de cet emploi de la force pour faire plier le gouvernement de Belgrade, mais il faut assumer nos responsabilités.

L'attitude du gouvernement serbe est plus qu'ambiguë depuis le déclenchement de la guerre en ex-Yougoslavie et son enlèvement en Bosnie. M. Milosevic ne s'est jamais comporté comme un dirigeant recherchant des solutions de paix dans les différents conflits auxquels la population serbe a été mêlée. C'est lui qui était à l'origine de l'embrassement de la région lorsqu'en 1989, il a retiré le statut de république autonome au Kosovo. C'est lui encore le seul responsable de la situation actuelle. En cinq ans, l'émissaire américain Richard Holbrooke s'est rendu à Belgrade à 41 reprises pour tenter de trouver un terrain d'entente diplomatique. En vain, car M. Milosevic n'a finalement fait aucune concession, il n'a pas empêché l'escalade militaire qu'il aurait pu arrêter à tout instant. Il n'a consenti aucun effort pour aboutir à un accord lors des négociations de Rambouillet ou au respect des engagements sur lesquels ont débouché les missions de Richard Holbrooke en octobre 1998.

N'est-il pas justement choquant de voir un régime utiliser le droit international comme couverture aux violations des droits de l'homme et des violences faites à l'encontre d'une minorité? L'intervention de l'OTAN a pour objectif de rétablir la paix et la stabilité dans la région. Dans ce cadre, le vice-premier ministre l'a rappelé, cette intervention tient compte des résolutions 1199 et 1203 du Conseil de sécurité des Nations unies qui estime que la situation au Kosovo est une menace pour la paix et la stabilité, suivant le chapitre 7 *Peace Enforcement*. Le souhait du PSC est que cette intervention militaire soit la plus courte possible et que l'on ait pas affaire à un second Vietnam au cœur du continent européen.

Il est fondamental que la population civile soit épargnée dans la mesure du possible au cours des attaques aériennes. Cette population est déjà gravement affectée par un embargo qui dure depuis plusieurs années. Le seul but de cette action militaire doit être d'obtenir un arrêt du conflit au Kosovo et de forcer Belgrade à entrer dans une logique de compromis en faveur de la paix et du respect des droits de l'homme.

La Belgique doit être partie prenante dans l'élaboration d'une structure qui permettra de gérer l'intervention en Yougoslavie. Notre participation au sein de l'OTAN nous permettra de devenir un acteur significatif d'une nouvelle architecture de défense européenne. La Belgique doit prendre ses responsabilités face à cette situation et c'est bien pour cela que nous soutenons la décision du Conseil des ministres restreint du mardi 23 mars de participer aux opérations aériennes de l'OTAN. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, vandaag plukte ik drie berichten van Internet. Een eerste wilde me ervan overtuigen dat nationalistes de plicht hebben om de onderdrukte Albanezen in Kosovo te steunen en onvoorwaardelijk de NAVO-aanvallen goed te keuren. Een tweede deed eveneens een beroep op nationalisme om aan te tonen dat Kosovo net zo min Albanese als Molenbeek Arabisch is en dat een vreemd volk, *in casu* de Albanezen, enkel te gast zijn in Kosovo. Tenslotte was er het PVDA-bericht dat opriep tot betogen tegen de schandelijke imperialisten die niet beseffen dat enkel het socialistisch Oostblok destijds de vrede bewaarde en dat de snode kapitalisten vandaag de bodemschatten van Kosovo, Macedonië en Albanië willen inpalm. Drie berichten in dezelfde nieuwsgroep, onder mekaar, onder dezelfde titel. Er zijn dus blijkbaar heel wat waarheden in het gebied dat voor de Serviërs waardevol genoeg lijkt om een wereldconflict te riskeren.

Ik heb problemen met de houding van de Verenigde Staten die nooit uitblonken in het verdedigen van volkeren die naar zelfstandigheid streven. Integendeel, ze hebben steeds elke secessie bekampt en bekampen ze nog steeds. Emotioneel ben ik gevoelig voor de dramatische beelden die we de voorbije jaren, maanden, weken, en dagen te zien kregen en waarin werd getoond hoe een volk de winter, de koude wordt ingejaagd door nietsontziende Serviërs. Zelfs indien Kosovo niet Albanese is, maar het Servische

merelveld waarvan wordt gesproken, kan niet worden gerechtvaardigd dat ouderen, mannen zonder uniform, vrouwen en kinderen worden gebruikt als pionnen op een schaakbord.

Evenmin kan ik ongevoelig blijven voor andere moordpartijen en uitdrijvingen van mensen in Ambon en Oost-Timor, waar christenen worden opgejaagd en afgeslacht door moslims, of voor de beelden gisteren, van de koppensnellers in Borneo, waar etnische slachtingen plaatsvonden. Ik stel enkel vast dat de NAVO daar niet ingrijpt, alhoewel de menselijke drama's er even schrijnend zijn en een legitieme grond tot ingrijpen zijn.

Omwillen van al deze aspecten, en omdat het onmogelijk is om hier, ver van het probleemgebied, veilig van op het spreekgestoelte, de enige echte waarheid te verkondigen of te vernemen, beperk ik mij tot het stellen van louter technische vragen.

Ten eerste, op welke internationale rechtsgrond steunt de NAVO zich om de aanval tegen Servië te rechtvaardigen. Alvast professor Suy, specialist in internationaal recht, ontkent het bestaan van dergelijke rechtsgrond.

Ten tweede, op welk artikel uit het NAVO-charter baseert de NAVO zich om deze aanval uit te voeren? Er werd immers geen NAVO-lidstaat aangevallen, noch was enige agressie tegen een NAVO-lidstaat te vrezen.

Ten derde, met welke doelstellingen voor ogen worden de bombardementen uitgevoerd? Moet het Servische leger worden getroffen in zijn offensieve mogelijkheden of moet Milosevic het akkoord van Rambouillet ondertekenen? Zijn er al voorwaarden bekend waaraan moet worden voldaan om de bombardementen te stoppen?

Ten vierde, wat gebeurt er, dit is mogelijk de hamvraag, indien Servië ondanks misschien wekenlange bombardementen het been stijf houdt en weigert het offensief in Kosovo te staken of het akkoord van Rambouillet te tekenen? We mogen niet vergeten dat we, in tegenstelling tot in Irak, ditmaal geen grondtroepen hebben om het luchtoffensief te volgen. Indien toch wordt besloten tot een grondoffensief na de bombardementen, zal België dan troepen leveren?

Ten vijfde, Rusland kant zich resoluut tegen de NAVO. Dat heeft een duidelijk zieke president ons medegedeeld. Wordt het gevaar voor destabilisatie van de Balkan hierdoor niet veel groter?

Ten zesde, hebben de NAVO-partners onderling reeds afgesproken welke houding ze zullen aannemen indien Kroatië en Bosnië-Herzegovina van een verzwakt Servië gebruik maken om « grenscorrecties » aan te brengen?

Ten zevende, is België, gelet op de inzet van onze vliegtuigen en de Belgische houding in NAVO-verband, nu in staat van oorlog met klein-Joegoslavië?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, het is wat al te gemakkelijk te verklaren dat men zijn politieke verantwoordelijkheid moet opnemen, alsof dit meteen de actie in Kosovo wettigt. We zijn allen politiek verantwoordelijk en trachten een redelijk en politiek verantwoord standpunt in te nemen. In dit korte tijdsbestek zal ik trachten uiteen te zetten hoe de VU de gebeurtenis benadert en enkele vragen stellen in dat verband.

Onze uitgangspunten zijn noodzakelijkerwijze emotioneel. We kunnen niet anders dan mede-emotioneel zijn. De collega's Lizin en Erdman zijn hierop reeds uitvoerig ingegaan. Uiteraard voelen we solidariteit met de Kosovaren, een verdrukte bevolkingsgroep. Willy Kuijpers praat al jaren over de Albanese Kosovaren. Toen we niet eens wisten dat Kosovo bestond, was hij er al meermaals geweest en telkens kwam hij terug met aangrijpende verhalen. We schrokken dan ook niet echt toen het tot een uitbarsting kwam.

Er is de afschuw voor het Milosevic-regime. Ook dit punt is al voldoende aan bod gekomen en ik moet daarover dus niet uitweiden. Het regime wordt steeds meer een dictatuur.

Onmiddellijk daarbij aansluitend is er het medevoelen met de Servische bevolking. Toen ik, samen met collega Erika Thijs, de verkiezingen in Belgrado heb gevolgd, hebben we kunnen vaststellen dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen ener-

zijds de Servische bevolking en anderzijds het regime van Milosevic. We hebben gezien hoe na de verkiezingen, op initiatief van de studenten, spontaan honderdduizenden mensen door de straten van Belgrado trokken in de hoop het regime tot een ander inzicht te brengen. Echter zonder resultaat. Er mag niet worden veralgemeend en de Serviërs afschilderen als duivels stemt niet overeen met de realiteit.

Er is onze fundamentele afkeer van gewapende conflicten, zeker wanneer we er zelf aan deelnemen en verantwoordelijkheid dragen.

Waar leidt deze actie toe? Is het alleen de bedoeling Milosevic ertoe te dwingen de akkoorden van Rambouillet te ondertekenen?

Wat is de legitimatie van die acties? Hoe durft men de legitimiteit in twijfel trekken bij het zien van het leed van de Kosovaren? Ik heb het artikel van professor Suy, specialist volkerenrecht, met als titel «Rechtsgrond is larie» gelezen. Volgens hem is de NAVO geobsedeerd door geweld. Hij vraagt zich af of de waarnemers van de OVSE daar dan niet waren om de naleving van de mensenrechten te controleren.

Wat is de mening van de vice-eerste minister over de cynische benadering van sommige deskundigen? Ik verwijs naar het interview met Balkan-kenner Mon Detrez. Volgens hem bood de terugtrekking van de waarnemers Milosevic de mogelijkheid het Kosovaarse bevrijdingsleger op de knieën te krijgen, een karwei die anders door het Westen zou moeten worden geklaard. Het gewapend conflict komt de Servische leider goed uit. Zijn positie wordt er zelfs door versterkt. Hij kan de media nog meer bedwingen en de oppositie verder uitschakelen. Een groot deel van het probleem ligt niet bij de Serviërs, maar bij Milosevic. Zal het resultaat van de actie dan zijn dat Milosevic wordt versterkt in plaats van te worden vervangen?

Het is een moeilijk dossier. Ik weet niet goed welke houding we zouden hebben aangenomen als we in de regering zaten. Ik zal trouwens met belangstelling luisteren naar de uiteenzettingen van Écolo en Agalev. De Duitse groenen maken deel uit van de regering en verdedigen, na een hartverscheurende keuze, hun houding. Ze drukken ons er met de neus op dat verantwoordelijkheid nemen binnen de regering wel anders ligt dan buiten een regering.

Mijnheer de voorzitter, omwille van al de door ons naar voren gebrachte elementen kan de Volksunie het NAVO-optreden niet goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, M. Loones obtiendra certainement sa réponse et j'espère que celle-ci intéressera tout le monde.

Premièrement, quelle que soit la qualité, par ailleurs incontestable, des interventions de certains de nos collègues, mon groupe émet de sérieux doutes quant à la décision du Bureau du Sénat d'organiser, dans notre assemblée, le même débat que celui qui vient d'avoir lieu à la Chambre, d'autant que le vice-premier ministre se voit ainsi obligé de répéter ce qu'il a dit voici une heure et que, par ailleurs, nous partageons tous le souci d'une amélioration du travail parlementaire. C'est la raison pour laquelle les écologistes demandent depuis très longtemps une déclaration du gouvernement et un débat parlementaire, suivi d'un vote sur la base d'une motion, avant tout engagement de nos forces armées. Dans le cas présent, le gouvernement aurait pu prendre une telle initiative après la conclusion de la réunion de Rambouillet. En effet, un débat n'aurait pas ralenti le processus de décision ni entamé les prérogatives du gouvernement. Je veux rappeler ici qu'un certain nombre de nos collègues — M. Erdman y a déjà fait allusion — sont intervenus à de nombreuses reprises sur le Kosovo. Selon moi, il serait plus démocratique que le gouvernement initie un débat au Parlement dès qu'il sait qu'il engagera des troupes à l'étranger.

Deuxièmement, il est tout à fait clair que depuis le début de l'implosion de l'ex-Yougoslavie — huit ans, a-t-on dit —, la responsabilité première de ces conflits terribles, hier, en Bosnie, aujourd'hui, au Kosovo, est à imputer aux forces nationalistes.

Cela n'enlève cependant rien au fait, selon nous, que les États-Unis d'Amérique et les gouvernements européens n'ont pas prêté l'attention nécessaire au Kosovo, notamment lors des accords de Dayton, pas plus qu'ils n'ont soutenu depuis le début des années 90 les leaders modérés — je pense, par exemple, à Ibrahim Rugova — qui revendiquaient la restauration du statut d'autonomie supprimé par le président Milosevic. En ce sens, les gouvernements occidentaux ont échoué dans la priorité à donner à la diplomatie préventive à propos du Kosovo, notamment lors des négociations de Dayton.

Troisièmement, sur le plan du droit international, nous nous trouvons dans une situation de «hors la loi». Contrairement à ce qu'a affirmé le vice-premier ministre, la résolution 1199 du 23 septembre 1998 du Conseil de sécurité ne permet pas l'intervention qui a été engagée. En effet, en son point 16, elle prévoit explicitement que si les dispositions de la résolution, par ailleurs très bonne, ne sont pas appliquées, le Conseil de sécurité se saisira à nouveau du problème. D'après le droit international, seul le Conseil de sécurité est habilité à prendre des décisions en matière d'engagement des forces dans le cadre du chapitre VII. Cela dit, nous connaissons parfaitement les raisons politiques qui ont conduit le Conseil de sécurité à une situation de blocage. C'est pourquoi nous avons soutenu le processus — et les résultats — des négociations de Rambouillet sur des points cruciaux. D'ailleurs, pour le parlementaire que je suis, le texte qui a été élaboré en la matière, n'est pas disponible dans son intégralité.

J'ai contacté le ministère des Affaires étrangères mais celui-ci refuse de me communiquer le texte. Tout le monde parle des accords de Rambouillet mais, en dehors des ministres de la Défense nationale et des Affaires étrangères, j'ignore qui a lu l'intégralité du document. Cela ne contribue certainement pas à améliorer l'aspect démocratique du débat.

Cela dit, nous avons soutenu le processus et les résultats des négociations de Rambouillet, notamment le statut d'autonomie, le retrait des forces militaires et paramilitaires serbes, le désarmement de l'UCK et le déploiement d'une force d'interposition OTAN au sol.

Tout comme pour leurs actions précédentes en Bosnie, qui relèvent du tribunal pénal international, l'attitude du gouvernement serbe et du président Milosevic est inacceptable. En octobre 1998, nous avons déjà indiqué publiquement qu'une intervention militaire pouvait être nécessaire pour appuyer un processus diplomatique.

Les objectifs doivent être la reprise, le plus rapidement possible, du processus de négociation. C'est sur ce point que je voudrais poser à nouveau trois questions qui nous tiennent particulièrement à cœur, en dehors de la question pertinente de la réouverture éventuelle du texte de Rambouillet.

La première question consiste à savoir qui décide du passage à ce qu'on appelle «la seconde phase», et en fonction de quelle évolution.

Comment le vice-premier ministre apprécie-t-il la situation au Monténégro et les prises de positions de son président M. Djukanovic qui s'est désolidarisé publiquement de M. Milosevic? J'espère que des contacts parallèles et confidentiels permettent, tout en bombardant les cibles militaires au Monténégro, de faire savoir à M. Djukanovic et aux modérés qui le soutiennent que nous enregistrons et ferons usage de l'attitude particulièrement importante qu'ils ont adoptée.

Enfin, quelle position l'Union européenne et la Belgique vont-elles prendre face aux nouveaux afflux de réfugiés qui ne pourront manquer de survenir? Acceptons-nous de créer un statut temporaire en Belgique, de contribuer à une politique de solidarité entre pays européens et de fournir un accueil décent à ces personnes? (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, in vijf minuten op een dergelijke ingrijpende kwestie ingaan, kan natuurlijk alleen in telegramstijl. De punten van dat telegram zie ik dan ook als volgt.

Inhoudelijk is het waarschijnlijk een belangrijke stap voorwaarts dat het internationaal recht stilaan de schending van mensenrechten en een humanitaire noodsituatie als basis neemt om een interventie, met inbegrip van een militaire interventie, in de binnenlandse aangelegenheden van een staat te rechtvaardigen. Tegelijk is dat uiterst gevaarlijk, omdat het internationaal recht bijzonder onvolledig is en een interventie uiteindelijk in wezen op macht berust. Een dergelijke rechtsgrond voor interventie riskeert daardoor eenzijdig en bijzonder selectief te zijn.

Wat de procedure betreft, is op het ogenblik in het volkenrecht een beslissing van de UNO, meer bepaald van de Veiligheidsraad de enige rechtsgrond voor een interventie die niet de zelfverdediging tot doel heeft. Collega Jonckheer heeft het nog eens duidelijk uiteengezet: een dergelijke machtiging is er thans niet.

De NAVO is wellicht niet de meest geschikte organisatie om een oordeel te vellen over de wenselijkheid van een dergelijke interventie. De NAVO telt immers slechts een gedeelte van Europa onder haar leden, zodat haar interventies alleen maar zullen plaatsvinden wanneer het die landen goed uitkomt. Een van de grote problemen in deze zaak is dat een van de grote Europese mogendheden, namelijk Rusland, nu in feite buiten spel wordt gezet. Dit is des te meer jammer, daar het een erg belanghebbende en belangstellende partij is in het gebied en het bij de totstandkoming van een eindoplossing een zeer belangrijke rol zou kunnen en moeten spelen.

Het leidt natuurlijk geen twijfel dat de Servische politiek van de voorbije maanden en jaren, waarvoor de Servische president in grote mate verantwoordelijk is, hoofdoorzaak is van de situatie die op humanitair gebied totaal uit de hand liep en die aan de basis ligt van de huidige interventie. Het is trouwens merkwaardig dat Montenegro, de andere deelrepubliek van klein Joegoslavië, evenmin voorstander is van de politiek van president Milosevic.

Voor alle groene partijen is dit een bijzonder verscheurende aangelegenheid. Er is immers een conflict tussen, aan de ene kant, de wens om aan zware mistoestanden een einde te maken en, aan de andere kant, de wens om dat in de mate van het mogelijke met vreedzame middelen te doen en een verdere escalatie van geweld en oorlog te vermijden. In alle landen is daarover binnen de groene partijen zeer zwaar gediscussieerd. Vanochtend nog vernam ik dat de Nederlandse fractie van Groenlinks, na zeer veel discussie, beslist heeft de interventie te steunen, wat ook de Duitse groenen doen door hun deelname aan de regering. Voor ons ligt het dus niet eenvoudig, maar toch wil ik duidelijk zeggen dat de hoofdoorzaak van de crisis het oplaaien van nationalistische passies is. Indien de groene fracties en stromingen in de betrokken gebieden wat sterker waren, dan zou het waarschijnlijk nooit zover zijn gekomen.

We moeten in ieder geval alles in het werk stellen om zo snel mogelijk een einde te maken aan deze ongewenste militaire situatie. Ons land moet in de mate van zijn mogelijkheden — en ik sta erop dat die mogelijkheden ook worden onderzocht — een oproep doen, bijvoorbeeld aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, om na te gaan welke initiatieven op de kortst mogelijke termijn kunnen worden genomen om alsnog het diplomatiek overleg weer op gang te brengen en om de politiek weer het woord te geven daar waar nu de wapens het slechtst mogelijke antwoord geven.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Staes.

De heer Staes (CVP). — Mijnheer de voorzitter, afgezien van het feit dat het steeds de burgerbevolking is die in de eerste plaats betaalt in dramatische omstandigheden als deze, is dit vertoon van diplomatieke en civiele onmacht hoe dan ook bijzonder hallucinant. Vandaag stellen we vast dat we dit of dat hadden moeten doen. Ook was deze situatie al jaren perfect voorspelbaar. We staan daar met alle mogelijke internationale organisaties en kijken toe.

Wat mij nu in de eerste plaats bezorgd maakt, is het ontbreken van civiel toezicht op wat er gebeurt en morgen nog staat te gebeuren. De internationale waarnemers zijn weg. De internationale pers is aan het vertrekken. De plaatselijke pers is perfect genuïkorf. Hoe weten we wat daar in feite gaande is? Alles

draait om twee slachtpartijen van tweemaal 40 mensen, maar de slachtpartijen van vandaag kunnen hiermee niet worden vergeleken.

Hebben we de mogelijkheid om via de OVSE, de Raad van Europa of andere kanalen initiatieven te nemen, zodat we, als gemeenschap, zouden beseffen wat er ginds gebeurt?

De VLD betreurt het dat er niet eerder een debat heeft plaatsgehad over Kosovo. Ik deel die mening. Ik had ook liever gehad dat de voorzitter van de commissie voor de Buitenlandse Zaken, een lid van de VLD-fractie, zijn commissie samengeroepen had.

M. le président. — La parole est à M. Poncelet, vice-premier ministre.

M. Poncelet, vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, chargé de l'Énergie. — Monsieur le président, je soulignerai tout d'abord que ce débat a lieu quelques heures seulement après la décision prise par l'Alliance atlantique, et je m'en réjouis. J'indiquerai tout de même que la manière dont il s'organise est strictement conforme au partage des compétences et des prérogatives entre nos diverses institutions. Il est tout à fait logique que le gouvernement rende des comptes sur sa politique. La procédure est normale dans l'état actuel de la répartition des compétences.

En réponse à plusieurs interventions, je mettrai l'accent sur les objectifs poursuivis. Nous ne faisons pas la guerre à la République fédérale de Yougoslavie, ni au Kosovo, ni à personne, d'ailleurs. L'Alliance atlantique utilise sa capacité militaire pour imposer un accord de paix à un partenaire qui ne l'accepte pas, bien qu'ayant pris des engagements à l'automne dernier. Cette intervention des forces armées de l'Alliance atlantique s'inscrit dans une logique de paix, de crise humanitaire. C'est pour obtenir la satisfaction des trois objectifs que j'ai rappelés tout à l'heure que cette intervention militaire a été décidée.

Au-delà de cette volonté politique de gérer un problème humanitaire, d'imposer un accord de paix, il y a évidemment le souci du gouvernement belge qui y participe de donner sa chance à un modèle de vie en société où existe le pluralisme culturel, religieux et linguistique, le pluralisme des idées. C'est un modèle pour l'Europe qui est en question au Kosovo. Ne pas réagir revient à saper les bases de la construction de nombreux de nos États qui sont précisément calqués sur ce pluralisme. C'est une des richesses de l'Europe. Il est de notre devoir de la garantir, d'autant plus que l'Alliance a une frontière commune avec la République fédérale de Yougoslavie.

Nous voulons rendre possible la mise en œuvre des accords préparés à Rambouillet de telle sorte que le Kosovo puisse vivre dans la paix et le respect du pluralisme. Il y allait de la crédibilité de l'Alliance atlantique. Après les événements des derniers mois, après la chronologie des engagements qui n'ont pas été respectés, il n'y avait pas d'autre solution.

Bien sûr, toute intervention militaire comporte des risques. Les autorités militaires de l'Alliance les ont évalués. Elles ont pesé les circonstances. À la lumière de l'expérience bosniaque, nous espérons imposer un accord de paix à l'issue de frappes aériennes. Nous espérons que la partie adverse comprendra que son intérêt et sa destinée sont de participer à ce mécanisme de paix. La logique qui prévaut n'est pas une logique de guerre, mais de pression militaire, dans une finalité politique que la diplomatie n'a pas pu obtenir jusqu'à présent, ce que je regrette, comme tout ceux qui y ont participé.

Le gouvernement belge prend part à cette intervention au nom de la solidarité atlantique. Peut-être dois-je rappeler à ceux qui m'ont interrogé sur les dispositifs que les décisions du gouvernement belge ne datent pas d'aujourd'hui ni même d'hier. Dès le 4 septembre de l'année dernière, le gouvernement, dans une phase de planification, avait marqué son accord pour que l'Alliance atlantique puisse planifier la présence de quatre avions militaires belges qu'on a d'ailleurs stationnés en Italie à ce moment. Nous avions déjà confirmé en septembre que, le cas échéant, s'il fallait prendre part à un plan d'opération pour des attaques aériennes phasées, la Belgique était disposée à fournir six avions supplémentaires. Cette décision de planification a été confirmée le 9 octobre de l'année dernière par le gouvernement

qui a annoncé son accord pour que l'OTAN puisse, le cas échéant, lancer ce que l'on appelle l'*activation order*, c'est-à-dire la capacité d'utiliser ce dispositif.

À cette époque, nous étions dans la logique de l'automne 1998. M. Milosevic s'était engagé à respecter un certain nombre d'accords, à retirer du Kosovo des troupes ainsi qu'une partie des forces de police spéciales dans la logique de ce qui avait été négocié. Mais il n'a pas tenu parole. Cet engagement militaire aérien se justifie pour imposer à M. Milosevic le respect de ses engagements. Après avoir épuisé toutes les possibilités, nous sommes arrivés au terme du processus, avec la décision prise le 29 janvier au moment de la conférence de Rambouillet.

Quels sont les moyens dont disposent les autorités belges ? Une dizaine d'avions sont engagés dans l'espace aérien des Balkans; ils ont été sollicités par l'Alliance atlantique et ont participé, dès ce matin, à des interventions, non de bombardement, mais de défense et de protection de l'ensemble du dispositif de l'Alliance. Ces avions ont été mis à la disposition du commandement militaire de l'opération, le général Clark, moyennant un certain nombre de conditions précises. Nous avons marqué notre accord à notre participation à la première phase de l'opération. Elle consiste pour l'essentiel en une intervention aérienne visant essentiellement à la destruction de dispositifs antiaériens serbes. Le cas échéant, une intervention plus importante, appelée phase 2, sera activée contre des installations militaires plus générales au sol.

L'accord politique du Conseil de l'OTAN autorisait le secrétaire général à activer cette première phase — ce qu'il a fait — et également à prendre l'initiative de la deuxième phase, d'une plus grande envergure, dirigée contre d'autres cibles au sol. Le secrétaire général a annoncé qu'il reprendrait contact avec les capitales concernées avant d'autoriser cette seconde phase même s'il a déjà reçu l'accord politique des autorités de l'Alliance pour y procéder. Dix de nos avions et un personnel au sol, composé d'une centaine d'hommes, sont à Mendola depuis plusieurs mois; il se sont entraînés au-dessus du territoire de la Bosnie, ce dispositif servant également de support à l'opération de paix de Bosnie-Herzégovine. Ce sont donc les limites du dispositif que nous avons engagé.

Aucun scénario n'existe au sein de l'Alliance pour employer un dispositif militaire de troupes au sol sur le territoire du Kosovo en dehors d'un accord de paix. Soyons clairs : nous avions planifié, à la demande de l'Alliance, un certain dispositif militaire belge au sol dans l'hypothèse d'un plan de paix pour encadrer celui de Rambouillet. Nous avions proposé à l'Alliance plusieurs dispositifs comprenant des hélicoptères et des compagnies d'ambulances et de transport, mais cela n'a rien avoir avec ce dont nous parlons. Pour intervenir au sol dans cette région, contre la volonté des parties, nous devrions engager un dispositif militaire considérablement plus élevé dans lequel la proportionnalité imposerait à la Belgique un effectif de l'ordre d'une brigade. C'est tout à fait hors de question pour le moment. Je vous donne cet exemple pour illustrer la taille d'un tel dispositif.

Je dois préciser les aspects politiques du problème, notamment ceux de l'OTAN et des Nations unies. Nous sommes en train de vivre une évolution du droit international. Nous en parlons à la Chambre tout à l'heure. Les concepts évoluent eux-mêmes avec les situations et la jurisprudence se crée d'un jour à l'autre. Cette intervention s'inscrit totalement dans l'esprit des dispositions et résolutions qui ont été prises.

J'aimerais mettre l'accent sur l'évolution profonde des structures de l'OTAN qui sont également en discussion. Si l'OTAN intervient militairement aujourd'hui en dehors de ce qui était sa zone traditionnelle d'intérêts, ou même d'intervention, c'est dans une logique d'adaptation des structures qui sera concrétisée, dans quelques semaines, à Washington, par la redéfinition du concept stratégique de l'Alliance.

Nous allons fêter les cinquante ans de l'Alliance dans un mois, dans des circonstances politiques et militaires extrêmement désagréables, je le reconnais, après avoir admis trois nouveaux membres. Nous allons surtout définir et approuver un nouveau concept stratégique qui, précisément, définira davantage les missions que cette nouvelle Alliance atlantique pourra mener à

l'avenir, les limites géographiques — par exemple une extension de la zone géographique traditionnelle dans laquelle elle interviendrait — et le cadre juridique des interventions de l'Alliance.

Dans ce contexte, il faudra veiller à asseoir le rôle politique et militaire des Européens dans cette Alliance. À ceux qui en douteraient, je voudrais répéter qu'au cours des derniers mois, l'Europe, en tant que telle, a joué un très grand rôle diplomatique, sans succès peut-être mais en tout cas d'une manière unie et avec une influence prépondérante dans les discussions. Il faudra préciser dans cette nouvelle Alliance et dans son concept stratégique la manière de concrétiser ces missions.

Le meilleur témoignage que l'on puisse donner est la déclaration du Sommet européen, hier, à Berlin, dans lequel les quinze pays de l'Union, y compris la Suède, la Finlande, l'Autriche et l'Irlande dont on connaît la tradition de neutralité, ont confirmé leur accord sur l'opération en cours. C'est aussi un signe de maturité du consensus européen sur des matières qui, traditionnellement, ne faisaient pas partie des préoccupations de l'Union européenne.

Autre élément de réflexion sur l'avenir de l'Alliance. Ainsi que plusieurs d'entre vous y ont fait allusion, il est capital de sauvegarder à tout prix les relations — je serais même tenté de dire le capital confiance — créées avec la Russie depuis une dizaine d'années.

La chute du mur de Berlin s'est produite il y a moins de dix ans. Compte tenu de la qualité des relations actuelles entre l'Alliance atlantique, l'Europe et la Russie, ce capital confiance doit être préservé à tout prix. À ceux qui m'interrogeaient tout à l'heure, je puis confirmer que nous avons veillé à associer la Russie à toutes les démarches politiques qui ont été menées et que nous avons sollicité l'intervention de la Russie sur le plan diplomatique à l'égard du régime de M. Milosevic, intervention acceptée par la Russie. Dans les semaines et les mois à venir, singulièrement à l'occasion de la redéfinition du concept stratégique, nous devons à tout prix préserver ce rôle particulier de la Russie, que nous avons concrétisé au sein du Conseil conjoint de partenariat que nous tenons avec la Russie et qui est une structure permanente de dialogue entre la Russie et l'OTAN.

C'est dans ce contexte qu'il faut agir et, de ce point de vue, je suis convaincu que bien que la Belgique soit un petit pays, elle a un rôle important à jouer en raison du crédit qu'elle a acquis dans ce domaine, après la collaboration bilatérale en Slavonie orientale avec la Russie. Les hasards de l'histoire nous ont fait participer à la mission des Nations unies en Slavonie orientale avec la Russie. Aussi, nos diplomates et nos militaires connaissent très bien les Russes, et réciproquement. J'espère donc que dans les semaines qui viennent, nous pourrons, sur ce capital confiance, construire et surtout maintenir cette relation privilégiée avec la Russie, qui est un partenaire essentiel de la sécurité en Europe.

Après ces commentaires à propos des réflexions et des questions des intervenants, je souhaiterais ajouter une remarque précise sur Rambouillet. Mon collègue des Affaires étrangères me confirme que le processus s'est clôturé par un échec. Aucun document officiel de clôture n'a donc été rédigé et a fortiori rendu public. Je pense toutefois que cela reste la base sur laquelle un accord politique est possible, et c'est évidemment dans ces limites-là que l'on cherchera à imposer à M. Milosevic de participer à l'accord de paix.

C'est en tout cas dans ce contexte que je veux clôturer cette intervention en me réjouissant que, d'une manière générale, la plupart des partis démocratiques siégeant dans cette assemblée partagent les préoccupations du gouvernement sur une matière extrêmement délicate et soutiennent l'action décidée par quinze pays démocratiques d'Europe réunis au sein de l'Union européenne, avec leur partenaire américain. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je remercie le vice-premier ministre de ses réponses même si, sur certains points, elles sont encore partielles.

Je désire insister sur un élément. Lorsqu'une délégation est entraînée à signer un document, lequel se révèle inopérant à défaut de signature de l'autre partie, elle prend un engagement. Or,

depuis ce matin, les populations qu'elle veut protéger sont victimes d'une liquidation systématique. L'OTAN et ceux qui ont mené les négociations à Rambouillet portent la responsabilité morale de veiller à leur protection par tous moyens possibles, en ce compris leur évacuation par la force. Il faudra, à mon sens, nécessairement passer au stade de l'action au sol, dans des conditions auxquelles on espère pouvoir échapper mais qui seront inéluctables dans quelques jours. Il faut en tout cas veiller à la présence des médias et de la Croix-Rouge internationale. Un minimum de garanties doit être obtenu dès ce soir à Pristina. C'est fondamental pour éviter la boucherie.

M. le président. — Le débat est clos.
Het debat is gesloten.

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

M. le président. — Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont envoyées aux diverses commissions compétentes ? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont envoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat se réunira le jeudi 1^{er} avril 1999 à 9 heures.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 1 april 1999 om 9 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 19 h 15.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 19.15 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération :

A. Propositions de loi

Article 81

1^o Proposition de loi modifiant la loi du 21 juin 1985 concernant l'enseignement et la loi du 4 août 1986 réglant la mise à la retraite des membres du personnel enseignant et de l'enseignement universitaire et modifiant d'autres dispositions de la législation de l'enseignement (de M. Nothomb et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

2^o Proposition de loi modifiant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants (de M. Bock et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

B. Proposition de déclaration de révision de la Constitution

Proposition de déclaration de révision de la Constitution (de Mme Willame-Boonen et M. Nothomb).

— Envoi à la commission des Affaires institutionnelles.

Lijst van de in overweging genomen voorstellen :

A. Wetsvoorstellen

Artikel 81

1^o Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 21 juni 1985 betreffende het onderwijs en de wet van 4 augustus 1986 tot regeling van de oppensioenstelling van de leden van het onderwijzend personeel van het universitair onderwijs en tot wijziging van andere bepalingen van de onderwijswetgeving (van de heer Nothomb c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

2^o Wetsvoorstel tot wijziging van de gezinsbijslagregeling voor zelfstandigen (van de heer Bock c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

B. Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet

Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet (van mevrouw Willame-Boonen en de heer Nothomb).

— Verzending naar de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden.